

DANMARKS NATIONALBANK

Kvartalsoversigt – August 1988

Kvartalsoversigt - August 1988

Seneste tendenser i valuta- og pengeforholdene	1
C & G Bankens konkurs	9
Etablering af det indre marked i EF for finansielle tjenesteydelser v/cand. polit. Ole Hollensen, Pengepolitisk Kontor	11
Uddrag af nationalbankdirektør Erik Hoffmeyers indlæg på Danmarks Sparekasseforenings årsmøde den 9. juni 1988.....	20

Tabeller og figurer:

Nationalbankens vigtigste aktiver og passiver	1
Danmarks internationale likviditet	2
Middelkurser i København for visse valutaer samt indeks for effektiv kronekurs	4
Valutakursudviklingen i forhold til dollar	5
Valutakursudviklingen i forhold til danske kroner	5
EMS-valutaernes indbyrdes placering	6
Den effektive kronekurs	6
Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet	7
Specifikation af porteføljeeinvesteringer	8
Optagelse af finanslån i udlandet	9
Udenrigshandelen	9
Kvantumindeks og bytteforhold i udenrigshandelen	10
Betalingsbalancen	11
Statsfinanserne	12
Statens finansieringsbehov	13
Statens udlån og gæld	13
Kommuner, havne og værker mv.'s likvide beholdninger og gæld	14
Bankers og sparekassers mellemværender med Nationalbanken	15
Bankers og sparekassers udlån og beholdning af obligationer og aktier	16
Branchefordeling af bankers og sparekassers indenlandske udlån	17
Stigning i bankers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer	18
Bankers indlån	18
Stigning i sparekassers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer	19
Sparekassers indlån	19
Bankers og sparekassers indenlandske udlån og indlån	20
Primær likviditet og forskellige faktorer påvirkning heraf	21
Pengemængden	22
Forskellige faktorer påvirkning af pengemængden (M_2)	23
Statens nettofinansieringsbehov og kreditudvidelse til den private sektor og kommuner mv. gennem en række vigtige finansieringskilder	23
Tinglysninger af pantebreve i fast ejendom	24
Cirkulerende børsnoterede kroneobligationer	24
Realkreditinstitutternes låneaktivitet	25
Nettoutilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi samt aktieemissioner	26
15 finansieringsselskabers balancer	27
Priser og lønninger	28
Effektiv rente af et udvalg af børsnoterede obligationer samt mindsterenten	29
Bankers og sparekassers effektive udlåns- og indlånsrenter	30
Rentesatser i en række lande	31
Nationalbankens vigtigste rentesatser	32
Nationalbankens diskonto og marginalrente ved udlån til pengeinstitutterne samt penge- markedsrenten	33
Dag-til-dag pengemarkedsrente	33

Seneste tendenser i valuta- og pengeforholdene

Denne oversigt vedrører perioden fra maj til begyndelsen af august 1988.

De internationale valutaforhold

Gennem det meste af foråret var forholdet mellem hovedvalutaerne stabilt, men fra midten af maj til midten af juli steg dollaren med 10 pct. over for EMS-valutaerne for herefter at variere omkring dette niveau uden nogen sikker tendens. Styrkelsen af dollaren var foranlediget af en forstærket tillid på valutamarkederne til den amerikanske økonomi efter en række tegn på øget aktivitet og et faldende amerikansk handelsbalanceunderskud og skyldtes herudover en stramning af pengepolitikken i USA.

Den japanske yen steg i samme tidsrum, dvs. fra maj til begyndelsen af august, med ca. 5 pct. over for ECU.

Engelske pund steg i marts til en kurs over 3,00 tyske mark, efter at Bank of England ophørte med at intervenere for at holde pundkursen nede. Efter rentesænkninger i april og maj og 7 på hinanden følgende forhøjelser af den korte rente på i alt 3 ½ pct. i juni, juli og august steg pundet i forhold til EMS-valutaerne til en DM-kurs på lidt over 3,20. Hensigten med renteforhøjelserne har først og fremmest været at dæmpe den kraftige efterspørgselsvækst og at reducere inflationen, der ligger over niveauet i de fleste EF-lande.

Svenske og norske kroner styres efter valutakurve, der afspejler landenes samhandelsmønstre, og er som følge af stigningen i dollaren steget med 1-2 pct. over for ECU siden begyndelsen af maj.

Det europæiske valutakurssamarbejde (EMS)

Den danske krone bevægede sig i det forløbne kvartal fra en position midt i EMS-båndets nederste halvdel til en position i toppen af båndet. Rentespændet over for udlandet har været faldende, jf. nedenfor, men alligevel har der været kraftig efterspørgsel efter danske kroner i valutamarkedet, mest på grund af udenlandske køb af kroneobligationer. Nationalbanken har lejlighedsvis inter文eneret, når kronen har nærmet sig den øvre interventionsgrænse. I begyndelsen af august svækkedes kronens position, hvorefter kronen lå midt i båndets øverste halvdel.

Også den franske franc er blevet styrket siden maj og ligger nu i midten af båndet. De øvrige valutaers bevægelser har været beskedne. Tyske mark, hollandske gylde og irske pund ligger fortsat i den øvre halvdel, mens belgiske franc ligger i bund, jf. tabel- og figurationsnittet side 6. Den italienske lire, som har en forøget udsvingsmargen, har i perioden ligget 2-3 pct. under båndets midte.

Tabel 1

Betalingsbalancen og dens finansiering

	Handels- balance	Renter og ud- bytter	Andre løbende poster	Løbende poster i alt	Dækket ved:		
					Offentlig netto- kapital- import	Privat netto- kapital- import ¹⁾	Træk på valuta- reser- verne
					Milliarder kroner		
1987	- 0,9	- 28,2	9,0	- 20,1	20,9	34,7	- 35,5
1987 1. kv. .	0,3	- 5,8	2,0	- 3,5	17,5	- 1,7	- 12,3
2. — .	1,3	- 8,9	2,1	- 5,5	1,8	18,2	- 14,5
3. — .	0,2	- 6,8	3,1	- 3,5	1,8	4,4	- 2,7
4. — .	- 2,7	- 6,7	1,8	- 7,6	- 0,2	13,8	- 6,0
1988 1. kv. .	3,0	- 7,0	2,1	- 1,9	0,8	4,1	- 3,0
2. — .	- 0,3*	- 8,0*	2,5*	- 5,8*	1,2	11,6*	- 7,0
Juli	...	...	...	...	3,1*	7,0*	- 12,8*

¹⁾ Til og med 2. kv. 1988 inklusive uregistreret kapitalimport samt fejl og udeladelser. I juli 1988 kun registreret privat kapitalimport.

I kraft af dollarens stigning var indekset for den effektive kronekurs som beregnet af Nationalbanken medio august faldet med 3½ pct. siden årsskiftet. Efter at have ligget på et højere niveau i 1987 er kronekursen hermed tilbage på det gennemsnitlige niveau for 1986.

Betalingsbalancen

Gennem en længere periode har betalingsbalance- og udenrigshandelsstatistikken været forsinket, men i juli og august offentliggjorde Danmarks Statistik udenrigshandels- og betalingsbalancetal for første halvår. Som vist i tabel 1 er handelsbalanceoverskuddet i forhold til første halvår 1987 steget med godt 1 mia.kr. Denne forbedring svarer til stigningen i nettoeksporten af skibe mv. Tolkningen af tallene vanskeliggøres imidlertid af, at udenrigshandelsstatistikken og toldklareringen fra begyndelsen af 1988 er blevet omlagt, og at import for et betydeligt beløb kan være blevet registreret i december 1987 i stedet for i januar 1988.

Frem til udgangen af 1987 har værdien af den danske industrieksport udviklet sig som de øvrige europæiske landes industrieksport opgjort i samme valuta. I forhold til USA og en række asiatiske lande har Danmark dog – ligesom de øvrige europæiske lande – tabt eksportmarkedsandele, når disse opgøres i faste priser. I første halvår 1988 under ét har industrieksporten, korregeret for sæson, ligget svagt under niveauet i 4. kvartal 1987 og har derfor næppe – hverken i faste eller løbende priser – kunnet holde trit med den generelle udvikling i verdenshandelen.

Importen faldt i 1987 på grund af en nedgang i det private forbrug og erhvervsinvesteringerne. Importen har dog ligget højere, end det kunne forventes på baggrund af efterspørgselsudviklingen. Også på hjemmemarkedet har dansk industri således mistet markedsandele. Til en vis grad afspejler dette den sædvanlige stigning i den internationale arbejdsdeling og øgede markedsandele for amerikanske og asiatiske varer, jf. ovenfor, men udviklingen må også ses på baggrund af svækkelsen af konkurrenceevnen i kraft af

de meget høje lønstigninger igennem 1987. Selv om der er sket en afdæmpning af lønstigningstakten i 1988, er den imidlertid stadig over lønstigningstakten i de lande, Danmark konkurrerer med. Så længe det er tilfældet, er det vanskeligt at bremse tabet af eksport- og hjemmemarkedsandele.

Ved en vurdering af udviklingen på betalingsbalancens løbende poster bør det endvidere tages i betragtning, at nettooverførslerne fra EF må forventes at blive reduceret med knap 1 mia.kr. fra 1987 til 1988, og at renter og udbytter til udlandet øges med 1-2 mia.kr. om året alene som følge af, at udlandsgælden til stadighed vokser på grund af det løbende betalingsbalanceunderskud. Til gengæld er der det lyspunkt, at nettotjenesteindtægterne (søtransport mv.) er steget i 1987 og ventes at stige yderligere i 1988.

Underskuddet på betalingsbalancen udgjorde i 1. kvartal 1,9 mia.kr., hvilket er det mindste underskud i ét kvartal i flere år, men denne opgørelse er præget af de samme ekstraordinære forhold som handelsbalancen. I 2. kvartal udgjorde underskuddet 5,8 mia.kr.

Udviklingen på betalingsbalancens kapitalposter frem til og med juli viser, at kapitalimporten under ét har oversteget betalingsbalanceunderskuddet, således at valutareserverne er steget fra 68 mia.kr. ved årsskiftet til 90 mia.kr. ved udgangen af juli.

Det største bidrag til kapitalimporten har salget af værdipapirer til udlandet ydet, idet nettosalget af kroneobligationer har udgjort 19 mia.kr. i årets syv første måneder. Da obligationskurserne samtidig er steget, er værdien af udlandets kroneobligationsbeholdning øget til godt 80 mia.kr. svarende til 8-9 pct. af den cirkulerende obligationsmasse.

Danskere har foreløbig i 1988 købt udenlandske værdipapirer for 3 mia.kr. samt tilbagekøbt danske aktier fra udlandet for ½ mia.kr. Finanslånsoptagelsen har udgjort 15 mia.kr., mens der er sket en nettotilbagebetaling af kommercielle lån og kreditter på 7 mia.kr. De øvrige kapitalbevægelser har været små.

Likviditetsudviklingen

Udviklingen i pengeinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken har været præget af den kraftige kapitalimport. I månederne maj-juli har Nationalbankens valutakøb eksklusive nettooptagelse af statslån i udlandet udgjort 10 mia.kr., hvilket har resulteret i en tilsvarende forbedring af pengeinstitutternes likviditet.

Belyst ud fra Nationalbankens balance har statsfinanserne derimod ikke påvirket likviditeten, idet salget af statspapirer har svaret til bruttokasseunderskuddet eksklusive afdrag på udlandslån.

Selv om pengeinstitutternes likviditet er forbedret og var positiv ved udgangen af juni og juli, har der fra dag til dag været betydelige variationer og dermed periodevis negativ likviditet som følge af sædvanemæssige fluktuationer i statslige ind- og udbetalinger. Den største nettogæld til Nationalbanken, som pengeinstitutterne har haft i perioden, har udgjort godt 8 mia.kr. Der har derfor ikke været brug for at indgå genkøbsforretninger i obligationer, idet pengeinstitutternes normale låneadgang i hele perioden har udgjort 25 pct. af deres egenkapital mv., svarende til ca. 19 mia.kr.

Den 1. juni blev der på forsøgsbasis startet en notering af Copenhagen Interbank Offered Rates (CIBOR) og indgåelse mellem pengeinstitutterne af Forward Rate Agreements (FRA). CIBOR-satserne gælder pengemarkedsudlån af 1, 2, 3, 4, 5 og 6 måneders varighed; de indsamles, beregnes og offentliggøres af Nationalbanken som gennemsnittet af de 4 midterste satser stillet af 8 pengeinstitutter. En FRA svarer til et udlån løbende fra f.eks. 1 måned til 6 måneder efter aftalens indgåelse. En FRA gennemføres

Figur 1

*Pengeinstitutternes sæsonkorrigerede
indenlandske indlån og udlån*

ikke som faktisk lån, men afvikles ved afregning af forskellen mellem den aftalte rente og CIBOR-satsen for den pågældende periode (i det nævnte tilfælde afregnes 1 måned efter aftalens indgåelse forskellen mellem den aftalte FRA-rente og CIBOR-satsen på dette tidspunkt for 5-måneders lån). Markedet kan derfor – i lighed med det kommende futures- og optionsmarked for obligationer – anvendes af pengeinstitutterne til afdækning af renterisiko.

CIBOR-satserne opfylder FRA-aftalernes behov for en almindelig anerkendt notering af repræsentative pengemarkedssatser, men kan herudover også tænkes anvendt i andre sammenhænge. En øget anvendelse af CIBOR-satser som reference ved fastlæggelse af satser for aftaleind- og udlån vil således, som det kendes fra en række andre lande, kunne gøre markederne for ind- og udlån mere gennemsigtige.

Pengeinstitutternes balancer

Gennem 1. kvartal faldt pengeinstitutternes sæsonkorrigerede ind- og udlån, mens de i 2. kvartal er steget, jf. figur 1. Indlånene eksklusive særlige indlånsformer lå i juli 2 pct. over niveauet i juli 1987, mens udlånene lå 4 pct. højere. Indlånenes fornyede vækst i de seneste måneder er bl.a. udtryk for en aflejring af den kraftige kapitalimport.

Det er aftalt med pengeinstitutternes organisationer, at basisstigningstakten for indlån fastsættes uændret til 7 pct. for 2. halvår 1988. Indbetalingerne af særlige indskud er suspenderet indtil videre på grund af den lave vækst i indlånene, men vil senest blive genoptaget, når 12-måneders vækstraten svarer til basisstigningstakten.

At udlånene siden begyndelsen af 1987 har udviklet sig ligesom indlånene, hvor udlånene tidligere voksede stærkere, skyldes, at den private sektors nettolåntagning gennem pengeinstitutterne er standset. Nettolåntagningen i udlandet og gennem real-

Aktiekursindeks

Figur 2

kreditten er dog stadig positiv, selv om det private forbrug, bolig- og erhvervsinvesteringerne er faldet. Det er således for tidligt at afgøre, om de senere års ændringer i skatte-lovgivningen m.m. giver tilstrækkelige incitamenter til på længere sigt at øge den pri-vate opsparing i det fornødne omfang.

Nedgangen i ind- og udlåne i årets første måneder har medført en reduktion af væksten i den private sektors finansielle balance, efter at denne i nogle år er vokset stærkt. Endvidere er pengeinstitutternes andel af bruttolångivningen faldet. Det må dog tages i betragtning, at pengeinstitutterne gennem deres udenlandske filialer formidler en betydelig del af den private låntagning i udlandet.

Statistikken over pengeinstitutternes sektorfordelte ind- og udlån foreligger frem til 1. kvartal 1988. Mens det i 1987 især var husstandene, der dæmpede væksten i deres pengeinstitutmellemværender, så er det i 1. kvartal 1988 hovedsagelig erhvervene – i særlig grad en række tjenesteydende erhverv – der har reduceret ind- og udlåne.

Værdipapirmarkedene

I første halvår 1988 har der været en nettotilgang af statspapirer på 16 mia.kr., som forventes modsvaret af en tilsvarende nettoafgang i andet halvår. Bruttotilgangen af stats-papirer har været stort set ligeligt fordelt på statsgældsbeviser, variabelt forrentede lån og fastforrentede lån med 3-8 års løbetid.

Nettotilgangen af realkreditobligationer har i første halvår udgjort 22 mia.kr., hvilket kun er en smule mere end i første halvår 1987, hvor nettotilgangen bl.a. på grund af konjunkturtilbageslaget kun udgjorde 18 mia.kr.

Den private ikke-finansielle sektor, udlandet og fonde har øget deres obligations-beholdninger i første halvår. Pengeinstitutterne har derimod fortsat nedbragt deres beholdning med 6 ½ mia.kr., jf. tabel- og figurafsnittet side 16. Nedbringelsen er ude-

lukkende sket ved frasalg af realkreditobligationer. Beholdningernes gennemsnitlige rest-løbetid og dermed pengeinstitutternes renterisiko er hermed blevet yderligere reduceret.

Kapitaltilførslen gennem nyemissioner på aktiemarkedet har været beskeden i første halvår, bl.a. på grund af det lave kursniveau siden kursfaldene i oktober. På Københavns Fondsbørs er aktiekurserne imidlertid steget med godt 20 pct. siden årsskiftet, således at kursniveauet nu er højere end i oktober 1987. Som vist i figur 2 er det samme tilfældet i Japan, mens kurserne i de fleste andre lande ligger på et lavere niveau. Vurderet ved kursudviklingen gennem hele 1987 og 1988 har kursudviklingen på det danske marked været bemærkelsesværdigt rolig i forhold til udviklingen i andre lande.

Fondsbørsreformen er fortsat planmæssigt i 1988. I slutningen af maj påbegyndtes den såkaldt decentrale handel, hvorefter den elektroniske handel sker direkte mellem børsrådgivningsfirmaernes kontorer forskellige steder i Danmark. Midt i august handledes op mod 400 obligations- og aktieserier elektronisk.

Renteudviklingen

Siden begyndelsen af maj er den lange obligationsrente faldet fra 12½ til 11½ pct. Den gennemsnitlige obligationsrente er faldet fra 11½ til 10½ pct.

Rentefaldet har været et selvstændigt dansk fænomen, idet pengepolitikken siden april er blevet strammet først i USA, senere i Tyskland og England, hvor pengemarkedsrenterne er steget med 1 til 2 pct. (i England dog 3-4 pct. siden sidst i maj) med delvis gennemslag på obligationsrenterne.

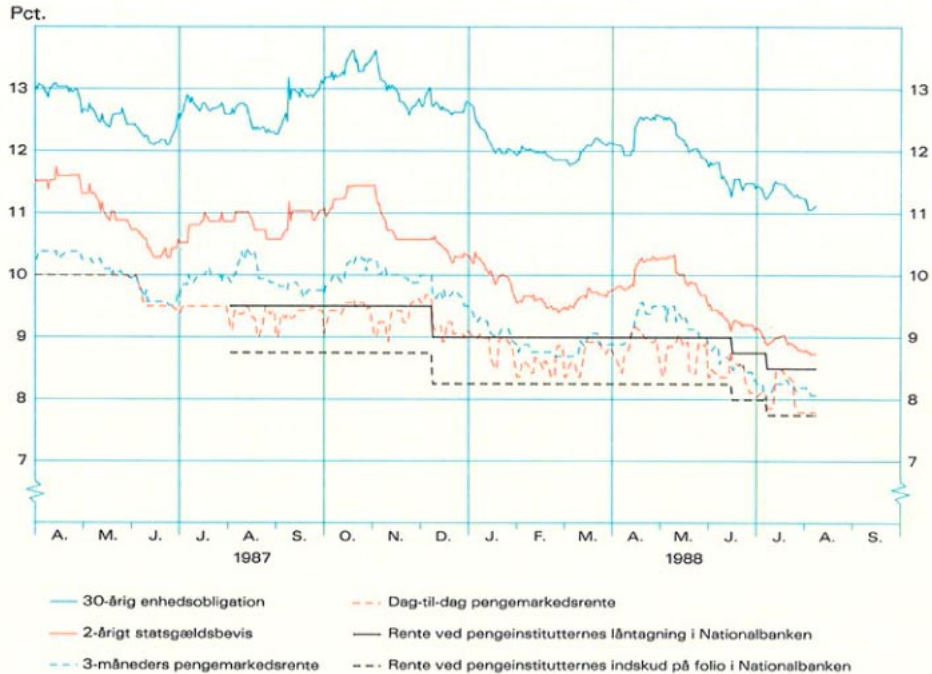
Rentespændet i forhold til udlandet er herved blevet nedbragt betydeligt. Primo august lå den danske obligationsrente således 1 pct. under den engelske, på niveau med den amerikanske og ca. 3 pct. over den tyske obligationsrente. Ved årets begyndelse var rentespændet over for Tyskland 5 pct.

Det selvstændige danske obligationsrentefald må dels tilskrives et tilsvarende fald i pengemarkedsrenterne, jf. figur 3, dels en kraftig obligationsefterspørgsel fra udenlandske købere, jf. beskrivelsen foran af kapitalimporten. Faldet i 3-måneders pengemarkedsrenten gennem maj og begyndelsen af juni skyldtes forbedringen af pengeinstitutternes likviditet og formentlig forventninger om fortsatte forbedringer. En forbedring af likviditeten, som medfører, at pengeinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken ændres fra negativ til positiv, kan i sig selv medføre en reduktion af dag-til-dag pengemarkedsrenten på ¾ pct., som er forskellen mellem renten ved indskud på folio i Nationalbanken og renten ved træk på folio. Gennem de seneste måneder, hvor likviditeten har varieret omkring balance, har pengemarkedsrenten varieret mellem disse to satser.

Den 16. juni og igen den 8. juli blev foliosatserne sænket med ¾ pct. og var således i begyndelsen af august henholdsvis 8½ og 7¾ pct. Rentenedsættelserne skyldes et ønske om at dæmpe det opadgående pres på kronen, der som nævnt i et stykke tid har ligget nær EMS-båndets øvre interventionsgrænse, og skal herudover ses i lyset af forårets kraftige kapitalimport og de store valutaeserver.

Forskellen mellem pengemarkedsrenterne og renten på statsgældsbeviser samt forskellen mellem denne rente og den lange obligationsrente har været stort set konstant gennem de seneste måneder, men ligger på et historisk set højt niveau, hvilket dog indtil for nylig også har været tilfældet i Tyskland og i et vist omfang USA. Det har herudover spillet en rolle, at udlandets efterspørgsel efter danske obligationer fortrinsvis har været rettet mod statsobligationer med mellemlang løbetid, og at pengeinstitutterne i begyndelsen af året yderligere har nedbragt deres beholdning af realkreditobligationer. Den

Figur 3

Danske rentesatser

private sektor inklusive institutionelle investorer har dermed måttet aftage hele nettotilgangen af lange realkreditobligationer.

Efter forhøjelser på $\frac{1}{2}$ pct. af de fleste pengeinstitutters udlånsrenter i april har en række pengeinstitutter i juni og juli nedsat typiske ind- og udlånsrenter med ligeledes $\frac{1}{2}$ pct. Samtidig har rentesatserne for især aftaleindlånene i højere grad fulgt faldet i pengemarkedssatserne og er således faldet med $1\frac{1}{2}$ -2 pct. siden årsskiftet. Pengeinstitutternes rentemarginal ligger som følge heraf på et højere niveau end i 1987.

Prisudviklingen

Målt som væksten gennem de foregående 12 måneder i nettoprisindekset har inflationen været tiltagende siden 1986, hvor den var nedbragt til 0,7 pct. Denne udvikling skyldes alene, at der i 1986 og i et vist omfang også i 1987 var kraftige prisfald på energi, som nu er ophørt. Som vist i tabel 2 har vækstraten i de indenlandske bestemte priser ligget på et uændret niveau, nemlig $4\frac{1}{2}$ -5 pct., frem til udgangen af 1987.

Den stigende inflationstakt i første halvår 1988 afspejler således, at energipriserne og huslejerne nu stiger i stort set samme takt som de øvrige priser, og at priserne på en række offentlige ydelser (kollektiv transport, porto, daginstitutioner mv.) er steget kraftigt.

Priserne på andre importvarer end energi mv. er ligeledes steget, hvilket bl.a. skyldes gennemslaget af den nye $2\frac{1}{2}$ pct. arbejdsgiverafgift, der blev indført fra årsskiftet. For så vidt angår den del af prisudviklingen, der afspejler indenlandske lønninger og avancer pr. produceret enhed, og som i tabellen er sammenfattet under „andre

Tabel 2

Udvikling i nettopriserne

	Netto- pris- indeks	Energi	Import ¹⁾	Inden- landsk infla- tion	Føde- varer	Bolig- post	Offent- lige ydelser	Andre faktorer
	Vægt							
	1,000	0,104	0,139	0,757	0,198	0,206	0,060	0,293
	Vækst i forhold til året før, pct.							
1983	6,2	- 0,6	6,8	7,2	4,6	8,3	14,0	6,7
1984	6,0	- 0,2	5,8	7,1	8,6	6,1	7,4	6,6
1985	4,7	3,4	5,1	4,8	3,4	4,4	4,1	6,2
1986	0,7	- 24,7	0,3	4,5	1,6	3,6	2,6	7,6
1987	3,1	- 4,5	- 0,1	4,5	0,8	3,8	3,4	7,7
1988 1. kvrt. .	5,1	0,6	3,6	5,8	3,7	4,4	8,8	7,3
2. — .	5,1	4,2	5,0	5,2	3,7	5,0	8,9	5,3
Juli	4,6	0,9*	5,4*	4,8*	2,9*	5,4*	8,3*	5,3*

¹⁾ Ud over de importvarer, der indgår i energi- og fødevarerposterne.

faktorer", har omlægningen af arbejdsgiverafgifterne i sig selv haft en prisdæmpende effekt på ca. ½ pct. Når vækstraten i „andre faktorer" er faldet med mere end den forventede effekt på ½ pct., må det tilskrives en faldende stigningstakt for lønninger og avancer og større produktivitetstigninger.

Udviklingen viser, at en del af den prisdæmpende virkning af omlægningen af arbejdsgiverafgifterne først er kommet i 2. kvartal. Det skyldes, at de fleste virksomheder ikke direkte har sænket priserne omkring årsskiftet, men i stedet har udskudt eller reduceret de prisstigninger, der på grund af almindelige omkostningsstigninger skulle have været gennemført i løbet af året.

Det må dog understreges, at en årlig stigning i nettopriserne på 5-6 pct. og en tilsvarende stigning i de underliggende lønninger og avancer pr. produceret enhed er uforenelig med opretholdelse af konkurrenceevnen, idet den gennemsnitlige inflation i de lande, Danmark har valutasamarbejde med, er et par procentenheder lavere.

C & G Bankens konkurs

Den 17. maj 1988 blev C & G Banken erklæret konkurs efter at have været i betalingsstandsning siden 28. oktober 1987.

C & G Bankens sammenbrud havde en række lighedspunkter med lukningen af 6. juli banken i marts 1987¹⁾. Begge banker havde lidt store tab på udlån til byggeprojekter, hvor bankerne havde vurderet såvel projekternes økonomi som låntagernes kreditværdighed for optimistisk. Det må endvidere understreges, at der var tale om relativt små banker med en atypisk balancestruktur og for C & G Bankens vedkommende med en begrænset kreds af indskydere.

Problemerne i C & G Banken blev i øvrigt i første omgang afdækket i foråret 1987 som en udløber af Banktilsynets gennemgang af den betalingsstandsede 6. juli bank. Ved en nærmere undersøgelse af C & G Banken konstateredes dels, at bankens engagement med et byggeselskab væsentligt oversteg bank- og sparekasselovens grænse for enkelt-engagementer, dels, at C & G Bankens hensættelser til imødegåelse af tab i 1986-regnskabet ikke slog til, og at der var behov for yderligere hensættelser på ca. 100 mill.kr. For at imødegå denne svækkelse af bankens kapitalgrundlag stillede to af hovedaktionærerne særlige kautioner på i alt 75 mill.kr. for to af bankens engagementer, ligesom hovedaktionærerne indskød yderligere ansvarlig indskudskapital. Endvidere garanterede to af hovedaktionærerne for en aktiekapitaludvidelse på 20 mill.kr. Samtidig forlangte Tilsynet ugentlig rapportering vedrørende udviklingen i et par af de større engagementer.

På baggrund af hovedaktionærernes opslutning og det af Tilsynet etablerede indseende med udviklingen i C & G Banken besluttede Nationalbanken at fortsætte likviditetstøtten til banken også ud over den normale grænse på 100 pct. af egenkapitalen.

I løbet af september og oktober afdækkedes imidlertid stadig større tab og tabsrisici i C & G Banken, og efter et mellem spil, hvor engagementet med byggeselskabet søgtes udskilt i et særligt selskab med kapitalindskud fra Kreditforeningen Danmark og bankens hovedaktionærer, viste en opgørelse i slutningen af oktober så store tab, at forsøg på yderligere kapitaltilførsel måtte anses for urealistiske, og banken gik i betalingsstandsning den 28. oktober. Nationalbankens udlån til C & G Banken var på dette tidspunkt 369 mill.kr.

I månederne efter betalingsstandsningen blev der fra tilsynet med betalingsstandsningsboet udfoldet store bestræbelser på at etablere en afvikling af C & G Banken ad modum den ordning, der var blevet etableret for 6. juli banken. I henhold til det senest foreliggende forslag skulle Nationalbanken konvertere en betydelig del af sit tilgodehavende til ansvarlig indskudskapital, som stort set måtte forventes tabt, medens den anden store kreditor Kreditforeningen Danmark skulle overtage engagementet med det nævnte byggeselskab, ligeledes med et betydeligt forventet tab. C & G Bankens penge-markedskreditorer (andre banker og sparekasser) skulle akkordere en mindre del af deres

¹⁾ Nationalbankens pressemeddelelse af 1. juli 1987 aftrykt i kvartalsoversigten august 1987 og som bilag 1 i Nationalbankens årsberetning for 1987.

tilgodehavende. Alle øvrige kreditorer ville blive dækket fuldt ud, men konstruktionen indebar tillige et betydeligt offentligt bidrag i form af tabt skatteprovenu.

Over for tilsynet med betalingsstandsningsboet tilkendegav Nationalbanken, at man ville forholde sig afventende og tage stilling til afviklingsplanen, når den var færdigforhandlet med de øvrige kreditorer. Da det imidlertid ikke lykkedes tilsynet at opnå en aftale med disse kreditorer, blev C & G Banken den 17. maj erklæret konkurs. Nationalbanken ville i givet fald have lagt vægt på en nogenlunde ligelig behandling af de forskellige kreditorer og på rimeligheden af det samlede tab for Nationalbanken og den øvrige offentlige sektor – i kraft af tabt skatteprovenu. På begge disse punkter var det fremlagte forslag ikke tilfredsstillende fra Nationalbankens synspunkt.

For Nationalbankens holdning var det tillige afgørende, at indskyderne i C & G Banken ville blive omfattet af den nyetablerede indskudsgarantiordning. Nationalbanken havde tidligere i forbindelse med afviklingen af 6. juli banken tilkendegivet, at såfremt der blev opnået en forbedret sikring af indskyderne gennem en almindelig indskudsgarantiordning, måtte det indebære, at Nationalbanken ikke i fremtidige tilfælde ville kunne påtage sig at garantere de tilgodehavender, der ikke dækkedes af en sådan ordning. Under den i mellemtiden gennemførte indskudsgarantiordning dækkes indeståender på en række pensions- og børneopsparingskonti fuldt ud og øvrige nettoindlån op til et maksimum på 250.000 kr. pr. indskyder.

Nationalbanken har påtaget sig administrationen af indskudsgarantiordningen, og medio juni udsendtes engagementsoversigter til ca. 1.100 indskydere i C & G Banken, som i henhold til en foreløbig opgørelse vil få dækket indlån på henved 50 mill.kr.

Nationalbanken har i regnskabet for 1987 foretaget en hensættelse på 369 mill.kr., dvs. svarende til hele det nævnte udlån til C & G Banken. Der kan endnu ikke siges noget om størrelsen af konkursdividenden, som vil være afgørende for Nationalbankens endelige tab.

Etablering af det indre marked i EF for finansielle tjenesteydelser

v/cand. polit. Ole Hollensen, Pengepolitisk Kontor

Siden fremkomsten i juni 1985 af Kommissionens hvidbog om skabelsen af et fælles indre marked er der gjort væsentlige fremskridt i bestræbelserne på at harmonisere reglerne for udveksling af finansielle tjenesteydelser over grænserne. I løbet af 1988 og 1989 venter man at få vedtaget de tre direktivforslag, der samlet fra udgangen af 1992 skal udgøre hovedhjørnestenen i reguleringen af et fælles indre marked for bankvirksomhed, nemlig forslaget om definition af egenkapital¹⁾, forslaget om solvenskrav²⁾ og endelig forslaget til 2. bankharmoniseringsdirektiv³⁾.

Disse direktivforslag følger hvidbogens strategi, hvad angår skabelsen af et fælles indre marked, dvs. princippet om hjemlandskontrol og gensidig anerkendelse af autorisationer. Dette princip indebærer, at et pengeinstitut kun skal opnå én tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed i sit hjemland, for at det har ret til at præstere tjenesteydelser i alle medlemslandene. Et pengeinstitut kan vælge, om salget af tjenesteydelser i et andet medlemsland skal ske som grænseoverskridende virksomhed eller ved etablering af en filial i det land, hvor tjenesteydelsen præsteres. Princippet indebærer ligeledes, at et pengeinstitut kun skal være underlagt ét lands tilsynsmyndighed, både hvad angår pengeinstitutts aktivitet i sit hjemland, og hvad angår dets aktivitet i andre lande.

Denne artikel vil først redegøre for baggrunden for direktivforslagene. Dernæst redegøres kort for indholdet af hvert af de tre direktivforslag. Til slut beskrives nogle specielle danske problemstillinger i forbindelse med de pågældende direktivforslag.

Det bør indledningsvis understreges, at der stadig forhandles om de pågældende direktivforslag, og at der må påregnes ikke uvæsentlige ændringer i direktivteksterne, før de endelig kan vedtages. Endelig bør det også understreges, at de pågældende direktivforslag er minimumsdirektiver, dvs. de nationale myndigheder kan fastsætte strengere regler, men ikke lempeligere, for hjemlandets finansielle institutioner end dem, der gælder ifølge direktivteksterne også efter direktivforslagenes eventuelle vedtagelse.

¹⁾ Ændret forslag til Rådets direktiv om kreditinstitutters egenkapital. Kom.(88)15, endelig udgave (offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 88/C 32/02). Oprindeligt forslag offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 86/C 243/09.

²⁾ Forslag til Rådets direktiv om solvensnøgletal for kreditinstitutter. Kom.(88)194, endelig udgave (offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 88/C 135/05).

³⁾ Forslag til Rådets andet direktiv om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og om ændring af direktiv 77/780/EØF. Kom.(87)715, endelig udgave (offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 88/C 84/03).

Baggrund for direktivforslagene

Selv om fremkomsten af Kommissionens hvidbog om det indre marked har skabt mere dynamik i harmoniseringsbestræbelserne, er det vigtigt at fremhæve, dels at der på globalt plan gennem Cooke-komiteens¹⁾ arbejde allerede foregår vigtige bestræbelser på at harmonisere både definition af egenkapital samt solvenskrav, dels at de direktivforslag, der her beskrives, må betragtes som udbygninger af de mange direktiver og initiativer, der allerede er vedtaget og indført i EF angående bankvirksomhed. I bilag 1 til denne artikel gives en oversigt over de vigtigste af de direktiver og henstillinger, der allerede er vedtaget til regulering af bankvirksomhed. Listen er ikke udtømmende, da en række direktiver angående kapitalliberalisering og inden for selskabsområdet også øver indflydelse på grundlaget for at drive bankvirksomhed inden for EF.

I arbejdet med direktivforslagene om definition af egenkapital og solvenskrav har man tilstræbt den størst mulige overensstemmelse med Cooke-komiteens anbefalinger. Når det har været nødvendigt at fremsætte selvstændige EF-forslag angående definition af egenkapital og solvenskrav, skyldes dette især, at Cooke-komiteens anbefalinger kun er henstillinger til tilsynsmyndighederne, mens en vedtagelse af et EF-direktiv på disse områder vil være bindende for EF-landenes regeringer i den forstand, at landene forpligter sig til gensidigt at anerkende hinandens tilsyn på de områder, direktivforslagene omfatter. En sådan pligt til gensidig anerkendelse af hinandens tilsyn følger ikke af Cooke-komiteens anbefalinger.

Direktivforslagene skal betragtes som udbygninger af det arbejde, der allerede er foregået, hvad angår skabelsen af et fælles indre marked for finansielle tjenesteydelser. I forbindelse med vedtagelsen af det seneste direktiv om kapitalliberalisering²⁾ blev det muligt for borgere i EF at efterspørge banktjenesteydelser fra banker i andre lande, f.eks. ved at kunne foretage indskud i eller låne direkte fra udenlandske banker. De seneste direktivforslag, der her beskrives, skal forbedre EF-bankernes muligheder for at udbyde bankmæssige tjenesteydelser eller rette henvendelse herom til borgerne i andre medlemslande. En lang række tidligere vedtagne direktiver og henstillinger har allerede gradvis forbedret mulighederne for, at pengeinstitutter kan drive bankvirksomhed i andre lande. Særlig er der her grund til at fremhæve det i bilag 1 under punkt 2 nævnte direktiv af 12. december 1977 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (1. bankharmoniseringsdirektiv). Dette direktiv har allerede pålagt tilsynsmyndighederne i medlemslandene at tillade, at banker hjemmehørende i andre medlemslande kan oprette filialer på tilsynsmyndighedernes område.

Herudover definerer 1. bankharmoniseringsdirektiv med senere ændringer samtlige de institutioner, der vil være omfattet af direktivforslagene om definition af egenkapital, solvenskrav samt 2. bankharmoniseringsdirektiv. I en dansk sammenhæng er det vigtigt at bemærke, at foruden de normale pengeinstitutter som banker, sparekasser og andels-

¹⁾ Cooke-komiteen eller The Basle Committee on Banking Regulations and Supervisory Practices er nedsat af G10-landenes centralbanker, dvs. de 10 største industrilande samt Schweiz. Endvidere har Luxembourg som et vigtigt bankcenter direkte deltaget i komiteens arbejde. Danmark har ikke direkte deltaget i komiteens arbejde, men de danske myndigheder er løbende blevet underrettet om resultater af drøftelserne i komiteen. For en beskrivelse af Cooke-komiteens arbejde se artikel af Ove Ingvar Nielsen: Tilsynsmæssige aspekter af udviklingen i det internationale banksystem. Danmarks Nationalbank, kvartalsoversigt, februar 1987. I juli 1988 har komiteen udgivet en rapport: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, BIS, July 1988, som indeholder komiteens anbefalinger angående definition af egenkapital samt krav til solvens.

²⁾ Rådets direktiv af 24. juni 1988 om gennemførelse af traktatens artikel 67, se De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 88/L 178/07.

kasser er også realkreditinstitutter, bortset fra Industriens Realkreditfond og Dansk Landbrugs Realkreditfond, omfattet af de nævnte direktiver. I direktivteksterne anvendes da også en bredere betegnelse, kreditinstitutter, om de institutioner, der er omfattet af EF's bestemmelser vedrørende banklovgivning. Denne betegnelse anvendes da også i det efterfølgende, men må ikke forveksles med danske begreber som realkreditinstitutter, særlige kreditinstitutter eller lignende.

Forslag til direktiv om kreditinstitutters egenkapital

Under udarbejdelsen af forslaget om definition af egenkapital har man i vid udstrækning bygget videre på det fælles grundlag, der således allerede var skabt for ensartet regnskabsføring og tilsyn på konsolideret basis. I forhold til Cooke-komiteen har arbejdet inden for EF været lettet af, at EF-landene udgør en betydelig mere homogen gruppe, hvad angår banklovgivning, end G10-landene.

Direktivforslaget skelner mellem interne og eksterne elementer af egenkapital¹⁾. De interne elementer omfatter indbetalt kapital (eksempelvis vil dette i Danmark iflg. Lov om banker og sparekasser mv. § 4 omfatte indbetalt aktie- og garantikapital i banker og sparekasser samt indbetalt andelskapital for andelskasser). Herudover omfatter de interne elementer reserver og andre henlæggelser, men kun sådanne, der er blevet formelt anerkendt, f.eks. ved at have været opført i et godkendt regnskab. I overensstemmelse med regnskabspraksis i nogle lande (men ikke Danmark) kan også generelle henlæggelser, der ikke fremgår af det offentliggjorte regnskab, medregnes i opgørelsen af egenkapitalen. Disse midler må ikke omfatte hensættelser til at dække tab eller værdiforringelser, der allerede er konstateret.

Et stort problem i forhandlingerne både i EF og i Cooke-komiteen om definitionen af egenkapital har været de mange forskellige overgangsformer mellem gæld og egenkapital, som eksisterer i medlemslandene. Under parlamentsbehandlingen blev der således indsat en bestemmelse om, at værdipapirer med ubestemt løbetid og andre lignende instrumenter kan accepteres som interne elementer, forudsat at de opfylder følgende betingelser:

- a) gælden må ikke kræves tilbagebetalt på ihændehaberens initiativ eller uden tilsynsmyndighedernes forhåndsgodkendelse;
- b) gælden skal kunne medgå til dækning af tab også i tilfælde, hvor kreditinstituttet ikke ophører med at drive virksomhed;
- c) aftalen i forbindelse med gældens stiftelse skal indeholde bestemmelse om, at kreditinstituttet har ret til at udskyde betaling af renter på gælden;
- d) långiverens krav mod det låntagende kreditinstitut skal efterstilles al anden ikke-efterstillet gæld;
- e) de for udstedelsen af værdipapirerne gældende dokumenter skal indeholde bestemmelse om, at gælden og ikke-betalte renter skal kunne medgå til dækning af tab, selv om kreditinstituttet fortsat kan drive sin virksomhed.

Denne tilføjelse sigter mod, at de såkaldte „perpetuals” i England og Irland, „titres participatifs” i Frankrig og „Genussenscheine” i Tyskland kan tælle med som interne elementer i egenkapital. Ansvarlig indskudskapital, som anvendes i Danmark (jf. Lov om banker og sparekasser mv. § 22), vil ikke kunne tælle med som internt element, bl.a. fordi

¹⁾ I de efterfølgende diskussioner af direktivforslaget har man opgivet at skelne mellem interne og eksterne elementer, idet man så blot vil indsatte visse grænser for, hvor stor en del af kerneelementerne af egenkapitalen enkelte kategorier af egenkapitalen må udgøre. Ansvarlig indskudskapital må f.eks. ifølge det seneste forslag kun udgøre 50 pct. af kerneelementerne, jf. det efterfølgende.

denne normalt er åremålsbestemt og normalt kun kan anvendes til at dække tab i tilfælde af et pengeinstituts likvidation.

De eksterne elementer omfatter midler, „som stilles til rådighed for et kreditinstitut, men som ikke ejes og kontrolleres fuldt ud af kreditinstituttet”. Hertil kan henregnes ansvarlig indskudskapital, såfremt den opfylder en lang række kvalificerende betingelser såsom at være fuldt indbetalt og at have en oprindelig løbetid på mindst fem år. Der skal ske gradvis nedskrivning af den ansvarlige indskudskapital de sidste fem år inden tilbagebetalingen. Myndighedernes godkendelse skal kræves i tilfælde af tilbagebetaling før tiden, og ligeledes skal myndighederne godkende aftalen om, hvilke tab den ansvarlige indskudskapital kan dække og under hvilke omstændigheder.

Endvidere omfatter eksterne elementer de beløb, som medlemmerne af et andelsinstitut hæfter for. Sådanne garantihæftelser kan dog kun medregnes i det omfang, de var anerkendt af den lovgivning, der var gældende i medlemsstaterne den 31. december 1984.

De eksterne elementer kan kun medregnes til egenkapitalen med et beløb, der maksimalt må udgøre 50 pct. af de samlede interne elementer. Egenkapitalen opgøres som summen af de interne og de eksterne elementer.

Forslag til direktiv om solvensnøgletal

Dette direktiv skal fastlægge regler for udregning af et kreditinstituts solvensnøgletal, hvorved forstås egenkapitalens andel af kreditinstituttets aktiver og ikke-balanceførte engagementer (vejet sammen med vægte, der ligeledes fastsættes i direktivet). Det ovenfor omtalte direktivforslag om definition af egenkapital fastlægger således værdien af tælleren i den brøk, som solvensnøgletallet udgør, mens de vejede aktiver og ikke-balanceførte poster udgør nævneren.

Det mest kontroversielle i direktivforslaget er fastlæggelsen af de vægte, som de forskellige poster skal sammenvejes med, for at nævneren i solvensnøgletallet kan udregnes. Disse vægte skal principielt reflektere graden af risiko, der er forbundet med kreditinstituttets engagement. Aktiver og ikke-balanceførte poster er blevet inddelt i fem hovedkategorier, der gives vægte på henholdsvis 0, 10, 20, 50 og 100 pct., således at f.eks. særlig sikre aktiver som kontanter eller statsobligationer ikke egenkapitalbelastes (aktivet eller posten tildeles vægten 0), mens aktiver og ikke-balanceførte poster tildeles stadig større vægte, jo mere risiko de anses for at være behæftet med. Det er ikke blot balanceførte aktivposter, der egenkapitalbelastes, men også kredittilsagn samt garantistillelser i forskellige former. I bilag 1 og 2 i direktivforslaget findes en liste, der definerer de ikke-balanceførte poster og ligeledes beskriver, hvorledes de egenkapitalbelastes.

Ved fastsættelsen af vægtene for de forskellige poster har man hidtil kun taget hensyn til de risici, som er forbundet med modpartens manglende betalingsevne (debitorrisikoen). Det er dog hensigten hurtigst muligt at udbygge direktivforslagene, således at der også tages hensyn til andre former for risici såsom rente- og valutakursrisiko. Ifølge forslaget i sin hidtidige form vil f.eks. en dansk bank, der køber en tysk statsobligation, ikke egenkapitalbelastes på denne position, fordi forslaget tildeler vægten 0 på fordringer på „indenlandske” (dvs. medlemslandenes) centralregeringer. Banken risikerer dog at lide tab, både fordi renteniveauet kan ændre sig i Tyskland (renterisiko), og obligationen kan derved falde i kurs, og/eller valutakursen i forhold til danske kroner kan ændre sig (valutakursrisikoen). Både i Cooke-komiteen og i EF arbejdes der med at finde frem til fælles regler angående afdækning af sådanne markeds-

eller positionsrisici, men teknisk er det meget vanskeligt især at opstille regler for, hvorledes aktiv- og passivposter for f.eks. fordringer med forskellig løbetid eller lydende i fremmed valuta må modregnes, for at kreditinstituttets „åbne position” kan bestemmes; ligeledes er det svært at få fastlagt, efter hvilke kriterier en åben position skal egenkapitalbelastes.

Et særligt problem knytter sig til differentiering af egenkapitalkrav på grundlag af såkaldt landerisiko, dvs. risikoen for tab på udlån til f.eks. gældsramte udviklingslande som følge af, at de pågældende lande ikke kan skaffe den nødvendige valuta til at betale renter og afdrag på gælden.

I Kommissionens forslag har man foreløbig valgt at opfatte hele EF-området som „indland”, dvs. at fordringer på andre EF-landes centralregeringer og kreditinstitutter vægtes med henholdsvis 0 og 20 pct. ligesom tilsvarende egentlige indenlandske udlån. Der er dog næppe tvivl om, at man – jf. direktivforslagets artikel 8 – vil udvide listen over lande, der risikomæssigt betragtes som indland, til også at omfatte en række andre udviklede lande, f.eks. samtlige OECD-lande og de lande, der er nettolångivere til IMF, således som Cooke-komiteen sidst har anbefalet. Naturligvis er en sådan afgrænsning delvis arbitrær og kan give anledning til (berettiget) kritik fra en del lande, som herved henføres til en ringere risikoklasse. Det fortjener dog at nævnes, at såvel Kommissionen som Cooke-komiteen foreslår, at 20 pct.-vægten for fordringer på andre kreditinstitutter skal være gældende også for udenlandske institutter, forudsat fordringens løbetid er på 1 år og derunder. Denne bestemmelse sikrer, at langt størstedelen af normale interbankmellemværender får samme egenkapitalbelastning, hvad enten det kreditinstitut, fordringen holdes på, er hjemmehørende i EF eller ej.

Det kan være vigtigt at fastslå, at udlån til private og virksomheder mv. principielt skal vægtes med den højeste vægt: 100 pct., og at lavere vægte må opfattes som rabatter, der gives i tilfælde af, at fordringen holdes på et andet kreditinstitut (20 pct.-vægt) eller på en centralregering eller centralbank (0 pct.-vægt). Undtagelserne fra disse hovedregler har man bestræbt sig på skulle være så få som muligt, især fordi man let ville tabe overskuelighed i direktivforslaget. En vigtig undtagelse har man imidlertid gjort, hvad angår udlån til enkeltpersoner sikret mod pant i samme persons ejerbolig; sådanne lån indgår kun med 50 pct.-vægt ved udregning af solvenskravet. Derimod har man bl.a. i mangel af fælles værdiansættelsesregler ikke ment at kunne tage hensyn til anden pantesikkerhed, om end dette spørgsmål stadig er omstridt, eller til garantistillelser fra andre personer eller virksomheder; kun fordringer, der er garanteret af et andet kreditinstitut eller af en offentlig myndighed, gives en lavere vægt svarende til den, der gælder for den part, der yder garantien. Ligeledes egenkapitalbelastes fordringer ikke, hvis der f.eks. er stillet pant til kreditinstituttet for fordringen i form af statsobligationer.

Yderligere kan det være værd at nævne, at det overlades til de enkelte landes tilsynsmyndigheder at bestemme, hvilke vægte der skal gælde for fordringer, der holdes på det pågældende lands lokale myndigheder. De danske tilsynsmyndigheder vil således komme til at bestemme, i hvor høj grad f.eks. tyske kreditinstitutter skal egenkapitalbelastes på de lån, de har ydet danske kommuner, medmindre de tyske tilsynsmyndigheder vælger, at egenkapitalbelastningen skal være endnu højere på sådanne udlån.

Direktivet fastsætter endelig, at tilsynsmyndighederne skal kontrollere, at solvensnøgletallet for et kreditinstitut minimum skal udgøre 8 pct. Denne minimumsgrænse skal være opfyldt fra 1. januar 1993.

Forslag til 2. bankharmoniseringsdirektiv

Mens direktivforslagene om definition af egenkapital samt solvensnøgletal i høj grad baserer sig på det arbejde, der udføres i Cooke-komiteen for på globalt plan at forbedre banksystemets soliditet og skabe mere lige konkurrencevilkår, er forslaget til 2. bankharmoniseringsdirektiv et egentligt EF-anliggende, der på andre områder skal regulere bankvirksomhed i EF-området.

Direktivforslaget supplerer, men erstatter ikke, 1. bankharmoniseringsdirektiv fra 1977. Kun én bestemmelse i 1. bankharmoniseringsdirektiv skal revideres i forbindelse med en eventuel vedtagelse af forslaget til 2. bankharmoniseringsdirektiv, nemlig bestemmelsen om, at tilsynsmyndighederne i værtslandet kan kræve, at filialer udstyres med en selvstændig egenkapital for deres aktiviteter i værtslandet. Denne ret ophæves i forslaget til 2. bankharmoniseringsdirektiv efter en overgangsperiode, hvor der kan stilles krav om en minimumsstartkapital på halvdelen af den, der normalt er gældende i værtslandet.

Direktivforslaget fastlægger et mindstekrav til egenkapital på 5 mill.ECU (svarende til ca. 40 mill.kr.). Dette mindstekrav skal dog først være opfyldt i 1997 for kreditinstitutter, der allerede har optaget deres virksomhed før direktivets ikrafttræden. Herudover giver direktivforslaget mulighed for, at kreditinstitutter, „hvis virkefelt begrænses af love eller vedtægtsbestemmelser“, kan opnå tilladelse til at operere med en mindre startkapital end 5 mill.ECU. Man må forvente, at sådanne små kreditinstitutter generelt ikke vil få lov til at rette henvendelse til offentligheden i andre lande end det, hvor de er etableret.

Direktivforslaget indeholder en liste over de aktiviteter, som værtsmyndighederne skal tillade, at et kreditinstitut fra et andet medlemsland kan udføre på værtslandets territorium. Et værtsland kan således ikke forbyde kreditinstitutter fra andre medlemslande f.eks. at medvirke ved emission af værdipapirer i værtslandet, selv om værtslandets lovgivning forbyder landets egne kreditinstitutter at medvirke ved sådanne forretninger.

En stor del af direktivforslaget fastlægger de regler, der skal gælde for samarbejdet mellem hjemlandets og værtslandets myndigheder angående tilsyn med kreditinstitutter. Herudover fastlægger direktivforslaget forskellige bestemmelser vedrørende indflydelse i et andet selskab, hvilke krav der skal gælde til ledelsens hæderlighed osv.

Kommissionen har endelig i artikel 7 foreslået, at myndighederne i et EF-land ikke uden først at have rettet henvendelse til Kommissionen udsteder tilladelse til et kreditinstitut fra et tredieland til at oprette et datterselskab. Kommissionen ønsker hermed at sikre, at et kreditinstitut fra et tredieland ikke kan etablere sig i EF-fællesskabet, uden at kreditinstitutter hjemmehørende i EF har en tilsvarende ret til at etablere sig i det pågældende tredieland (reciprocitet).

Danske problemstillinger i forbindelse med harmonisering af regler for bankvirksomhed

Der er en høj grad af overensstemmelse mellem de bestræbelser, der på globalt/europæisk plan gøres for at forbedre banksystemets soliditet, og de overvejelser, som de danske myndigheder har gjort sig for at forbedre det danske bank- og realkreditsystem. I Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser (lovforslag nr. L 86) fra efteråret 1987 har industriministeren foreslået, at det danske egenkapitalkrav skal opgøres på grundlag af en risikovægtet opgørelse af aktiverne i stedet for det i dag gældende, hvor egenkapitalkravet opgøres i forhold til de samlede gælds- og garantiforpligtelser.

Det er også en væsentlig styrke for både de danske pengeinstitutter og realkreditinstitutterne, at de allerede i dag er begunstigede af en i en international sammenligning god soliditet. Denne gode soliditet i udgangssituationen vil komme de danske penge- og realkreditinstitutter til gode i den fremtidige konkurrence med andre landes kreditinstitutioner, fordi de danske institutioner ikke i samme omfang som mange udenlandske kreditinstitutioner vil have behov for at forbedre deres egenkapitalgrundlag i en periode, hvor man må påregne, at indtjeningsmulighederne på hvert enkelt aktiv forringes på grund af skærpet konkurrence.

I relation til den i afsnittet om 2. bankharmoniseringsdirektiv omtalte liste over de bankaktiviteter, som myndighederne er pligtige til at tillade, at kreditinstitutter fra andre medlemslande kan udføre på deres territorium, er det også vigtigt at fremhæve, at listen ikke indeholder aktiviteter, som det er forbudt danske pengeinstitutter at udføre. De danske myndigheder vil derfor ikke blive forpligtet til at tillade udenlandske pengeinstitutter at udføre visse forretninger, som det ikke er tilladt danske pengeinstitutter at udføre.

Alt i alt er der derfor grund til at understrege, at på langt de fleste og vigtigste områder vil danske penge- og realkreditinstitutter have lettere end mange andre landes kreditinstitutioner ved at leve op til de regler, der følger af harmoniseringsbestræbelserne. Ved en vurdering af de følger, som en åbning af de danske penge- og kreditmarkeder, som harmoniseringsbestræbelserne vil medføre, må man også tage i betragtning, at konkurrencevilkårene for danske penge- og realkreditinstitutter vil forbedres på de udenlandske markeder som følge af harmoniseringsbestræbelserne.

Nogle af de vigtigste problemer, som specielt danske penge- og realkreditinstitutter vil få i relation til harmoniseringsbestræbelserne, knytter sig til det specielle danske realkreditsystem. Fra realkreditinstitutternes side har det således været fremhævet, at også lån mod pant i anden fast ejendom end ejerboliger er særlig sikre og derfor ikke bør have samme vægt som almindelige usikrede lån, i det mindste ikke når de ydes af specialiserede institutter underkastet særlige lovregler om belåningsgrænser mv. Herudover vil et penge- og realkreditinstitut blive egenkapitalbelastet på dets beholdning af realkreditobligationer (sådanne aktiver vil indgå med en vægt på 20 pct. ved udregning af solvenskravet), mens det ikke vil blive egenkapitalbelastet på en beholdning af statsobligationer. Normalt har man ikke i dansk lovgivning skelnet mellem debitorrisikoen på henholdsvis realkreditobligationer og statsobligationer (jf. f.eks. Bekendtgørelse om Fondsbørsmæglerselskaber, hvor begge typer fordringer tildeles vægten 0 ved udregning af egenkapitalkravet).

Af hensyn til de nære relationer, som mange danske pengeinstitutter har med andre nordiske lande, er det også vigtigt, at der hurtigt træffes bestemmelse om, at andre nordiske lande kan betragtes som „indenlandske”, således som Cooke-komiteen har anbefalet for alle OECD-lande, og som artikel 8 i solvensnøgletalsdirektivforslaget åbner mulighed for (jf. ovenfor).

De danske myndigheder lægger vægt på, at også renterisiko og valutakursrisiko skal afdækkes. Det er derfor vigtigt, at forslag til regler herom hurtigt vil blive fremlagt af Kommissionen, således som det er blevet tilkendegivet bl.a. i indledningen til solvensnøgletalsdirektivforslaget. Nationalbanken har i samarbejde med Finanstilsynet og pengeinstitutternes organisationer udarbejdet et forslag til dækningsregler og metode for beregning af egenkapitalkrav for renterisiko på positioner i fastforrentede fordringer, futures og optioner. Der er ved udarbejdelsen af dette forslag blevet lagt vægt på, at der

blev opnået den største grad af overskuelighed og administrativ enkelhed. De danske myndigheder vil virke for, at direktivforslagene til regler om afdækning af renterisiko udformes efter samme grundtanke, og at det i alle tilfælde sikres, at anvendelsen af den danske model ikke vil være i modstrid med de regler, der fastlægges i EF.

Hvad angår mulighed for at medregne ansvarlig indskudskapital under egenkapital, havde industriministeren allerede i forslaget fra efteråret 1987 foreslået, at denne ret helt ophævedes, og de danske regler ville dermed være strengere end dem, EF-direktivforslaget om definition af egenkapital foreskriver. Pengeinstitutternes interesseorganisationer har gjort indvendinger mod ministerens forslag om at ophæve adgangen til at medregne ansvarlig indskudskapital i egenkapitaldækningen. Det er endnu uafklaret, hvorledes den danske lovgivning vil blive udformet på dette punkt, men det kan være værd at bemærke, at både i Cooke-komiteen samt i EF-kommissionens forslag er der krav, der stilles til den ansvarlige indskudskapital strengere, end hvad der følger af de gældende danske regler. Ifølge både EF-kommissionens og Cooke-komiteens forslag skal der ske løbende nedskrivning af den ansvarlige indskudskapital, mens de gældende danske regler tillader, at ansvarlig indskudskapital medregnes fuldt ud indtil et år, før den forfalder til udbetaling.

Hvad angår mindstekravet til egenkapital, der i 1997 mindst skal udgøre 5 mill.ECU (eller efter de i dag gældende kurser ca. 40 mill.kr.), må man regne med, at denne grænse vil få meget lille betydning for langt de fleste af de pengeinstitutter, hvis egenkapital til den tid stadig måtte ligge under. (Ca. 150 danske pengeinstitutter, hvis indlån dog kun udgør en meget ringe del af de samlede indlån, har i dag en egenkapital på mindre end 40 mill.kr.). Man må regne med, at disse pengeinstitutter får dispensation til at fortsætte deres hidtidige virksomhed i hjemlandet. Yderligere åbnes der mulighed for, at sammenslutninger af sådanne pengeinstitutter (eksempelvis i Danmark sammenslutninger af andelskasser) kan opfylde mindstekravet til egenkapital, forudsat sammenslutningen er genstand for tilsyn på konsolideret grundlag.

Til slut skal det blot nævnes, at harmoniseringsbestræbelserne, som de kendes hidtil, kun vil få begrænset betydning for den pengepolitiske styring. Låneadgang i Nationalbanken samt bankernes nettovalutaposition er hidtil blevet fastsat i forhold til pengeinstitutternes herværende egenkapital, og den omstændighed, at der åbnes mulighed for, at udenlandske pengeinstitutter kan operere i Danmark uden stedlig egenkapital, kan derfor skabe behov for, at der ændres i reglerne for fastsættelse af låneadgang eller for et pengeinstituts nettovalutaposition af hensyn til den fremtidige pengepolitiske styring. Forslaget til 2. bankharmoniseringsdirektiv giver eksplicit myndighederne ret til at fastsætte bestemmelser begrundet i styringen af likviditeten både for hjemlandets egne institutioner samt for udenlandske kreditinstitutter, der opererer på myndighedernes område.

Den selvstændige betydning for den pengepolitiske autonomi af, at udenlandske pengeinstitutter får udvidet adgang til at rette henvendelse til offentligheden, f.eks. om modtagelse af indlån, må ikke overdrives og er i alle tilfælde mindre, end hvad der gælder, når f.eks. kapitalbevægelser liberaliseres. I begge tilfælde må man yderligere regne med, at virkningen vil ske gradvis over mange år.

Oversigt over de vigtigste vedtagne direktiver og henstillinger angående bankvirksomhed

- 1) Rådets direktiv af 28. juni 1973 om ophævelse af begrænsninger i etableringsfriheden og den fri udveksling af tjenesteydelser ved selvstændig virksomhed inden for banker og andre pengeinstitutter (De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 73/L194/07).
- 2) Rådets første direktiv af 12. december 1977 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 77/L322/12). Senere ændringer offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 86/L106/04 og 86/L309/11.
- 3) Rådets direktiv af 13. juni 1983 om tilsyn med kreditinstitutter på et konsolideret grundlag (De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 83/L193/07).
- 4) Rådets direktiv af 8. december 1986 om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber (De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 86/L372/12).
- 5) Kommissionens henstilling af 22. december 1986 vedrørende overvågning af og kontrol med kreditinstitutters store engagementer (De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 87/L33/02).
- 6) Kommissionens henstilling af 22. december 1986 om indførelse af indskudsgarantiordninger i Fællesskabet (De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. 87/L33/02).

Uddrag af
nationalbankdirektør Erik Hoffmeyers indlæg
på Danmarks Sparekasseforenings årsmøde
den 9. juni 1988

.....

Det er heldigvis lykkedes at rette noget op på den forringelse af konkurrenceevnen, der fandt sted i 1987, men man kan absolut ikke sige, at konkurrenceevnen er tilfredsstillende i den forstand, at vi let kan forøge vor eksport mere end andre lande. Det ser ud til, at vi bevarer vore markedsandele, og det er i betragtning af vort betydelige betalingsbalanceunderskud ikke tilstrækkeligt.

Det ser desuden ud til, at opsparingstilbøjeligheden herhjemme er steget noget – forbrugstilbøjeligheden er ikke længere på de enorme højder, som prægede årene 1985 og 1986 og til dels 1987.

Det skulle være muligt at fortsætte bestræbelserne på at få ligevægt på betalingsbalancen, hvis vi passer meget på, at omkostningsniveauet ikke stiger stærkere end andre landes og helst mindre, samt at opsparingen herhjemme kommer tilbage på det gamle niveau og helst forøges.

Det er ikke nogen let opgave, og i den forbindelse må det stærkt understreges, at den opretning af de offentlige finanser, der er sket i løbet af 1980'erne, må fastholdes, hvis vi skal have nogen chance for at opnå ligevægt på betalingsbalancen i løbet af nogle år, hvilket er en bydende nødvendighed efter de mange mislykkede forsøg.

.....

For nogle år siden var der en del kritik af, at Nationalbanken ikke fremlagde overvejelser og synspunkter til drøftelse af den pengepolitiske målsætning og de midler, man anvender.

Vi har forøget den information, der stilles til rådighed for offentligheden, ikke mindst igennem udvidelse af vort kvartalsskrift, og herunder også indbudt udenforstående økonomer til en gang om året at foretage en vurdering af den førte pengepolitik.

Man kan ikke sige, at disse bestræbelser har givet sig udslag i nogen større debat.

Jeg vil dog gerne på baggrund af de seneste indlæg gøre det klart, at den pengepolitiske målsætning for vort vedkommende er baseret på ret præcise, langsigtede hensyn.

For det første er det vor opgave at understøtte den valutapolitiske målsætning, som er fastlagt efter drøftelser mellem regeringen og Nationalbanken.

Vi skal indrette pengepolitikken således, at der på længere sigt er tillid til den valutakurspolitik, der er enighed om – nemlig at holde en fast kurs over for deltagerne i det Europæiske Monetære System.

Dette betyder, at vi ikke kan lempe eller ændre pengepolitikken ud fra ganske kortsigtede hensyn.

Der sker ofte ændringer i forventningerne, som kan medføre enten en kraftig kapitalimport eller en stor valutaudstrømning. Dette bør ikke foranledige os til at foretage hyppige ændringer i pengepolitikken, der, som jeg nævnte, er indrettet på en langsigtet målsætning.

Det gælder også den øjeblikkelige situation, hvor der i en periode har været et meget betydeligt køb af danske obligationer fra udenlandsk side.

I en sådan situation opstår der let kritik af pengepolitikken med ønsker om en lempelse for at undgå kapitalindstrømningen (salget af kroneobligationer).

Den er i øjeblikket hovedsagelig dikteret af forskellen mellem den lange rente i Danmark og i andre lande samt renteforventninger og valutakursforventninger. Jeg tror ikke, at ændringer i den korte rente i Danmark vil have nogen nævneværdig indflydelse på disse forhold.

Jeg vil gerne tilføje, at disse kapitalstrømme ikke er noget enestående for Danmark. I den seneste tid har der også været betydelig kapitalindstrømning i England, Spanien og Sverige – også her som konsekvens af forskelle i de lange rentesatser.

Det andet hensyn ved udformningen af pengepolitikken er den indre økonomiske balance.

Det er klart, at vi i en situation med for ringe opsparing – der viser sig i et betydeligt underskud på betalingsbalancen – ikke kan animere til en øget aktivitet inden for boligbyggeriet eller til lånefinansiering af forbrug.

I begge tilfælde er det vigtigt, at det er klart for låntagere, at det er dyrt at optage sådanne lån.

Jeg må i denne forbindelse atter en gang udtrykke vor tilfredshed med, at man skatte-mæssigt er gået et væsentligt skridt i retning af at gøre det klart for låntagere, at det skal være en reel belastning at optage lån.

.....

Der har i den senere tid været nogen drøftelse af det europæiske monetære samarbejde, og det vil derfor være naturligt, at jeg til slut præciserer Nationalbankens opfattelse.

Vi har igennem alle årene lige siden 1972 været overordentlig interesseret i at deltage i og bidrage til at udvikle samarbejdet, i særdeleshed inden for det valutapolitiske område. Hertil kommer, at vi har støttet bestræbelser for at frigøre kapitalbevægelser og etableringsmuligheder for pengeinstitutter, således at der kan blive baggrund for en virkelig monetær integration.

Der er opnået meget betydelige fremskridt på dette område, hvilket navnlig de, der har deltaget i arbejdet, kan vurdere, og som må tillægges overordentlig stor betydning.

Disse fremskridt i retning af øget samarbejde og integration er sket gradvis og er derfor ikke så farverige, hvilket medfører, at de let stilles i skyggen, når man drøfter mere radikale institutionelle ændringer som f.eks. oprettelsen af en europæisk centralbank.

Uanset at der som nævnt er opnået meget betydelige fremskridt inden for det monetære samarbejde, er det dog en helt udbredt erkendelse, at der er meget langt igen, før man er nået til en situation, hvor både målsætning og forudsætninger for en fastlåsning af valutakurserne er til stede.

Jeg har tidligere peget på, at målsætningerne i de store lande i Europa ikke er identiske og heller ikke, for så vidt angår de mindre lande.

Man vil derfor kunne forstå, at det er naturligt for os at lægge vægt på det fortsatte gradvise samarbejde, hvor der er så meget at gøre, hvorimod vi ikke tillægger det så stor vægt at oprette en institution, uanset at den måske i visse henseender ville kunne have positive virkninger.

Baggrunden for dette standpunkt er, at oprettelsen af en fælles institution med egen målsætning vil betyde, at de nationale parlamenter skal overføre suveræniteten til en sådan international institution.

Det er lidet sandsynligt, at noget sådant vil kunne gennemføres under de nuværende forhold, og man vil derfor snarest komme i den situation, at man enten spilder en masse kræfter på ikke at opnå noget, eller at man oven i købet må notere tilbageskridt som følge af de modsætninger, der i givet fald vil opstå.

Jeg mener derfor, at det klart er i dansk interesse at fortsætte det nuværende frugtbare samarbejde i stedet for at ofre megen energi på mere eller mindre urealistiske planer.

Tabeller og figurer

Signaturforklaring

- Nul
- 0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
 - Anvendes i rubrikker, hvor der efter sagens natur ikke kan forekomme tal
- ... Oplysninger foreligger ikke
- * Foreløbige eller anslåede tal
- _____ Databrud

I tabeller, hvor banker og sparekasser indgår, er tallene eksklusive færøske og grønlandske banker og sparekasser, men inklusive herværende filialer af udenlandske pengeinstitutter.

Ultimo ¹⁾	Aktiver				Passiver				
	Den officielle likviditet ²⁾		Udlån ⁴⁾	Obliga- tioner og aktier	Seddel- og mønt- omløb	Indlån ⁴⁾	Indlæns- beviser	Statens tilgode- havende	
	Guld ³⁾	Netto- fordringer på ud- landet mv.						Løbende konto ³⁾	Postgiro- midler
Millioner kroner									
1977	577	8 794	4 618	13 089	11 044	718	•	14 408	- 425
1978	594	15 597	5 236	11 478	12 016	1 588	•	17 686	768
1979	3 280	16 866	5 204	11 400	13 254	1 568	•	14 184	2 234
1980	5 741	19 692	2 589	11 876	14 151	1 273	•	12 198	1 826
1981	4 759	18 379	2 836	10 806	15 288	1 642	•	4 857	1 887
1982	5 663	18 687	8 255	10 707	15 939	930	•	6 943	2 325
1983	6 137	35 133	8 049	14 657	17 045	571	•	19 624	2 872
1984	5 661	33 969	11 692	11 521	18 716	2 507	•	12 346	4 329
1985	4 772	48 716	26 196	13 760	20 155	2 562	23 816	16 207	5 142
1986	4 675	31 189	42 875	23 880	21 339	767	7 907	49 499	1 491
1987	4 858	59 511	18 319	24 189	22 809	1 403	—	58 939	1 032
1984 Marts.....	6 137	32 204	3 210	12 425	16 559	710	•	10 792	183
Juni.....	6 137	31 209	4 438	12 762	17 422	1 739	•	8 186	1 141
Sept.....	6 137	38 776	6 455	12 986	16 839	2 455	•	16 908	580
Dec.....	6 137	31 338	11 581	13 111	18 716	2 502	•	9 272	4 329
1985 Marts.....	5 661	44 044	7 736	11 540	17 944	2 528	•	19 586	91
Juni.....	5 661	50 387	8 695	11 649	19 731	3 089	•	23 634	2 266
Sept.....	5 661	49 578	16 481	11 189	18 438	2 841	15 465	14 193	2 432
Dec.....	5 661	51 076	26 203	11 270	20 155	2 562	23 816	13 184	5 142
1986 Marts.....	4 772	38 990	29 252	13 987	19 437	2 255	24 039	12 480	1 106
Juni.....	4 772	33 067	35 970	14 151	20 600	1 975	27 749	8 534	- 656
Sept.....	4 772	29 589	18 770	25 010	19 504	1 652	5 808	23 794	- 643
Dec.....	4 772	31 681	42 863	25 709	21 339	750	7 907	48 424	1 491
1987 Jan.....	4 675	23 321	46 243	23 837	20 049	1 195	4 351	46 937	- 813
Feb.....	4 675	31 667	43 272	23 872	19 826	1 398	4 278	52 746	- 1 751
Marts.....	4 675	44 822	32 152	23 892	19 675	1 270	4 554	57 441	- 2 227
April.....	4 675	43 705	33 131	23 863	21 055	1 572	4 388	53 664	- 1 484
Maj.....	4 675	55 954	21 330	23 871	21 100	1 598	7 363	52 872	- 2 730
Juni.....	4 675	60 986	15 311	23 897	21 632	1 248	9 187	50 284	- 1 117
Juli.....	4 675	60 361	14 615	23 924	21 418	1 237	6 399	50 387	- 2 492
Aug.....	4 675	61 273	10 108	23 920	20 791	1 603	3 536	50 066	- 3 144
Sept.....	4 675	62 215	8 835	23 913	20 709	1 449	3	52 008	- 1 040
Okt.....	4 675	63 069	9 833	23 933	21 052	1 530	3	52 934	- 1 590
Nov.....	4 675	62 554	25 106	24 005	21 237	1 271	3	67 854	- 1 165
Dec.....	4 675	61 151	18 178	23 879	22 809	1 427	—	55 819	1 032
1988 Jan.....	4 858	62 036	6 687	23 848	21 543	1 655	—	49 259	- 689
Feb.....	4 858	64 295	6 618	23 877	21 095	1 831	—	52 311	- 2 860
Marts.....	4 858	65 796	5 659	23 950	21 999	2 137	—	54 794	- 2 411
April.....	4 890	65 242	8 129	24 056	21 895	1 821	—	53 360	426
Maj.....	4 890	69 183	5 009	24 106	22 280	820	—	54 382	- 26
Juni.....	4 891	75 136	1 839	24 181	23 200	7 748	—	45 141	5 133

¹⁾ Da tallene ultimo året er statustal, mens tallene ultimo måneden er balancetal, kan tallene ultimo december afvige fra tallene ultimo året.

²⁾ Danmarks officielle internationale likviditet er specificeret på side 2. Kursreguleringer af den officielle likviditet medførte i 1977 en forbedring på 109 mill.kr., i 1978 en forringelse på 1.578 mill.kr., i 1979 en forbedring på 4.315 mill.kr., i 1980 en forbedring på 4.597 mill.kr., i 1981 en forbedring på 2.556 mill.kr., i 1982 en forbedring på 3.436 mill.kr., i 1983 en forbedring på 4.471 mill.kr., i 1984 en forbedring på 2.214 mill.kr., i 1985 en forringelse på 3.274 mill.kr., i 1986 en forringelse på 807 mill.kr., i januar 1987 en forringelse på 44 mill.kr., ved status ultimo 1987 en forringelse på 1.457 mill.kr. og i januar 1988 en forringelse på 777 mill.kr.

³⁾ Guldbeholdningen er i 1977 og 1978 omregnet på grundlag af den over for Valutafonden anmeldte centralkurs, dvs. 1 kr. = 0,103737 g fint guld. Fra og med 1979 er værdien af beholdningen ved statusopgørelserne opgjort på grundlag af den af Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde beregnede gennemsnitspris for det nærmest forudgående halvår, dog højst prisen den næstsidste hverdag i perioden. Ved status 1987 er værdien af 1 ounce fint guld = 375,841 ECU svarende til 1 kr. = 0,010426 g fint guld.

⁴⁾ Bankers og sparekassers mellemværender med Nationalbanken er specificeret på side 15.

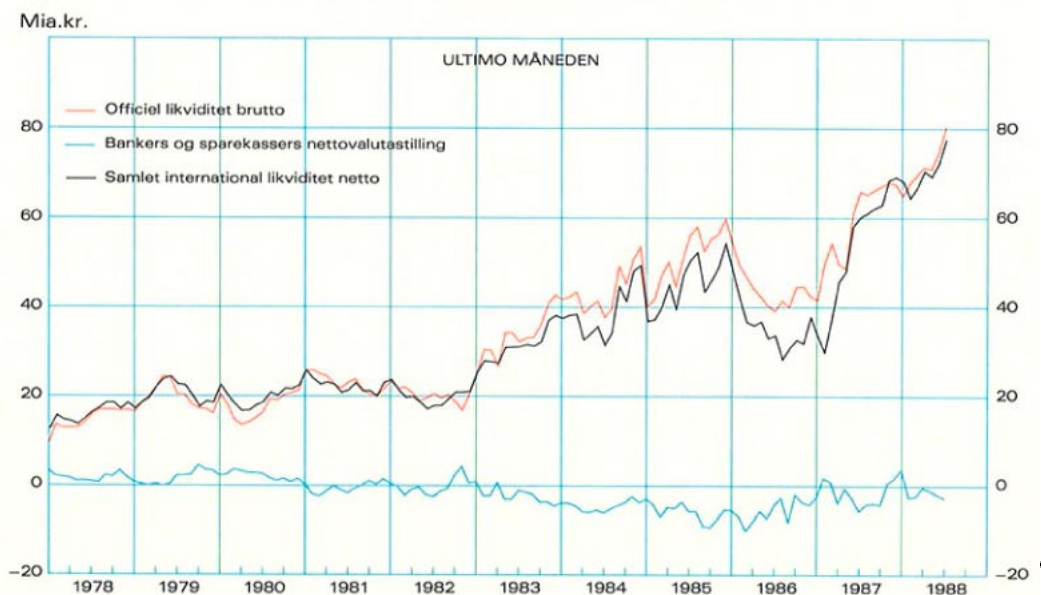
⁵⁾ Inklusive „Konsolideringskonto“, der ophævedes 1. januar 1985, hvor saldoen overførtes til „Løbende konto“.

Ultimo ¹⁾	Officiel likviditet							
	National- bankens guld- behold- ning ²⁾	National- bankens fordringer på udlandet	Europæiske valuta- enheder (ECU)	Særlige træknings- rettigheder i IMF (SDR)	Reserve- stilling over for IMF ³⁾	Officiel likviditet brutto	National- bankens forpligtelser over for udlandet	Officiel likviditet netto ⁴⁾
	Millioner kroner							
1977	577	7 987	•	681	511	9 756	385	9 371
1978	594	14 830	•	649	455	16 528	337	16 191
1979	3 280	12 670	3 084	972	543	20 549	403	20 146
1980	5 741	15 981	2 336	1 056	798	25 912	479	25 433
1981	4 759	14 283	2 077	1 471	898	23 488	350	23 138
1982	5 663	14 796	2 035	1 631	923	25 048	698	24 350
1983	6 137	27 569	4 805	1 227	2 120	41 858	588	41 270
1984	5 661	27 190	3 234	1 747	2 368	40 200	570	39 630
1985	4 772	41 328	4 194	1 759	2 040	54 093	605	53 488
1986	4 675	33 562	392	1 862	1 143	41 634	5 770	35 864
1987	4 858	54 078	3 777	1 301	1 065	65 079	710	64 369
1987 April ...	4 675	40 669	1 487	1 764	106	48 701	321	48 380
Maj	4 675	52 624	1 487	1 865	341	60 992	363	60 629
Juni ...	4 675	57 262	1 458	1 865	784	66 044	383	65 661
Juli	4 675	54 307	3 658	1 865	891	65 396	360	65 036
Aug.	4 675	55 289	3 643	1 885	891	66 383	435	65 948
Sept.	4 675	54 998	4 821	1 885	891	67 270	380	66 890
Okt.	4 675	56 927	3 770	1 885	891	68 148	404	67 744
Nov.	4 675	56 550	3 755	1 893	864	67 737	508	67 229
Dec.	4 675	55 749	3 722	1 185	1 293	66 624	798	65 826
1988 Jan.	4 858	57 210	3 308	1 491	1 065	67 932	1 038	66 894
Feb. ...	4 858	58 640	3 293	1 894	1 146	69 831	678	69 153
Marts ..	4 858	60 264	3 279	1 859	1 280	71 540	886	70 654
April ...	4 890	58 474	4 587	1 859	1 280	71 090	958	70 132
Maj.	4 890	62 384	4 559	1 613	1 399	74 845	772	74 073
Juni ...	4 891	67 258	4 545	1 912	1 868	80 474	447	80 027

Ultimo ¹⁾	Banker			Sparekasser			Bankers og sparekassers nettovaluta- stilling ³⁾	Samlet international likviditet netto
	Valuta- aktiver	Valuta- passiver	Nettovaluta- stilling	Valuta- aktiver	Valuta- passiver	Nettovaluta- stilling		
	Millioner kroner							
1977	14 975	12 702	2 273	1 256	327	929	3 202	12 573
1978	18 690	18 151	539	889	637	252	791	16 982
1979	24 775	23 200	1 575	2 023	1 349	674	2 249	22 395
1980	27 535	27 936	- 401	2 294	1 638	656	255	25 688
1981	36 303	36 729	- 426	3 977	3 132	845	419	23 557
1982	45 703	45 316	387	3 632	3 199	433	820	25 170
1983	60 278	63 735	- 3 457	5 349	5 816	- 467	- 3 924	37 346
1984	82 706	85 338	- 2 632	7 636	8 010	- 374	- 3 006	36 624
1985	112 600	116 897	- 4 297	14 600	15 765	- 1 165	- 5 462	48 026
1986	97 051	100 216	- 3 165	20 538	19 909	629	- 2 536	33 328
1987	...	...	1 852*	...	...	1 851*	3 703*	68 072*
1987 April ...	103 208	104 195	- 987	21 494	21 052	442	- 545	47 835
Maj	104 535	107 806	- 3 271	22 911	22 330	581	- 2 690	57 939
Juni ...	110 823	115 757	- 4 934	24 935	25 604	- 669	- 5 603	60 058
Juli	110 631	113 180	- 2 549	26 967	28 503	- 1 536	- 4 085	60 951
Aug.	115 129	118 359	- 3 230	28 857	29 522	- 665	- 3 895	62 053
Sept.	116 409	119 998	- 3 589	29 625	30 189	- 564	- 4 153	62 737
Okt.	121 868	121 912	- 44	31 845	31 213	632	588	68 332
Nov.	115 111	115 249	- 138	31 252	29 362	1 890	1 752	68 981
Dec.	116 599	115 215	1 384	29 184	27 654	1 530	2 914	68 740
1988 Jan.	115 743	118 431	- 2 688	33 286	33 213	73	- 2 615	64 279
Feb.	116 430	118 603	- 2 173	32 261	32 440	- 179	- 2 352	66 801
Marts ...	120 442	121 636	- 1 194	34 372	33 506	866	- 328	70 326
April	118 205	120 040	- 1 835	36 121	35 256	865	- 970	69 162
Maj.	126 517	129 105	- 2 588	36 990	36 356	634	- 1 954	72 119
Juni ...	123 249	127 014	- 3 765	40 085	39 031	1 054	- 2 711	77 316

1) Se note 1, side 1.

2) Se note 2, side 1.

Ultimo ¹⁾	Officiel likviditet								Bankers og spare- kassers netto- valuta- stilling	Samlet inter- national likviditet netto
	National- bankens guldbe- holdning	National- bankens fordringer på udlandet	Europæiske valuta- enheder (ECU)	Særlige træknings- rettig- heder i IMF (SDR)	Reserve- stilling over for IMF	Officiel likviditet brutto	National- bankens for- pligtelser over for udlandet	Officiel likviditet netto		
	Millioner SDR ⁶⁾									
1977	67	1 138	•	97	73	1 375	55	1 320	457	1 777
1978	69	2 237	•	98	69	2 473	51	2 422	119	2 541
1979	464	1 792	436	138	77	2 907	57	2 850	319	3 169
1980	748	2 083	305	137	111	3 384	62	3 322	33	3 355
1981	558	1 675	244	173	105	2 755	41	2 714	49	2 763
1982	612	1 600	220	177	100	2 709	76	2 633	89	2 722
1983	594	2 666	465	119	205	4 049	57	3 992	- 380	3 612
1984	513	2 461	293	158	214	3 639	51	3 588	- 273	3 315
1985	485	4 202	427	179	207	5 500	62	5 438	- 555	4 883
1986	520	3 734	44	207	127	4 632	642	3 990	- 282	3 708
1987	562	6 254	437	215	123	7 591	82	7 509	428*	7 937*
1987 April	520	4 627	169	197	8	5 521	36	5 485	- 62	5 423
Maj	520	5 967	168	209	35	6 899	41	6 858	- 305	6 553
Juni	520	6 449	164	209	85	7 427	43	7 384	- 631	6 753
Juli	520	6 090	410	209	97	7 326	40	7 286	- 458	6 828
Aug.	520	6 133	404	211	97	7 365	48	7 317	- 432	6 885
Sept.	520	6 086	534	211	97	7 448	42	7 406	- 460	6 946
Okt.	520	6 409	425	211	97	7 662	46	7 616	66	7 682
Nov.	520	6 508	432	212	94	7 766	58	7 708	201	7 909
Dec.	520	6 448	430	215	123	7 736	92	7 644	337	7 981
1988 Jan.	562	6 525	377	172	123	7 759	118	7 641	- 298	7 343
Feb.	562	6 678	375	218	132	7 965	77	7 888	- 268	7 620
Marts	562	6 812	371	214	147	8 106	100	8 006	- 37	7 969
April	549	6 566	515	214	147	7 991	107	7 884	- 109	7 775
Maj	549	6 960	509	186	161	8 365	86	8 279	- 218	8 061
Juni	540	7 422	502	219	213	8 896	49	8 847	- 300	8 547

³⁾ Danmarks kvote minus fondens beholdning af danske kroner, såfremt beløbet er positivt. Fra og med 1983 er kvoten bogført på basis af 711 mill.SDR.

⁴⁾ Se note 2, side 1.

⁵⁾ Definitive ændringer medførte pr. 1. januar 1977 et fald på 260 mill.kr. og pr. 1. januar 1978 en stigning på 60 mill.kr.

⁶⁾ Guldbeholdningen er til og med 1979 beregnet på basis af 35 SDR

pr. ounce, derefter ved hver statusopgørelse opgjort på grundlag af den af Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde beregnede gennemsnitspris for nærmest forudgående halvår, dog højst prisen den næstsiste hverdag i perioden. Særlige trækingsrettigheder og reservestillingen over for IMF er faktiske saldi i SDR. Øvrige poster er beregnet som bogført værdi i danske kroner omregnet efter SDR-kursen på opgørelsestidspunktet.

*Middelkurser i København for visse valutaer
samt indeks for effektiv kronekurs*

	Gennem- snitlig	Højest	Lavest	Gennem- snitlig	Højest	Lavest	Gennem- snitlig	Højest	Lavest
Kroner pr. 100 enheder af den enkelte valuta									
	<i>ECU¹⁾</i>			<i>SDR²⁾</i>			<i>US-dollar</i>		
1985	802 22	811 50	792 20	1072 62	1177 78	983 53	1058 61	1243 25	896 90
1986	793 69	804 25	783 30	947 87	992 77	898 78	808 46	908 60	734 25
1987	788 60	804 40	778 05	884 21	914 89	862 98	684 36	731 80	609 65
1987 3. kv.	793 97	804 40	785 50	898 24	914 89	884 71	703 60	729 95	690 10
4. —	796 36	799 75	793 75	881 39	905 51	864 63	657 78	709 80	609 65
1988 1. kv.	791 88	795 75	788 85	878 17	888 02	863 19	642 05	654 85	609 40
2. —	794 32	800 60	787 95	892 83	910 02	881 68	653 35	692 50	635 30
April	796 90	800 00	794 25	887 05	890 60	881 68	642 22	648 45	635 30
Maj	796 60	800 60	792 95	892 29	896 34	889 34	648 60	656 40	643 05
Juni	790 12	793 00	787 95	898 05	910 02	889 61	666 78	692 50	651 95
	<i>Sterling</i>			<i>D-mark</i>			<i>Svenske kroner</i>		
1985	1363 89	1459 25	1257 50	360 19	364 60	356 45	123 04	128 19	118 28
1986	1185 93	1308 25	1062 00	372 99	378 76	363 94	113 50	118 95	108 20
1987	1119 94	1157 30	1037 25	380 68	388 25	375 83	107 89	111 12	105 10
1987 3. kv.	1138 10	1155 50	1120 40	382 65	388 25	378 75	109 40	111 12	108 39
4. —	1151 11	1157 30	1142 25	385 18	386 95	383 08	107 37	109 83	105 30
1988 1. kv.	1153 48	1192 20	1135 70	383 04	385 30	381 80	107 23	108 73	105 27
2. —	1201 41	1221 00	1181 00	382 30	385 90	379 35	109 51	110 49	108 10
April	1204 64	1212 40	1192 60	383 86	385 30	382 59	109 08	109 90	108 10
Maj	1212 28	1221 00	1204 30	383 06	385 90	379 95	109 88	110 17	109 60
Juni	1188 89	1201 10	1181 00	380 32	381 28	379 35	109 53	110 49	108 86
	<i>Norske kroner</i>			<i>Franske franc</i>			<i>Belgiske franc</i>		
1985	123 15	126 09	118 20	118 04	119 30	116 53	17 860	17 995	17 755
1986	109 38	119 67	99 33	116 75	120 50	114 40	18 126	18 29	17 82
1987	101 62	106 05	97 50	113 82	116 00	112 44	18 327	18 67	18 115
1987 3. kv.	104 57	106 05	103 19	114 73	116 00	113 52	18 439	18 67	18 26
4. —	101 55	105 30	97 75	114 16	115 58	113 28	18 447	18 54	18 39
1988 1. kv.	100 89	102 02	98 33	113 24	113 93	112 22	18 320	18 415	18 250
2. —	104 35	105 45	101 91	112 96	113 65	112 45	18 286	18 445	18 125
April	103 42	104 65	101 91	113 10	113 52	112 77	18 350	18 425	18 285
Maj	104 92	105 16	104 62	113 10	113 65	112 67	18 342	18 445	18 230
Juni	104 58	105 45	103 77	112 72	113 02	112 45	18 184	18 235	18 125
	<i>Schweizerfranc</i>			<i>Hollandske gylde</i>			<i>Italienske lire</i>		
1985	432 42	446 70	417 37	319 40	323 75	315 38	0 5546	0 5840	0 5306
1986	451 13	471 35	430 15	330 67	335 74	322 98	0 5431	0 5499	0 5332
1987	459 12	478 15	445 90	337 86	344 90	332 82	0 5277	0 5437	0 5186
1987 3. kv.	461 47	469 15	453 99	339 84	344 90	336 25	0 5289	0 5359	0 5225
4. —	468 62	478 15	460 14	342 33	344 08	340 50	0 5263	0 5334	0 5221
1988 1. kv.	466 98	475 25	461 50	341 06	342 60	340 08	0 5196	0 5230	0 5150
2. —	460 16	466 25	453 15	340 65	344 05	336 63	0 5147	0 5186	0 5110
April	464 28	466 25	462 23	342 17	343 62	340 95	0 5170	0 5186	0 5158
Maj	459 85	463 07	455 15	341 85	344 05	339 50	0 5153	0 5183	0 5128
Juni	457 05	460 45	453 15	338 32	339 80	336 63	0 5122	0 5135	0 5110
	<i>Japanske yen</i>			<i>Irske pund</i>			<i>Effektiv kronekurs³⁾</i>		
1985	4 4441	4 7560	4 2200	1121 82	1133 25	1110 20	87 3	89 8	85 4
1986	4 8179	5 1440	4 4170	1083 47	1130 00	1024 00	91 3	94 4	88 7
1987	4 7353	5 0210	4 4550	1017 17	1034 00	1003 00	94 2	96 3	92 0
1987 3. kv.	4 7873	4 9390	4 6145	1024 28	1034 00	1014 75	93 0	94 1	92 0
4. —	4 8459	5 0210	4 7710	1026 72	1033 40	1019 50	93 6	94 6	92 4
1988 1. kv.	5 0177	5 1300	4 9080	1020 51	1026 75	1016 50	93 9	94 6	93 1
2. —	5 1957	5 2985	5 0960	1022 89	1029 50	1016 10	92 7	93 2	92 2
April	5 1356	5 1720	5 0960	1025 67	1029 40	1022 50	92 8	93 2	92 4
Maj	5 1985	5 2550	5 1695	1023 77	1029 50	1017 50	92 5	92 9	92 2
Juni	5 2424	5 2985	5 1900	1019 83	1023 20	1016 10	92 8	93 1	92 4

¹⁾ Til og med 14. september 1984 beregnet på basis af de kurser, der indgår i ECU-kurven.

²⁾ Beregnet på basis af de kurser, der indgår i SDR-kurven.

³⁾ Indeks 1980 = 100. Fald i indekset er udtryk for en forringelse af

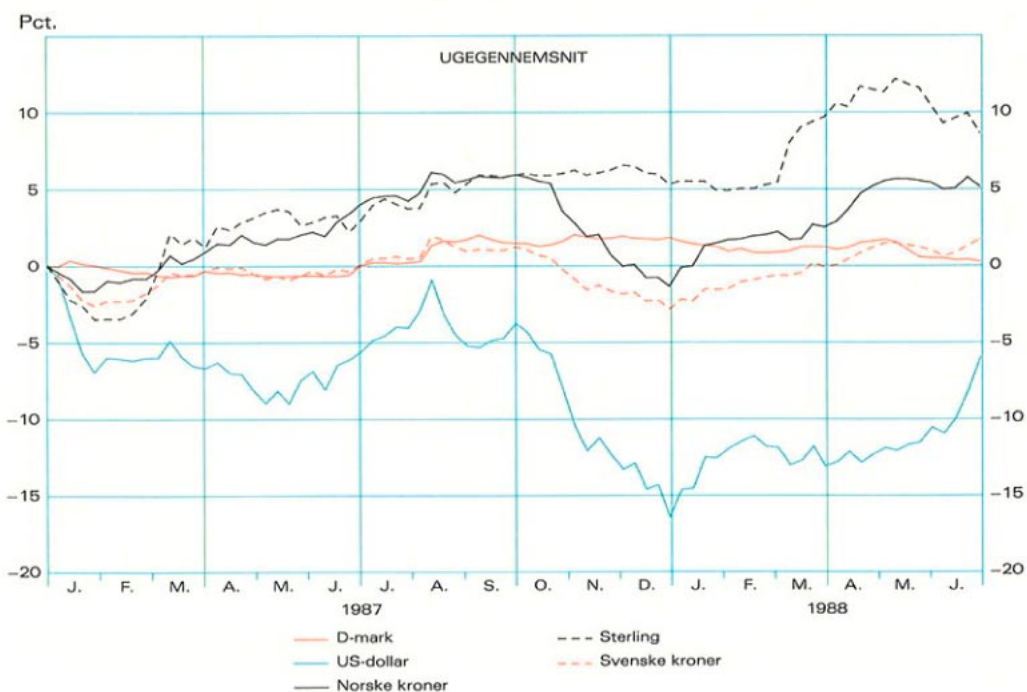
kronens værdi. Indekset er beregnet på basis af handel med industrivarer. 1983 er benyttet som vægtår. Nærmere oplysninger om beregningsmetoden kan fås ved henvendelse til Danmarks Nationalbank, Internationalt Kontor.

Valutakursudviklingen i forhold til dollar

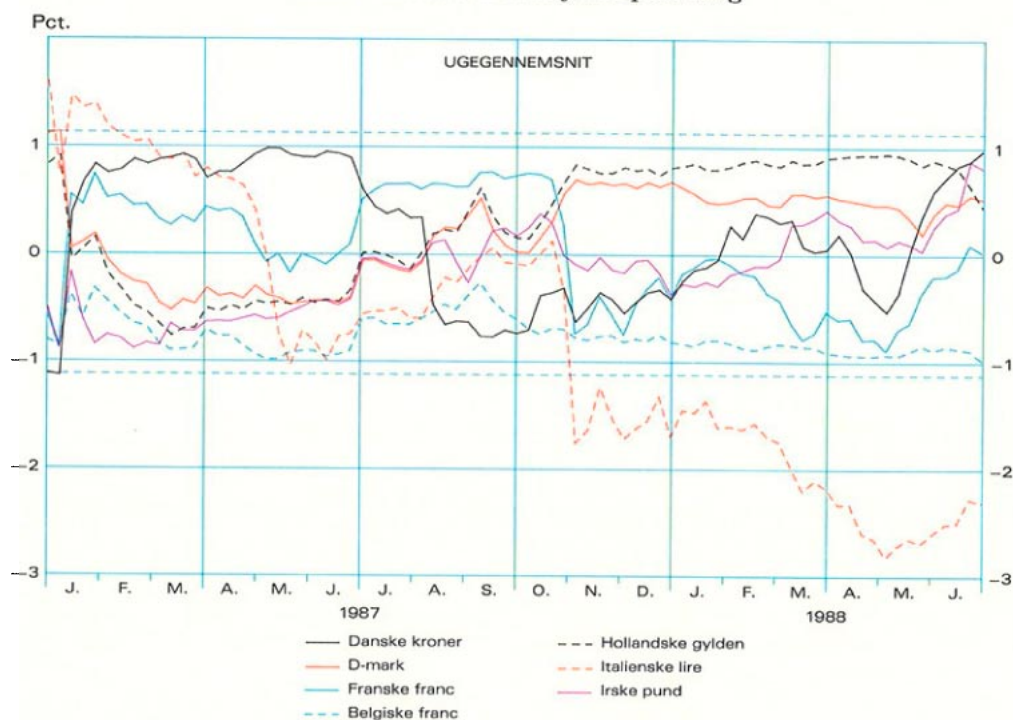
5

Valutakursudviklingen i forhold til danske kroner

EMS-valutaernes indbyrdes placering

Anm.: Figuren viser EMS-valutaernes placering i forhold til midten af de EMS-valutaer, som har udsvingsgrænser på 2 1/4 pct. Italienske lire kan bevæge sig med udsving på op til 6 pct. over for de øvrige EMS-valutaer.

Den effektive kronekurs

Anm.: Fald i indekset er udtryk for en forringelse af kronens værdi. Indekset er beregnet på basis af handel med industrivarer. 1983 er benyttet som vægtår. Nærmere oplysninger om beregningsmetoden kan fås ved henvendelse til Danmarks Nationalbank, Internationalt Kontor.

Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet

7

	Offentlig sektor ¹⁾	Privat sektor								Regi- strerede kapital- betalinger i alt
		Direkte investeringer i ²⁾		Portefølje- investeringer		Kommer- cielle lån	Finans- lån ²⁾	Andre regi- strerede kapital- betalinger ³⁾	I alt	
		Danmark	Udlandet ³⁾	Danske værdi- papirer	Uden- landske værdi- papirer ⁴⁾					
Millioner kroner										
Fra udlandet										
1978	11 616	1 012	192	4 623	717	13 273	7 646	4 835	32 298	43 914
1979	12 407	1 348	185	8 197	725	20 457	10 635	6 507	48 054	60 461
1980	17 761	1 253	388	3 960	714	25 948	8 510	11 012	51 785	69 546
1981	28 114	1 681	542	5 552	1 192	28 378	8 360	17 215	62 920	91 034
1982	52 219	2 191	769	5 253	2 840	30 830	9 022	19 758	70 663	122 882
1983	50 986	2 140	1 232	12 976	2 896	65 374	11 861	14 418	110 897	161 883
1984	66 890	2 504	991	25 494	4 610	139 274	20 097	12 268	205 238	272 128
1985	68 342	3 113	1 090	76 363	9 502	143 780	46 607	15 826	296 281	364 623
1986	106 003	4 889	641	77 694	33 303	170 803	48 125	20 115	355 570	461 573
1987	61 766	4 544	1 672	111 177	49 296	162 914	55 592	21 718	406 913	468 679
1987 2. kv.	12 499	411	241	29 667	12 276	42 130	14 592	4 935	104 252	116 751
3. —	9 768	1 247	288	27 491	11 214	47 340	11 265	5 999	104 844	114 612
4. —	10 446	1 481	631	26 580	11 563	41 794	16 706	6 913	105 668	116 114
1988 1. kv.	10 089	2 136	71	35 150	8 723	34 547	16 396	8 151	105 174	115 263
2. —	12 241	691	162	43 989	6 284	24 150	16 335	10 662	102 273	114 514
Til udlandet										
1978	3 731	392	683	2 343	997	13 038	4 733	3 999	26 185	29 916
1979	6 703	282	1 078	5 146	761	18 105	5 531	5 195	36 098	42 801
1980	7 735	466	1 411	4 350	781	24 906	7 098	8 547	47 559	55 294
1981	19 233	856	1 679	4 916	1 316	28 177	10 174	15 059	62 177	81 410
1982	26 602	978	1 366	5 678	3 628	30 953	13 417	20 089	76 109	102 711
1983	33 570	1 203	2 166	9 511	3 486	62 149	10 616	16 863	105 994	139 564
1984	72 577	2 393	3 456	16 622	6 118	125 351	10 257	15 665	179 862	252 439
1985	64 045	1 798	3 789	59 273	12 841	147 520	12 370	15 744	253 335	317 380
1986	69 286	3 584	5 865	76 716	51 762	174 893	34 821	16 656	364 297	433 583
1987	40 861	3 942	5 899	91 362	43 970	163 028	40 569	22 239	371 009	411 870
1987 2. kv.	10 738	1 552	557	22 931	10 694	35 707	10 231	5 136	86 808	97 546
3. —	7 999	871	1 261	23 483	11 058	49 434	9 961	5 499	101 567	109 566
4. —	10 591	1 203	1 981	23 994	8 427	41 774	8 369	6 804	92 552	103 143
1988 1. kv.	9 282	675	1 312	31 608	8 751	39 025	9 808	7 690	98 869	108 151
2. —	11 063	862	1 369	32 745	8 776	26 881	10 941	9 820	91 394	102 457
Netto fra udlandet										
1978	7 885	620	- 491	2 279	- 280	236	2 913	836	6 113	13 998
1979	5 705	1 066	- 893	3 051	- 36	2 351	5 104	1 312	11 955	17 660
1980	10 025	787	- 1 023	- 391	- 66	1 042	1 412	2 466	4 227	14 252
1981	8 880	825	- 1 137	635	- 124	201	- 1 814	2 158	744	9 624
1982	25 618	1 213	- 597	- 425	- 788	- 123	- 4 395	- 333	- 5 448	20 170
1983	17 417	937	- 934	3 465	- 589	3 225	1 245	- 2 448	4 901	22 318
1984	- 5 686	111	- 2 465	8 872	- 1 507	13 923	9 840	- 3 399	25 375	19 689
1985	4 297	1 315	- 2 699	17 090	- 3 339	- 3 740	34 237	82	42 946	47 243
1986	36 717	1 305	- 5 224	978	- 18 459	- 4 090	13 304	3 459	- 8 727	27 990
1987	20 905	602	- 4 227	19 815	5 326	- 114	15 023	- 521	35 904	56 809
1987 2. kv.	1 761	- 1 141	- 316	6 736	1 582	6 423	4 361	- 201	17 444	19 205
3. —	1 769	376	- 973	4 008	156	- 2 094	1 304	500	3 277	5 046
4. —	- 145	278	- 1 350	2 586	3 136	20	8 337	109	13 116	12 971
1988 1. kv.	807	1 461	- 1 241	3 542	- 28	- 4 478	6 588	461	6 305	7 112
2. —	1 178	- 171	- 1 207	11 244	- 2 492	- 2 731	5 394	842	10 879	12 057

Anm.: Som indberettet til Nationalbanken (hovedsagelig af de autoriserede valutahandlere). Disse kapitalbetalinger udgør kun en del af de i betalingsbalancen anførte kapitalbevægelser, som også omfatter ikke-registrerede kommercielle lån og kreditter, herunder banklån, hvis provenu ikke hjemføres til Danmark.

¹⁾ Inklusive Dansk Eksportfinansieringsfonds låntagning i udlandet.

²⁾ Direkte investeringer omfatter ikke længere koncernlån med en løbetid på mindst 5 år. Indadgående koncernlån er fra 1. maj 1983 registreret under finanslån, mens udadgående koncernlån fra

1. januar 1986 registreres under „Andre registrerede kapitalbetalinger“. De respektive talserier er af hensyn til sammenlignelighed rettet tilbage i tiden.

³⁾ Inklusive danske valutahandlers investeringer i udlandet.

⁴⁾ Eksklusive valutahandlernes omsætning med udlandet af udenlandske obligationer. Inklusive valutahandlernes omsætning med udlandet af udenlandske aktier.

⁵⁾ Inklusive Dansk Eksportfinansieringsfonds og Skibskreditfondens långivning til udlandet samt ansvarlig indskudskapital til danske pengeinstitutter.

Specifikation af porteføljeinvesteringer

	Danske værdipapirer						Udenlandske værdipapirer		
	Aktier	Kroneobligationer		Pante- breve	Fremmed- møntede obliga- tioner	I alt	Aktier	Obliga- tioner ²⁾	I alt
		Stats- obliga- tioner ¹⁾	Andre obliga- tioner						
Millioner kroner									
Fra udlandet									
1978.....	67	3 064	920	90	481	4 623	311	406	717
1979.....	62	2 018	5 672	99	346	8 197	136	589	725
1980.....	725	516	2 030	107	582	3 960	96	618	714
1981.....	1 254	527	2 897	120	753	5 552	249	943	1 192
1982.....	637	613	3 118	79	806	5 253	629	2 211	2 840
1983.....	2 126	4 877	5 027	157	790	12 976	234	2 662	2 896
1984.....	1 458	12 982	6 943	307	3 804	25 494	2 107	2 504	4 610
1985.....	1 801	39 065	24 013	294	11 190	76 363	5 487	4 015	9 502
1986.....	2 999	31 609	35 869	269	6 948	77 694	21 376	11 927	33 303
1987.....	6 638	52 282	47 958	229	4 070	111 177	32 000	17 296	49 296
1987 2. kv. ..	1 601	16 910	9 735	62	1 359	29 667	7 739	4 537	12 276
3. — ..	2 131	12 731	11 695	52	882	27 491	7 579	3 635	11 214
4. — ..	1 153	11 511	13 124	48	744	26 580	8 128	3 435	11 563
1988 1. kv. ..	565	17 942	15 927	50	666	35 150	5 121	3 602	8 723
2. — ..	653	23 239	19 118	71	908	43 989	4 316	1 968	6 284
Til udlandet									
1978.....	128	1 153	461	77	524	2 343	312	678	990
1979.....	78	2 025	2 571	91	381	5 146	120	641	761
1980.....	168	1 544	1 863	131	644	4 350	73	708	781
1981.....	383	1 482	2 140	152	760	4 916	154	1 162	1 316
1982.....	383	1 196	3 106	246	747	5 678	186	3 442	3 628
1983.....	1 189	2 619	4 357	464	882	9 511	458	3 028	3 486
1984.....	1 737	5 769	4 829	300	3 988	16 622	3 405	2 712	6 118
1985.....	2 308	25 899	19 769	204	11 093	59 273	8 399	4 442	12 841
1986.....	2 041	29 731	37 118	269	7 557	76 716	32 880	18 882	51 762
1987.....	4 713	37 864	45 093	131	3 561	91 362	29 602	14 368	43 970
1987 2. kv. ..	858	11 370	9 365	56	1 282	22 931	6 849	3 845	10 694
3. — ..	1 279	10 813	10 612	27	752	23 483	8 302	2 756	11 058
4. — ..	1 698	9 296	12 314	15	671	23 994	5 338	3 089	8 427
1988 1. kv. ..	829	16 150	14 070	21	538	31 608	5 171	3 580	8 751
2. — ..	1 009	14 888	16 486	14	348	32 745	4 924	3 852	8 776
Netto fra udlandet									
1978.....	- 60	1 911	459	12	- 43	2 279	- 1	- 272	- 273
1979.....	- 16	- 7	3 101	8	- 36	3 051	16	- 52	- 36
1980.....	557	- 1 028	167	- 24	- 62	- 391	23	- 89	- 66
1981.....	871	- 955	757	- 32	- 7	635	96	- 220	- 124
1982.....	254	- 584	13	- 167	58	- 425	444	- 1 232	- 788
1983.....	936	2 259	669	- 307	- 92	3 465	- 223	- 366	- 589
1984.....	- 278	7 210	2 117	7	- 184	8 872	- 1 298	- 209	- 1 507
1985.....	- 507	13 166	4 244	90	97	17 090	- 2 912	- 427	- 3 339
1986.....	958	1 878	- 1 249	0	- 609	978	- 11 504	- 6 955	- 18 459
1987.....	1 925	14 418	2 865	98	509	19 815	2 398	2 928	5 326
1987 2. kv. ..	743	5 540	370	6	77	6 736	890	692	1 582
3. — ..	852	1 918	1 083	25	130	4 008	- 723	879	156
4. — ..	- 545	2 215	810	33	73	2 586	2 790	346	3 136
1988 1. kv. ..	- 264	1 792	1 857	29	128	3 542	- 50	22	- 28
2. — ..	- 356	8 351	2 632	57	560	11 244	- 608	- 1 884	- 2 492

Anm.: Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb.

¹⁾ Fra og med 6. februar 1979 til og med april 1983 var solgt til udlandet af statsobligationer, der er udstedt fra og med 1975, suspenderet.

²⁾ Inklusive en ubetydelig nettoomsætning af pantebreve og kroneobligationer emitteret af valutaudlændinge.

Optagelse af finanslån i udlandet

9

	Bruttolåntagning ¹⁾									Afdrag ¹⁾	Nettolåntagning
	Landbrug	Fiskeri	Fremstillingsvirksomhed	Bygge- og anlægsvirksomhed	Varehandel, restauranter- og hotelvirksomhed	Transport	Finansiel sektor ²⁾ og liberale erhverv	Andet, herunder uoplyst branche	I alt		
Millioner kroner											
1979	2 134	121	1 638	...	893	1 014	1 803		7 618	2 514	5 104
1980	792	46	1 256	...	452	737	1 434		4 742	3 330	1 412
1981	156	65	451	...	157	795	1 050		2 824	4 638	- 1 814
1982	77	38	205	...	441	420	1 019		2 264	6 659	- 4 395
1983	499	52	1 226	401 ³⁾	2 323	1 312	3 657		9 559	8 314	1 245
1984	1 393	200	4 181	459	4 666	1 956	5 561	1 594	20 097	10 257	9 840
1985	2 874	433	7 886	1 295	7 803	4 436	17 736	4 144	46 607	12 370	34 237
1986	2 280	326	7 456	1 593	8 394	4 330	19 345	4 401	48 125	34 821	13 304
1987	2 500	220	7 546	1 842	10 281	9 505	18 101	5 597	55 592	40 569	15 023
1986 4. kvtr. ...	482	138	1 789	307	2 321	1 132	4 223	762	11 154	13 576	- 2 422
1987 1. kvtr. ...	451	35	1 705	484	2 324	2 647	3 638	1 745	13 029	12 008	1 021
2. — ...	598	55	2 256	336	2 427	3 211	4 509	1 200	14 592	10 231	4 361
3. — ...	652	60	1 959	631	1 789	797	4 179	1 198	11 265	9 961	1 304
4. — ...	799	70	1 626	391	3 741	2 850	5 775	1 454	16 706	8 369	8 337
1988 1. kvtr. ...	943	186	2 386	719	2 236	2 047	6 314	1 565	16 396	9 808	6 588
2. — ...	939	133	1 785	727	3 041	2 036	6 095	1 579	16 335	10 941	5 394

Anm.: Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb. I tabellen indgår lån med en løbetid på mindst 1 år optaget af erhvervsvirksomheder. Før 1. juni 1985 dog 5 år. Indtil 1. maj 1983 kunne finanslån kun optages til finansiering af indenlandske anlægsinvesteringer. Opgørelsen af finanslån er også for tidligere år ændret i forhold til tidligere offentliggjorte tal.

idet indadgående koncernlån nu er medtaget under finanslån, se note 1, side 7.

¹⁾ Eksklusive omlægninger.

²⁾ Kreditformidlende institutter og fra 24. marts 1986 virksomheder, der foretager udlån til ikke-erhvervsmæssige formål, må ikke optage finanslån.

³⁾ Omfatter kun perioden efter 1. maj 1983.

Udenrigshandelen

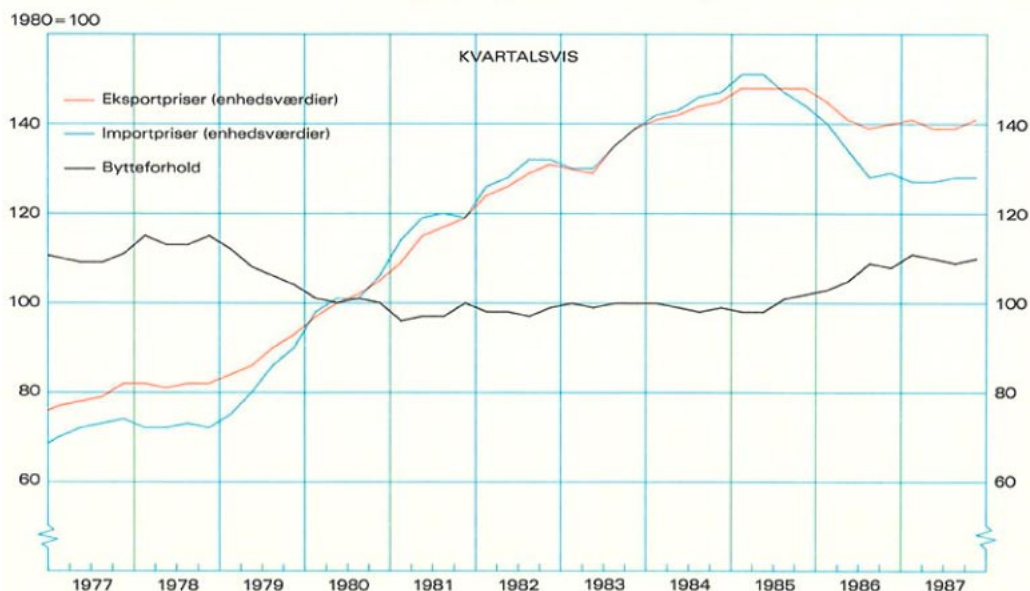
	Import				Eksport				Handels- balance
	I alt	heraf			I alt	heraf			
		Varer til erhvervene	Brændsels- stoffer mv.	Varer til forbrug samt per- sonbiler		Landbrugs- produkter ¹⁾	Industri- produkter	Brændsels- stoffer mv. ²⁾	
Millioner kroner									
1978	80 179	47 341	12 422	16 894	64 747	16 951	40 409	1 566	- 15 432
1979	96 839	55 784	18 494	19 291	77 361	18 958	47 996	2 941	- 19 478
1980	109 388	61 394	24 352	19 852	95 671	22 608	60 913	3 307	- 13 717
1981	124 170	67 320	29 673	21 943	113 796	26 435	71 233	3 525	- 10 373
1982	138 865	77 976	29 992	25 931	128 173	31 166	80 686	3 324	- 10 692
1983	148 896	86 014	28 562	29 509	146 800	31 990	91 532	7 132	- 2 096
1984	171 826	99 915	30 386	36 328	165 346	35 575	106 699	8 365	- 6 479
1985	191 563	109 387	32 212	41 519	179 577	37 556	115 162	9 416	- 11 985
1986	184 733	110 841	15 778	48 281	171 791	35 300	115 842	5 037	- 12 942
1987	173 982	105 255	13 194	46 718	175 237	33 277	118 441	4 907	1 256
1987 1. kvtr.	41 870	25 443	3 421	10 846	42 615	8 239	28 598	1 177	745
2. —	42 340	26 095	2 773	11 102	43 074	8 163	29 033	1 252	735
3. —	41 311	24 125	3 510	11 690	42 267	7 972	28 295	1 285	956
4. —	48 461	29 592	3 490	13 080	47 281	8 903	32 515	1 193	- 1 180
1988 1. kvtr.	42 508	25 762	2 333	11 760	45 970	7 976	30 164	1 135	3 462
2. —	44 583	27 884	2 260	11 395	44 491	7 663	31 136	956	- 91

Anm.: Specialhandel, dvs. eksklusive transithandel. Til og med 1977 baseret på generalhandel. Omfatter alene det egentlige Danmarks udenrigshandel, herunder det egentlige Danmarks samhandel med Færøerne og Grønland.

¹⁾ Inklusive kød- og mælkekonserves.

²⁾ Inklusive nordsøolie fra og med 1983 og naturgas fra og med september 1984.

Kvantumindeks og bytteforhold i udenrigshandelen

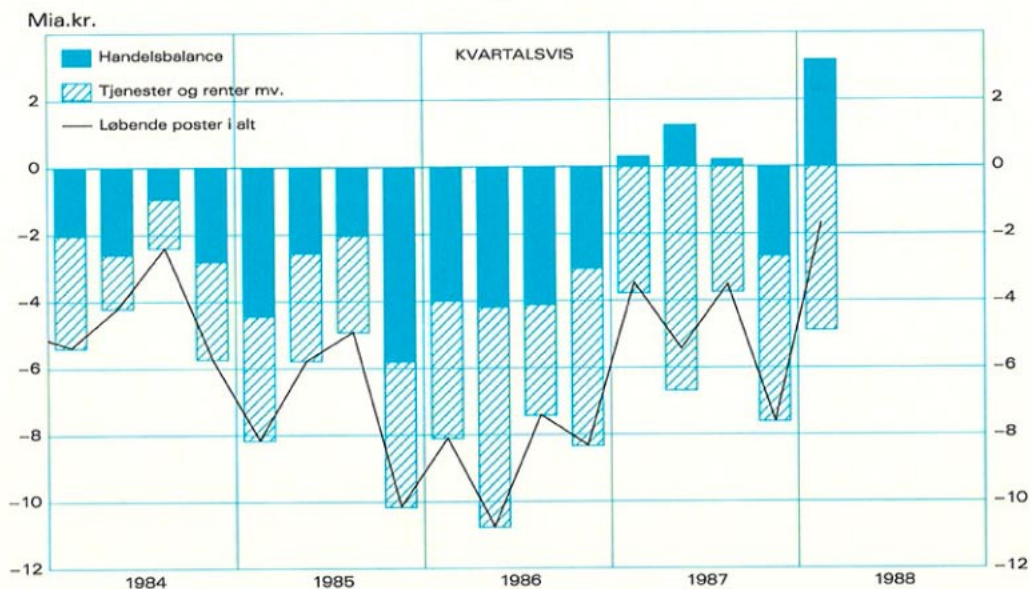
	Kvantumindeks		Indeks for enhedsværdier		Bytteforhold ²⁾
	1980 = 100 ¹⁾		1980 = 100 ¹⁾		
	Eksport	Import	Eksport	Import	1980 = 100 ¹⁾
1978	84	103	81	72	113
1979	93	109	88	82	108
1980	100	100 ³⁾	100	100	100
1981	103	95	114	117	97
1982	105	98	127	129	98
1983	114	103	132	133	100
1984	121	111	142	144	99
1985	126	119	147	147	100
1986	129	129	140	132	106
1987	131	126	139	127	110
1984 1. kv.	119	111	141	142	100
2. —	119	110	142	143	99
3. —	116	102	144	146	98
4. —	127	118	145	147	99
1985 1. kv.	124	117	148	151	98
2. —	123	112	148	151	98
3. —	122	113	148	147	101
4. —	134	132	148	144	102
1986 1. kv.	124	121	145	140	103
2. —	133	134	141	134	105
3. —	121	123	139	128	109
4. —	133	132	140	129	108
1987 1. kv.	128	120	141	127	111
2. —	130	122	139	127	110
3. —	124	118	139	128	109
4. —	140	139	141	128	110

Anm.: Specialhandel, dvs. eksklusive transithandel. Til og med 1978 baseret på generalhandel. Ændringen af basis fra generalhandel til specialhandel må antages ikke at have påvirket indeksene væsentligt. Eksklusive skibe og fly.

¹⁾ Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1975 = 100.

²⁾ Indeks for enhedsværdierne i eksporten i procent af indeks for enhedsværdierne i importen.

³⁾ Påvirket af en administrativ omlægning af importregistreringen.

	Handels- balance ¹⁾	Søtrans- port ²⁾ (netto)	Rejser (netto)	Renter, udbytter og lign. (netto)	Andre løbende trans- aktioner ³⁾ (netto)	Løbende poster i alt	Registrerede kapital- betalinger ⁴⁾	Uregistre- rede kapital- betalinger ⁵⁾	Ændringer i valuta- stillingen ⁶⁾ (netto)
-- = forøgelse af passiver eller formindskelse af aktiver									
Millioner kroner									
1978.....	- 16 495	5 545	- 120	- 4 875	7 600	- 8 345	- 13 998	165	5 488
1979.....	- 20 640	6 970	- 1 210	- 6 805	5 620	- 16 065	- 17 660	1 096	499
1980.....	- 16 150	7 565	- 1 255	- 9 580	6 020	- 13 400	- 14 252	2 877	- 2 025
1981.....	- 11 635	9 890	- 215	- 13 355	3 045	- 12 270	- 9 624	2 745	- 5 391
1982.....	- 11 585	10 050	- 210	- 18 425	940	- 19 230	- 20 170	3 402	- 2 462
1983.....	- 3 325	10 400	875	- 18 930	- 1 795	- 12 775	- 22 318	2 354	7 189
1984.....	- 8 395	9 250	670	- 24 240	4 935	- 17 780	- 19 689	5 373	- 3 464
1985.....	- 14 900	9 509	- 885	- 27 045	4 488	- 28 833	- 47 243	4 492	13 918
1986.....	- 15 338	8 100	- 2 905	- 27 825	3 310	- 34 658	- 27 990	7 421	- 14 089
1987.....	- 912	8 209	- 4 373	- 28 246	5 219	- 20 103	- 56 809	1 250	35 456
1985 3. kv. ..	- 2 050	2 314	490	- 6 670	1 028	- 4 888	- 2 485	2 087	- 4 490
4. — ..	- 5 820	2 293	- 515	- 6 305	248	- 10 099	- 14 927	125	4 703
1986 1. kv. ..	- 3 972	1 827	- 1 042	- 5 645	720	- 8 112	- 616	4 612	- 12 108
2. — ..	- 4 199	2 091	- 657	- 8 285	277	- 10 773	- 6 301	- 2 240	- 2 232
3. — ..	- 4 121	2 053	- 331	- 7 220	2 194	- 7 425	- 12 622	6 217	- 1 020
4. — ..	- 3 046	2 129	- 875	- 6 675	119	- 8 348	- 8 451	- 1 168	1 271
1987 1. kv. ..	303	1 790	- 1 529	- 5 850	1 801	- 3 485	- 19 587	3 778	12 324
2. — ..	1 234	2 035	- 790	- 8 896	955	- 5 462	- 19 205	- 707	14 450
3. — ..	220	2 054	- 648	- 6 753	1 593	- 3 534	- 5 046	- 1 167	2 679
4. — ..	- 2 669	2 330	- 1 406	- 6 747	870	- 7 622	- 12 971	- 654	6 003
1988 1. kv. ..	3 189	1 880	- 1 558	- 6 977	1 759	- 1 707	- 7 112	2 374	3 031

Anm.: Tallene for de seneste kvartaler vil sædvanligvis blive revideret.

¹⁾ Betalingsbalancen opgøres i modsætning til udenrigshandelsstatistikken som generalhandel, dvs. inklusive transithandel, og for riget under ét, dvs. den også afspejler Færøernes og Grønlands samhandel med udlandet.

²⁾ Inklusive danske skibes fragtindtægter ved fragt af import til Danmark.

³⁾ Inklusive støtte fra EF's landbrugsfond (FEOGA) samt Danmarks bidrag til dækning af fællesskabernes finansieringsbehov.

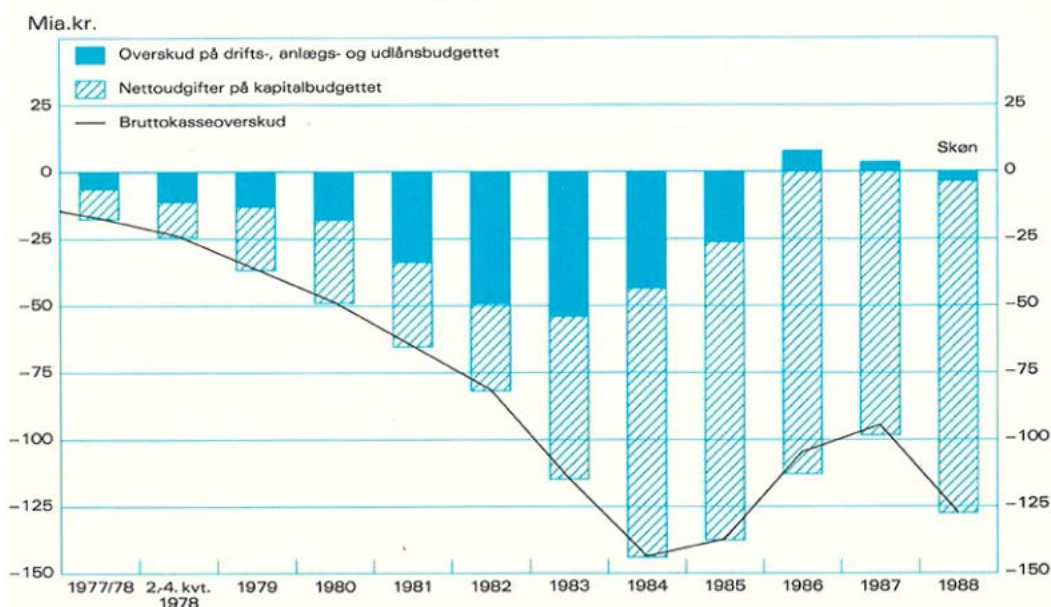
⁴⁾ Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet er specificeret på side 7.

⁵⁾ Inklusive fejl og udeladelser.

⁶⁾ Bortset fra tildelinger af særlige trækingsrettigheder. Eksklusive visse kursreguleringer af valutabeholdningen.

Statsfinanserne

(Ifølge statsregnskab)

Finansår ¹⁾	Overskud på drifts-, anlægs- og udlåns-budgettet ²⁾	Netto-udgifter på kapital-budgettet ³⁾⁴⁾	Brutto-kasse-overskud ⁴⁾	Afviklet ved			
				Indenlandsk låntagning			Udenlandsk låntagning ⁶⁾
				Salg af statspapirer	Træk på National-banken (netto)	Andet ⁵⁾	
Millioner kroner							
1976/77.....	- 6 170	6 242	- 12 412	10 120	- 7 456	521	9 227
1977/78.....	- 6 496	<u>11 175</u>	- <u>17 671</u>	<u>14 557</u>	- 6 438	<u>2 085</u>	<u>7 467</u>
1978.....	- 11 235	<u>13 109</u>	- <u>24 344</u>	<u>18 170</u>	<u>1 143</u>	<u>1 104</u>	<u>3 927</u>
1979.....	- 13 060	23 723	- 36 783	28 051	2 063	- 74	6 743
1980.....	- 17 895	31 181	- 49 076	34 918	7 627	- 976	7 507
1981.....	- 33 867	31 576	- 65 443	51 088	7 593	- 233	6 995
1982.....	- <u>49 419</u>	<u>32 473</u>	- 81 892	66 816	- 8 424	348	23 152
1983.....	- 54 241	60 616	- 114 857	101 092	- 10 756	1 655	22 866
1984.....	- 43 643	100 455	- 144 098	103 867	5 058	4 207	30 966
1985.....	- 26 338	<u>111 363</u>	- <u>137 701</u>	102 352	- 6 884	7 079	35 154
1986.....	7 842	112 990	- 105 148	58 079	- 30 499	- 196	77 764
1987.....	3 554	98 532	- 94 978	60 436	- 6 449	- 63	41 054
1988 ⁷⁾	- 3 545	124 090	- 127 635				

¹⁾ Til og med 1977/78 gik finansåret fra 1. april til 31. marts. Finansåret 1978 dækker perioden fra 1. april 1978 til 31. december 1978.

Fra og med 1979 er finansår og kalenderår sammenfaldende.

²⁾ Fra og med 1983 er drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet forøget med et beregnet emissionskurstab og nettokapitaludgifterne forøget med et tilsvarende beløb. I de forudgående år udgjorde emissionskurstabet: 1,9 mia.kr. i 1979, 2,3 mia.kr. i 1980, 3,4 mia.kr. i 1981 og 3,7 mia.kr. i 1982.

³⁾ Kapitaludgifterne omfatter bl.a. afdrag på indenlandsk og uden-

landsk gæld, Den sociale Pensionsfonds obligationskøb, køb af obligationer til amortisation, overførsler til ATP samt restanceforskydninger og kapitalindtægterne bl.a. afdrag på statens udlån.

⁴⁾ Fra og med 1986 inklusive ændringer i Postgiroens mellemværender med andre end staten.

⁵⁾ Til og med 1985 inklusive træk på postgiro, jf. note 4.

⁶⁾ Inklusive udenlandske lån genudlånt til elværker.

⁷⁾ Skøn, juni 1988.

	Statens brutto- finansie- rings- behov ¹⁾	Afdrag på udenlandske statslån	Indfrielse af inden- landske stats- papirer	Statens netto- finansie- rings- behov ¹⁾	Dækket ved			
					Nettosalg af statspapirer til		Nettotræk på	
					Private, virksom- heder og fonde mv. ²⁾	National- banken og banker mv. ³⁾	National- banken ⁴⁾	Uden- landske lån
					Millioner kroner			
1978	26 751	1 097	9 197	16 457	12 246	1 781	- 3 543	5 973
1979	40 162	2 395	16 918	20 849	5 066	6 067	5 303	4 413
1980	44 744	912	18 039	25 793	9 891	6 987	2 266	6 649
1981	65 806	2 196	22 092	41 518	20 684	8 312	7 491	5 031
1982	87 414	7 198	22 103	58 113	31 088	13 628	- 2 609	16 006
1983	113 398	12 511	48 074	52 813	22 902	30 115	- 10 672	10 468
1984	143 845	45 724	58 276	39 845	36 392	9 199	6 635	- 12 381
1985	134 665	30 207	76 959	27 499	12 474	13 760	- 3 912	5 177
1986	100 606	46 269	68 266	- 13 929	- 2 040	- 8 324	- 35 240	31 675
1987	94 157	27 166	67 706	- 715	7 825	- 15 119	- 7 395	13 974
1985 4. kvtr...	19 324	7 955	21 974	- 10 605	- 6 827	- 5 517	1 009	730
1986 1. kvtr...	23 615	9 112	13 150	1 353	- 1 858	2 719	704	- 212
2. — ..	42 482	12 729	18 889	10 864	8 714	- 4 600	3 946	2 804
3. — ..	23 147	10 567	12 326	254	1 688	- 4 680	- 15 260	18 506
4. — ..	11 362	13 861	23 901	- 26 400	- 10 584	- 1 763	- 24 630	10 577
1987 1. kvtr...	34 474	9 943	20 036	4 495	7 949	- 9 562	- 9 017	15 125
2. — ..	39 288	6 530	19 783	12 975	5 049	1 257	7 157	- 488
3. — ..	15 075	4 844	7 537	2 694	6 398	- 2 951	- 1 724	971
4. — ..	5 320	5 849	20 350	- 20 879	- 11 571	- 3 863	- 3 811	- 1 634
1988 1. kvtr...	25 623	6 043	15 823	3 757	8 531	- 5 271	1 025	- 528
2. — ..	46 403	5 970	17 482	22 951	6 487	6 360	9 653	451

- 1) Beregnet ud fra Nationalbankens balance. Ved beregningen er der set bort fra ændring af postgiromidler.
2) Inklusive valutaudlændinges nettokøb, der fremgår af tabellen side 8. Inklusive bunden opsparing i 2. halvår 1985.

- 3) Banker, sparekasser, Hypotekbanken og Postgiroen.
4) Ændring i løbende konto. Se note 5, side 1.

Statens udlån og gæld

(Udestående beløb)

Ultimo	Udlån i alt	Indenlandsk gæld				Udenlandsk gæld i alt	Gæld i alt
		I alt	Heraf				
			Obligations- gæld ¹⁾	Nettogæld til National- banken ²⁾	Postgiroen ³⁾		
	Millioner kroner						
1975 Marts ..	13 772	- 10 539	2 447	- 11 452	- 1 534	7 243	- 3 296
1976 — ..	14 927	- 632	8 306	- 7 746	- 1 192	10 429	9 797
1977 — ..	16 115	2 091	17 946	- 15 003	- 852	18 979	21 070
1978 — ..	17 302	9 932	29 417	- 19 500	15	26 999	36 931
1978 Dec. ...	18 642	27 435	45 121	- 18 454	768	29 139	56 574
1979 — ...	19 709	49 959	62 342	- 14 617	2 234	35 744	85 703
1980 — ...	21 455	80 640	90 757	- 11 943	1 826	45 346	125 986
1981 — ...	23 719	132 750	135 376	- 4 513	1 887	57 521	190 271
1982 — ...	26 561	198 733	203 968	- 7 560	2 325	79 142	277 875
1983 — ...	29 888	256 569	272 476	- 18 779	2 872	102 514	359 083
1984 — ...	32 630	322 074	331 346	- 13 601	4 329	98 534	420 608
1985 — ...	34 606	348 042	361 226	- 18 326	5 142	92 930	440 972
1986 — ...	35 123	304 149	352 573	- 49 915	1 491	119 913	424 062
1987 — ...	35 710	290 660	346 479	- 56 851	1 032	127 637	418 297

- 1) Fra og med 1985 inklusive bunden opsparing.
2) Beregnet ud fra Nationalbankens balance.

- 3) Eksklusive indeståender på statens og Nationalbankens postgiro-konti.

Ultimo	Likvide beholdninger			Gæld			
	Kasse samt inde- stående i penge- instituter og på postgiro	Behold- ning af obligat- tioner	I alt	Indenlandsk		Uden- landsk	I alt
				Kort- fristet	Lang- fristet		
	Millioner kroner						

Kommuner

1977 Marts	10 183	3 042	13 225	38	15 736	3 223	18 997
1978 —	9 834	3 234	13 068	11	17 269	3 063	20 343
1978 December	10 456	3 947	14 403	83	18 997	3 259	22 339
1979 —	9 994	4 318	14 312	67	19 813	3 770	23 650
1980 —	8 913	4 014	12 927	66	19 833	4 129	24 028
1981 —	7 528	4 138	11 666	140	19 526	5 397	25 063
1982 —	6 208	4 598	10 806	159	18 922	6 553	25 634
1983 —	10 217	5 929	16 146	159	18 500	7 138	25 797
1984 —	12 319	6 718	19 037	35	17 808	7 431	25 274
1985 —	12 394	7 379	19 773	79	17 013	8 034	25 126
1986 —	10 804	6 910	17 714	158	16 506	8 238	24 902
1985 2. kv.	11 594	6 600	18 194	— 3	17 378	7 934	25 309
3. —	10 837	6 413	17 250	— 30	17 335	7 615	24 920
4. —	12 386	6 378	18 764	73	16 929	8 146	25 148
1986 1. kv.	11 506	6 962	18 468	— 109	17 661	7 935	25 487
2. —	9 657	6 828	16 485	— 13	17 071	7 693	24 751
3. —	11 240	6 779	18 019	78	17 092	7 739	24 909
4. —	10 742	7 163	17 905	84	16 365	8 003	24 452
1987 1. kv.	10 110	6 962	17 072	218	16 535	8 668	25 421
2. —	9 100	6 915	16 015	— 61	16 211	8 620	24 770
3. —	7 864	6 658	14 522	142	15 977	8 520	24 639
4. —	8 328	6 435	14 763	112	15 985	9 647	25 744
1988 1. kv.	6 278	5 770	12 048	90	16 029	9 703	25 822
2. —	6 345	5 488	11 833	...	15 544	10 544	...

Havne og værker mv.¹⁾

1977 Marts	•	•	•	48	2 341	3 337	5 726
1978 —	•	•	•	56	1 985	4 260	6 301
1978 December	•	•	•	69	1 782	5 104	6 955
1979 —	•	•	•	79	1 733	5 900	7 712
1980 —	607	565	1 172	944	2 272	7 417	10 633
1981 —	803	1 393	2 196	1 399	3 972	8 875	14 246
1982 —	1 159	2 076	3 235	1 266	3 919	12 542	17 727
1983 —	1 993	2 708	4 701	1 215	5 723	14 799	21 737
1984 —	2 128	2 757	4 885	1 433	7 686	16 668	25 787
1985 —	3 114	1 868	4 982	1 775	11 342	16 229	29 346
1986 —	1 899	2 171	4 070	2 237	15 901	14 238	32 376
1987 —	2 572	1 400	3 972	2 020	16 308	16 156	34 484
1985 2. kv.	2 966	2 669	5 635	1 075	9 882	16 159	27 116
3. —	2 366	2 343	4 709	1 067	10 562	16 018	27 647
4. —	3 114	1 868	4 982	1 775	11 342	16 229	29 346
1986 1. kv.	4 290	1 701	5 991	1 547	13 175	15 480	30 202
2. —	3 438	1 795	5 233	1 409	14 175	14 418	30 002
3. —	1 837	2 267	4 104	1 411	14 747	14 671	30 829
4. —	1 899	2 171	4 070	2 237	15 901	14 238	32 376
1987 1. kv.	2 532	2 059	4 591	1 890	16 393	14 060	32 343
2. —	3 314	2 156	5 470	1 894	16 929	15 942	34 765
3. —	2 588	1 815	4 403	2 013	16 823	15 407	34 243
4. —	2 572	1 400	3 972	2 020	16 308	16 156	34 484

¹⁾ El-, gas- og varmeværker, telefonselskaber og forbrændingsanstalter med en gæld på 10 mill.kr. og derover, samt jernbaner, lufthavne og havne med en gæld på 1 mill.kr. og derover. Inklusive den

statslige og kommunale naturgasforsyning. Til og med 1979 el- og gasværker, telefonselskaber, havne og privatbaner.

Ultimo ¹⁾	Tilgodehavender			Gæld			Likvidi- tets- mæssig netto- stilling	Særlige ind- skud ⁶⁾
	Indlåns- beviser ²⁾	Indlån ³⁾	I alt ³⁾	Træk på folio ⁴⁾	Andre lån ⁵⁾	Lån i alt		
Banker								
1978	•	7	7	4 132	24	4 156	- 4 149	•
1979	•	396	396	4 047	71	4 118	- 3 722	•
1980	•	143	143	1 441	6	1 447	- 1 304	•
1981	•	259	259	974	3	977	- 718	•
1982	•	1	1	2 282	2 225	4 507	- 4 506	•
1983	•	50	50	1 923	1 981	3 904	- 3 854	•
1984	•	114	114	6 851	—	6 851	- 6 737	•
1985	21 674	5	21 679	12 717	7 033	19 750	- 1 929	2 411
1986	6 852	26	6 878	6 205	23 009	29 214	- 22 336	1 624
1987	—	141	141	11 786	—	11 786	- 11 645	584
1987 April...	2 813	108	2 921	2 260	19 918	22 178	- 19 257	802
Maj.....	6 034	148	6 182	5 219	11 213	16 432	- 10 250	712
Juni.....	7 858	175	8 033	5 698	7 658	13 356	- 5 323	564
Juli.....	5 087	25	5 112	4 430	7 951	12 381	- 7 269	824
Aug.....	3 506	69	3 575	7 582	700	8 282	- 4 707	948
Sept.....	2	65	67	5 949	700	6 649	- 6 582	1 068
Okt.....	2	87	89	7 632	700	8 332	- 8 243	950
Nov.....	2	43	45	18 537	700	19 237	- 19 192	481
Dec.....	—	147	147	10 989	700	11 689	- 11 542	584
1988 Jan.....	—	102	102	5 067	700	5 767	- 5 665	•
Feb.....	—	134	134	4 809	700	5 509	- 5 375	•
Marts ..	—	136	136	4 042	700	4 742	- 4 606	•
April.....	—	159	159	5 736	700	6 436	- 6 277	•
Maj.....	—	185	185	3 236	700	3 936	- 3 751	•
Juni.....	—	6 868	6 868	601	700	1 301	- 5 567	•
Sparekasser								
1978	•	28	28	483	—	483	- 455	•
1979	•	44	44	506	—	506	- 462	•
1980	•	3	3	379	—	379	- 376	•
1981	•	20	20	333	—	333	- 313	•
1982	•	17	17	1 182	585	1 767	- 1 750	•
1983	•	7	7	963	586	1 549	- 1 542	•
1984	•	10	10	2 925	—	2 925	- 2 915	•
1985	2 103	4	2 107	1 804	1 198	3 002	- 895	852
1986	959	7	966	724	12 505	13 229	- 12 263	412
1987	—	19	19	6 030	—	6 030	- 6 011	170
1987 April...	1 559	3	1 562	1 325	9 298	10 623	- 9 061	445
Maj.....	1 309	5	1 314	1 086	3 497	4 583	- 3 269	253
Juni.....	1 309	7	1 316	1 111	523	1 634	- 318	142
Juli.....	1 294	8	1 302	1 087	701	1 788	- 486	241
Aug.....	24	33	57	1 423	—	1 423	- 1 366	184
Sept.....	—	12	12	1 771	—	1 771	- 1 759	132
Okt.....	—	17	17	1 096	—	1 096	- 1 079	189
Nov.....	—	13	13	5 377	—	5 377	- 5 364	184
Dec.....	—	19	19	5 987	—	5 987	- 5 968	170
1988 Jan.....	—	14	14	568	—	568	- 554	•
Feb.....	—	67	67	710	—	710	- 643	•
Marts ..	—	51	51	498	—	498	- 447	•
April.....	—	44	44	1 163	—	1 163	- 1 119	•
Maj.....	—	22	22	550	—	550	- 528	•
Juni.....	—	60	60	73	—	73	- 13	•

¹⁾ Se note 1, side 1.

²⁾ Nominel værdi.

³⁾ Til og med oktober 1980 inklusive deponeringer som følge af overskridelser af det i henhold til aftalen af 2. november 1973 fastsatte udlånsloft.

⁴⁾ Omfatter lån under lånerammerne (til og med juli 1985), lån på indlånsbeviser (i perioden august 1985 - august 1987) og træk på folio (fra og med august 1987).

⁵⁾ Hovedsalig lån via pengemarkedet.

⁶⁾ Som følge af overskridelser af den i henhold til aftale med pengeinstitutternes organisationer fastsatte basisstigningstakt for de enkelte pengeinstitutters indenlandske indlån eksklusive særlige indlånsformer, se side 20. Forrentningen af særlige indskud fremgår af tabellen side 33.

Bankers og sparekassers udlån og beholdning af obligationer og aktier

Ultimo ¹⁾	Udlån ²⁾			Obligationer og aktier					I alt udlån og obligationer og aktier	
	Inden-landske	Uden-landske ³⁾	I alt	Indenlandske			Uden-landske	I alt		
				Stats-papirer ⁴⁾	Andre obliga-tioner	Aktier				
									Inden-landske	Uden-landske
Millioner kroner										
<i>Banker</i>										
1977	59 761	560	60 321	9 503	17 601	2 009	746	29 859	88 874	1 306
1978	66 591	778	67 369	10 645	16 045	1 967	979	29 636	95 248	1 757
1979	74 020	3 731	77 751	15 741	11 636	2 419	1 419	31 215	103 816	5 150
1980	80 216	5 584	85 800	21 130	11 138	2 711	1 851	36 830	115 195	7 435
1981	87 063	8 672	95 735	29 154	9 447	2 918	1 993	43 512	128 582	10 665
1982	97 026	10 955	107 981	40 585	9 970	3 639	2 281	56 475	151 220	13 236
1983	109 721	16 050	125 771	70 613	20 827	7 577	2 959	101 976	208 738	19 009
1984	125 207	28 256	153 463	76 958	27 521	7 503	4 213	116 195	237 189	32 469
1985	145 151	53 987	199 138	92 940	42 578	11 129	6 149	152 796	291 798	60 136
1986	190 805	55 116	245 921	80 861	43 669	12 580	13 262	150 372	327 915	68 378
1987	210 039	69 779	279 818	74 525	28 194	12 381	12 251	127 351	325 139	82 030
1987 April	189 343	52 961	242 304	76 794	28 755	11 722	13 497	130 768	306 614	66 458
Maj	186 730	60 019	246 749	74 729	28 927	11 759	13 885	129 300	302 145	73 904
Juni	199 995	63 518	263 513	76 227	34 649	12 067	14 852	137 795	322 938	78 370
Juli	186 635	62 863	249 498	74 247	29 074	12 120	15 701	131 142	302 076	78 564
Aug.	187 424	64 038	251 462	71 527	31 838	12 016	14 965	130 346	302 805	79 003
Sept.	194 424	65 854	260 278	72 307	30 392	11 993	12 986	127 678	309 116	78 840
Okt.	192 843	66 714	259 557	74 383	27 090	12 164	12 779	126 416	306 480	79 493
Nov.	198 621	67 499	266 120	72 545	28 447	12 048	13 164	126 204	311 661	80 663
Dec.	210 473	69 863	280 336	71 649	30 711	12 416	13 071	127 847	325 249	82 934
1988 Jan.	194 655	68 173	262 828	67 449	19 891	12 115	13 025	112 480	294 110	81 198
Feb.	193 261	69 110	262 371	66 840	23 200	12 044	12 846	114 930	295 345	81 956
Marts	196 774	69 624	266 398	68 153	21 542	12 238	11 586	113 519	298 707	81 210
April	195 558	68 148	263 706	71 564	19 884	12 310	11 390	115 148	299 316	79 538
Maj	194 950	68 100	263 050	73 425	21 267	12 369	11 959	119 020	302 011	80 059
Juni	204 285	72 934	277 219	72 201	22 401	12 705	11 612	118 919	311 592	84 546
<i>Sparekasser⁵⁾</i>										
1977	29 477	96	29 573	1 868	7 938	668	17	10 491	39 951	113
1978	32 071	120	32 191	3 157	9 073	664	41	12 935	44 965	161
1979	34 516	232	34 748	5 087	9 038	949	64	15 138	49 590	296
1980	37 581	743	38 324	8 990	8 143	1 052	71	18 256	55 766	814
1981	<u>41 402</u>	<u>1 272</u>	<u>42 674</u>	<u>11 825</u>	<u>6 071</u>	<u>1 191</u>	<u>107</u>	<u>19 194</u>	<u>60 489</u>	<u>1 379</u>
1982	45 076	1 169	46 245	14 620	6 733	1 454	343	23 150	67 883	1 512
1983	50 274	3 037	53 311	23 786	12 097	2 232	341	38 456	88 389	3 378
1984	56 857	4 743	61 600	23 579	15 182	2 911	611	42 283	98 529	5 354
1985	67 311	9 192	76 503	28 643	19 395	3 612	1 237	52 887	118 961	10 429
1986	90 944	14 123	105 067	25 658	17 447	3 422	2 981	49 508	137 471	17 104
1987	100 664	18 623	119 287	21 373	9 537	3 332	2 160	36 402	134 906	20 783
1987 April	89 120	13 354	102 474	20 101	11 028	3 757	2 106	36 992	124 006	15 460
Maj	88 717	14 046	102 763	21 193	9 878	3 631	2 565	37 267	123 419	16 611
Juni	92 380	15 079	107 459	21 684	10 199	3 726	2 518	38 127	127 989	17 597
Juli	88 107	16 944	105 051	21 892	8 343	3 773	2 621	36 629	122 115	19 565
Aug.	88 062	18 110	106 172	21 121	10 503	3 766	2 583	37 973	123 452	20 693
Sept.	91 381	17 827	109 208	22 641	9 352	3 743	2 595	38 331	127 117	20 422
Okt.	92 025	18 445	110 470	21 453	8 811	3 743	2 408	36 415	126 032	20 853
Nov.	92 719	18 849	111 568	21 896	9 619	3 725	2 424	37 664	127 959	21 273
Dec.	101 280	18 620	119 900	21 248	9 700	3 502	2 425	36 875	135 730	21 045
1988 Jan.	92 396	20 646	113 042	21 168	10 731	3 361	2 318	37 578	127 656	22 964
Feb.	91 768	20 438	112 206	20 594	9 282	3 226	2 292	35 394	124 870	22 730
Marts	93 984	21 024	115 008	21 481	9 090	3 379	2 939	36 889	127 934	23 963
April	92 267	21 710	113 977	22 241	7 798	3 452	2 980	36 471	125 758	24 690
Maj	91 815	21 481	113 296	21 257	8 340	3 484	2 775	35 856	124 896	24 256
Juni	96 733	22 174	118 907	23 646	8 877	3 496	2 919	38 938	132 752	25 093

1) Se note 1, side 1.

2) Inklusive uopsigelige pantebreve til fast rente.

3) Omfatter danske bankers og sparekassers udlån til valutaudlændinge samt danske bankers og sparekassers udenlandske filialers samlede udlån til valutaudlændinge og -udlændinge.

4) Statsgældsbeviser og statsobligationer, bortset fra præmieobliga-

tioner, udstedt fra og med 1975. Til og med 1979 er tallene ultimo året balancetal, derefter statustal.

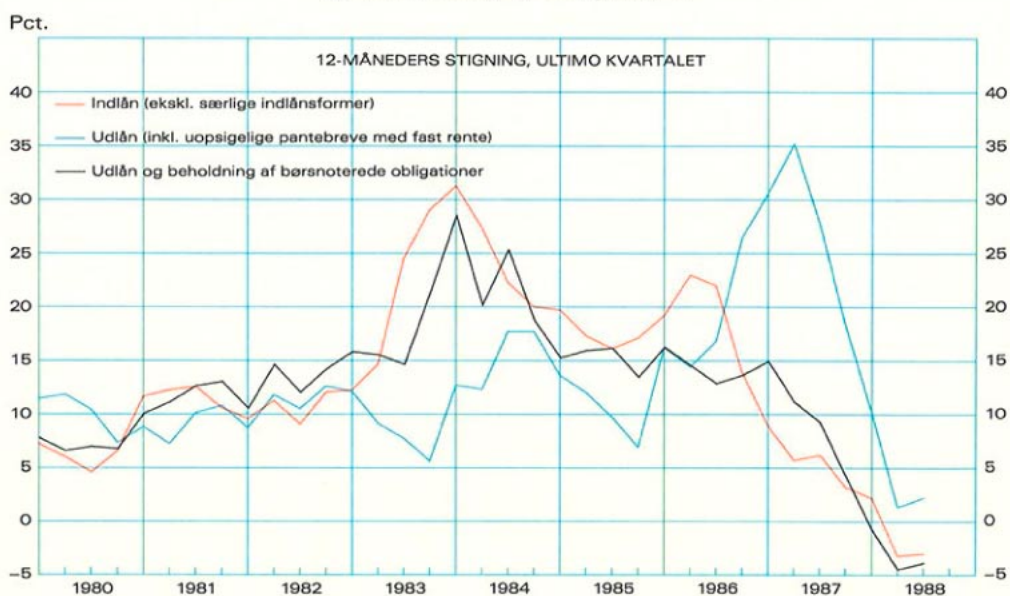
5) Til og med 1981 sparekasser med en arbejdende kapital på 10 mill.kr. og derover. Derefter sparekasser med en arbejdende kapital på 25 mill.kr. og derover.

Ultimo	Erhvervsmæssige udlån								Ikke-erhvervs- mæssige udlån		I alt inden- landske udlån	
	Land- brug mv.	Frem- stil- lings- virk- somhed mv. ¹⁾	Bygge- og an- lægs- virk- somhed	Handel, trans- port mv.	Finan- sierungs- virk- somhed, ejen- doms- handel mv.	Offent- lig for- valtning og andre tjeneste- ydelser	Øvrige erhverv	I alt	Studie- lån	Andet		
Millioner kroner												
Banker												
1980	5 574	9 705	5 009	16 444	8 392	3 337	2 393	50 854	4 328	24 401	79 583	
1981	5 841	10 176	4 494	16 581	10 322	3 873	2 963	54 250	4 672	27 593	86 515	
1982	6 597	12 257	4 470	17 985	12 860	3 869	3 682	61 720	4 966	29 304	95 990	
1983	7 175	12 919	4 315	18 731	14 007	3 982	5 411	66 540	4 954	36 412	107 906	
1984	7 919	14 050	5 469	21 689	16 091	4 159	5 478	74 855	4 912	43 277	123 044	
1985	8 448	16 124	4 900	23 787	21 310	4 650	4 410	83 629	4 839	54 089	142 557	
1986	9 446	21 338	6 649	30 801	31 360	5 560	8 299	113 453	4 688	68 649	186 790	
1987	10 780	22 803	7 723	36 916	37 255	6 823	11 977	134 277	4 665	66 762	205 704	
1984	Juni	8 229	14 119	5 406	22 205	13 673	4 913	5 010	73 555	4 915	40 710	119 180
	Sept.	7 954	13 762	5 151	21 898	13 560	4 387	4 939	71 651	4 900	42 029	118 580
	Dec.	7 919	14 050	5 469	21 689	16 091	4 159	5 478	74 855	4 912	43 277	123 044
1985	Marts	7 547	14 102	5 308	22 154	14 154	4 214	5 185	72 664	4 868	45 127	122 659
	Juni	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
	Sept.	8 148	14 133	4 925	21 991	14 854	5 064	4 297	73 412	4 857	48 667	126 936
1986	Dec.	8 448	16 124	4 900	23 787	21 310	4 650	4 410	83 629	4 839	54 089	142 557
	Marts	8 077	16 123	5 147	23 624	16 720	4 789	4 386	78 866	4 785	56 027	139 678
	Juni	9 379	16 143	5 543	25 071	21 186	5 331	4 995	87 648	4 755	59 869	152 272
1987	Sept.	9 680	16 471	6 264	26 499	20 729	5 307	5 211	90 161	4 714	65 200	160 075
	Dec.	9 446	21 338	6 649	30 801	31 360	5 560	8 299	113 453	4 688	68 649	186 790
	Marts	9 362	21 822	7 408	31 512	29 876	5 649	10 617	116 246	4 684	68 013	188 943
1988	Juni	10 014	21 371	7 700	31 726	32 832	6 542	10 164	120 349	4 676	69 475	194 500
	Sept.	10 542	19 975	7 309	31 303	26 863	6 730	11 635	114 357	4 620	70 052	189 029
	Dec.	10 780	22 803	7 723	36 916	37 255	6 823	11 977	134 277	4 665	66 762	205 704
1988	Marts	10 195	20 647	7 812	31 551	31 508	6 980	12 516	121 209	4 624	65 945	191 778
Sparekasser												
1980	4 436	1 692	1 816	3 915	2 004	1 737	875	16 475	2 372	18 142 ²⁾	36 989 ²⁾	
1981	4 976	2 105	1 914	4 603	2 683	1 747	496	18 524	2 682	19 515	40 721	
1982	5 275	2 191	1 723	5 284	3 050	1 825	1 239	20 587	2 929	21 136	44 652	
1983	5 562	2 036	1 888	5 234	3 541	1 912	2 480	22 653	3 118	24 313	50 084	
1984	5 739	2 429	1 942	5 192	2 861	1 992	5 169	25 324	3 310	27 237	55 871	
1985	6 694	2 932	1 945	6 319	6 453	2 392	804	27 539	3 526	34 734	65 799	
1986	7 240	3 943	2 566	8 093	8 630	2 922	6 601	39 995	3 534	43 585	87 114	
1987	8 236	5 151	3 128	12 447	11 755	3 306	4 966	48 989	2 685	46 166	97 840	
1984	Juni	6 250	2 280	1 761	5 596	3 647	1 821	3 409	24 764	3 219	26 823	54 806
	Sept.	5 970	2 120	1 725	5 394	2 792	1 835	2 993	22 829	3 299	28 193	54 321
	Dec.	5 739	2 429	1 942	5 192	2 861	1 992	5 169	25 324	3 310	27 237	55 871
1985	Marts	5 600	2 164	1 694	5 026	2 399	1 889	5 195	23 967	3 382	28 924	56 273
	Juni	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
	Sept.	5 960	1 910	1 642	4 751	2 372	1 821	6 215	24 671	3 418	30 134	58 223
1986	Dec.	6 694	2 932	1 945	6 319	6 453	2 392	804	27 539	3 526	34 734	65 799
	Marts	6 522	2 808	2 087	6 448	4 267	2 330	2 323	26 785	3 560	35 507	65 852
	Juni	7 377	2 926	2 334	6 922	6 771	2 559	1 911	30 800	3 537	39 173	73 510
1987	Sept.	7 415	3 081	2 398	7 178	5 511	2 524	1 729	29 836	3 600	42 410	75 846
	Dec.	7 240	3 943	2 566	8 093	8 630	2 922	6 601	39 995	3 534	43 585	87 114
	Marts	7 115	3 696	2 615	8 209	7 261	2 874	6 544	38 314	3 566	45 035	86 915
1988	Juni	7 555	3 935	2 769	8 022	7 922	2 713	6 542	39 458	3 464	45 806	88 728
	Sept.	7 846	3 710	2 769	8 224	7 844	2 607	5 975	38 975	2 866	45 921	87 762
	Dec.	8 236	5 151	3 128	12 447	11 755	3 306	4 966	48 989	2 686	46 165	97 840
1988	Marts	7 357	4 796	2 940	9 973	9 600	2 766	3 689	41 121	2 664	46 718	90 503

Anm.: Til og med december 1981 inklusive pantebrevslån til fast rente, men eksklusive erhvervede pantebreve. Tallene ultimo året er månedstal.

¹⁾ Herunder el-, gas-, vand- og varmeforsyning samt råstofudvinding.
²⁾ Tallet er påvirket af en statistisk ændring i opgørelsen, som har medført en nedgang i udlånen på ca. 300 mill.kr.

*Stigning i bankers indenlandske indlån, udlån
og beholdning af obligationer*

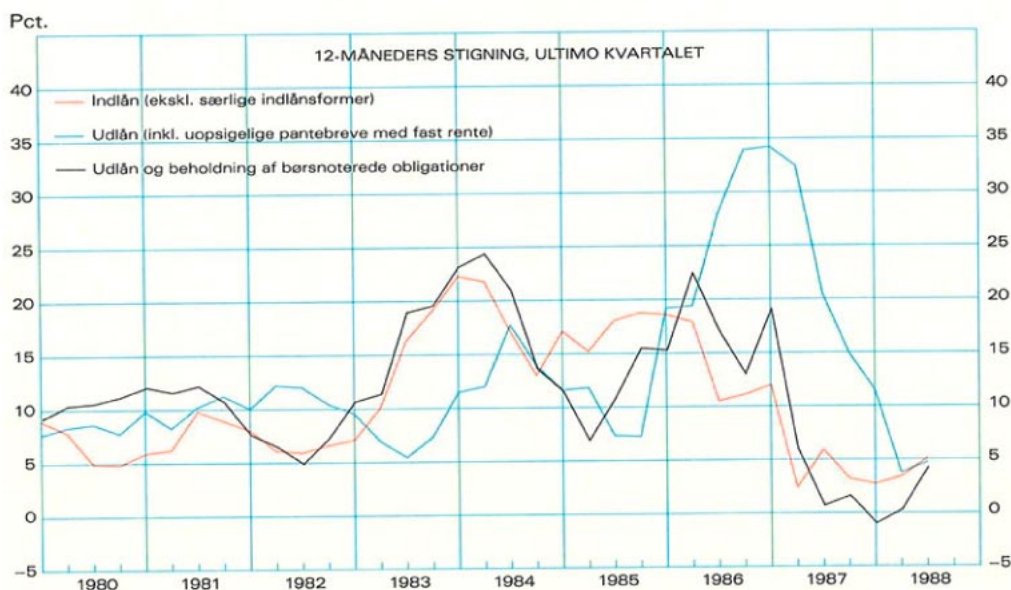
Bankers indlån

Ultimo ¹⁾	Indenlandske indlån					Uden- landske indlån	Indlån i alt
	Anfordring	Opsigelse eksklusive særlige indlåns- former	Særlige indlåns- former	I alt	Heraf aftale- indlån		
Millioner kroner							
1977	37 121	33 559	11 362	82 042	•	2 245	84 287
1978	43 604	28 663	13 634	85 901	•	2 605	88 506
1979	47 238	30 282	16 270	93 790	•	2 997	96 787
1980	53 229	33 274	19 798	106 301	•	4 908	111 209
1981	59 786	35 075	23 502	118 363	•	7 460	125 823
1982	69 786	36 792	27 663	134 241	34 125	8 660	142 901
1983	89 364	50 564	36 718	176 646	50 632	10 348	186 994
1984	103 832	63 445	40 119	207 396	72 284	13 422	220 818
1985	133 379	66 267	47 255	246 901	83 077	21 488	268 389
1986	146 784	70 647	49 929	267 360	93 800	25 933	293 293
1987	154 972	67 917	53 405	276 294	102 775*	29 337	305 631
1987 April	137 347	61 243	48 727	247 317	79 646	27 104	274 421
Maj	135 665	66 271	49 446	251 382	78 919	28 611	279 993
Juni	157 445	63 640	50 484	271 569	97 411	31 247	302 816
Juli	138 211	64 766	50 532	253 509	82 919	29 699	283 208
Aug.	138 085	64 484	50 357	252 926	80 659	29 310	282 236
Sept.	141 972	61 763	49 980	253 715	81 476	31 072	284 787
Okt.	137 313	65 438	49 799	252 550	83 087	30 305	282 855
Nov.	132 518	68 212	49 877	250 607	81 830	29 181	279 788
Dec.	154 726	67 812	53 394	275 932	102 775	29 234	305 166
1988 Jan.	139 365	57 705	52 956	250 026	78 216	26 828	276 854
Feb.	142 081	54 395	52 789	249 265	74 666	31 949	281 214
Marts	146 715	52 776	51 985	251 476	77 286	35 428	286 904
April	145 915	49 755	52 057	247 727	72 707	36 396	284 123
Maj	149 086	50 475	51 905	251 466	73 125	37 807	289 273
Juni	163 522	50 925	53 665	268 112	81 685	36 696	304 808

¹⁾ Se note 1, side 1.

Stigning i sparekassers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer

19

Sparekassers indlån

Ultimo ¹⁾	Indenlandske indlån					Uden- landske indlån	Indlån i alt
	Anfordring	Opsigelse eksklusive særlige indlåns- former	Særlige indlåns- former	I alt	Heraf aftale- indlån		
1977	13 177	19 243	5 215	37 635	•	232	37 867
1978	14 888	19 601	6 280	40 769	•	283	41 052
1979	16 166	21 410	7 384	44 960	•	338	45 298
1980	16 982	22 823	8 894	48 699	•	402	49 101
1981	18 842	24 152	10 469	53 463	•	458	53 921
1982	20 947	25 050	12 030	58 027	5 030	901	58 928
1983	26 472	29 853	16 206	72 531	8 368	1 220	73 751
1984	31 743	34 116	18 626	84 485	14 805	1 328	85 813
1985	41 115	37 010	21 979	100 104	17 085	1 644	101 748
1986	45 617	41 992	24 230	111 839	22 126	2 224	114 063
1987	54 904	35 153	26 184	116 241	24 568*	3 214	119 455
1987 April	46 746	35 593	24 919	107 258	17 463	2 940	110 198
Maj	47 713	35 683	25 294	108 690	16 516	2 986	111 676
Juni	50 243	34 436	25 375	110 054	18 244	3 568	113 622
Juli	44 958	36 282	25 337	106 577	16 148	3 743	110 320
Aug.	48 516	36 933	25 253	110 702	18 333	3 724	114 426
Sept.	49 610	34 828	25 272	109 710	17 800	3 520	113 230
Okt.	51 655	36 722	25 198	113 575	20 993	3 567	117 142
Nov.	51 072	36 119	25 186	112 377	19 810	3 377	115 754
Dec.	54 989	35 157	26 024	116 170	24 568	3 218	119 388
1988 Jan.	50 805	32 750	26 122	109 677	17 389	4 172	113 849
Feb.	51 364	31 975	26 071	109 410	13 862	4 543	113 953
Marts	53 443	32 109	26 809	112 361	15 005	4 883	117 244
April	55 143	32 222	26 875	114 240	17 462	5 597	119 837
Maj	55 383	32 710	26 916	115 009	15 754	4 849	119 858
Juni	56 285	32 818	27 372	116 475	15 341	5 576	122 051

Anm.: Se note 5, side 16.

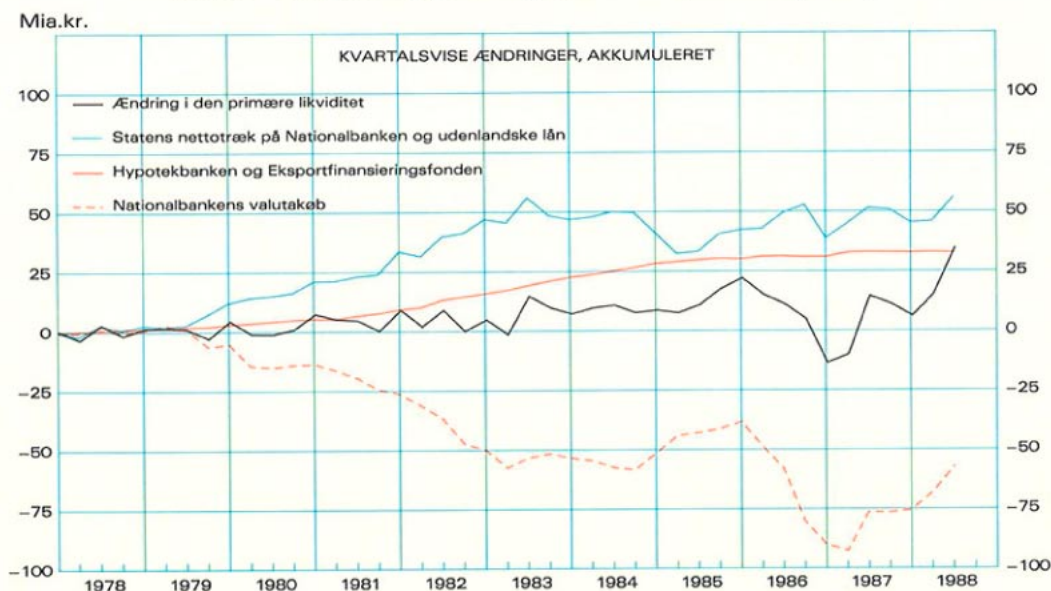
¹⁾ Se note 1, side 1.

Bankers og sparekassers indenlandske udlån og indlån

	Udlån ¹⁾	Indlån	Indlån eksklusive særlige indlåns- former	Udlån	Indlån	Indlån eksklusive særlige indlåns- former	Basis- stignings- takt ²⁾
	Millioner kroner			Stigning i procent i forhold til året før			Procent
<i>Ultimo</i>							
1984 Okt.	173 759	272 778	218 346	15.2	22.4	21.8	•
Nov.	173 904	275 708	221 136	13.3	21.9	22.2	•
Dec.	182 800	291 896	233 367	13.0	17.2	18.9	•
1985 Jan.	175 524	276 945	218 331	12.5	16.7	18.5	•
Feb.	176 953	278 195	219 283	11.3	17.1	18.8	•
Marts	182 963	286 837	226 725	11.9	15.5	16.6	•
April	182 374	288 812	227 717	10.1	16.4	17.6	•
Maj.	183 663	293 820	231 803	9.8	16.0	17.0	•
Juni	193 993	305 740	242 709	8.9	15.9	16.7	14
Juli	182 586	295 992	232 359	5.8	17.6	18.4	13
Aug.	183 086	304 669	240 476	5.3	18.3	18.7	12
Sept.	189 416	310 003	246 444	7.0	17.2	17.6	11
<i>Månedsgennemsnit</i>							
1985 April	185 565	278 904	217 820	•	•	•	•
Maj.	186 183	289 151	227 143	•	•	•	•
Juni	186 551	294 559	231 533	•	•	•	•
Juli	189 465	295 154	232 014	•	•	•	•
Aug.	184 179	301 022	237 297	•	•	•	•
Sept.	183 516	305 751	241 980	•	•	•	•
Okt.	190 641	308 208	244 873	7.1	17.9	18.3	10
Nov.	192 712	314 955	251 349	9.2	16.2	16.1	10
Dec.	200 175	326 084	261 636	12.4	17.0	18.8	10
1986 Jan.	205 170	329 793	260 818	13.2	18.8	19.1	10
Feb.	202 545	329 605	260 124	13.3	19.6	20.0	10
Marts	206 069	335 621	266 026	14.3	21.1	22.5	10
April	212 588	342 395	271 454	14.6	22.8	24.6	9
Maj.	214 774	347 366	275 240	15.4	20.1	21.2	9
Juni	220 247	349 595	277 247	18.1	18.7	19.7	9
Juli	234 529	343 412	270 529	23.8	16.4	16.6	9
Aug.	232 850	341 567	268 976	26.4	13.5	13.3	9
Sept.	237 796	345 342	273 128	29.6	12.9	12.9	9
Okt.	248 985	345 488	273 544	30.6	12.1	11.7	9
Nov.	251 941	350 421	278 600	30.7	11.3	10.8	9
Dec.	262 754	361 504	289 846	31.3	10.9	10.8	9
1987 Jan.	272 329	356 057	281 828	32.7	8.0	8.1	9
Feb.	268 574	344 887	271 133	32.6	4.6	4.2	7
Marts	276 227	349 349	276 183	34.0	4.1	3.8	7
April	283 215	352 747	278 874	33.2	3.0	2.7	7
Maj.	277 970	358 548	283 458	29.4	3.2	3.0	7
Juni	278 393	366 573	290 159	26.4	4.9	4.7	7
Juli	280 558	359 480	281 544	19.6	4.7	4.1	7
Aug.	274 829	358 898	281 361	18.0	5.1	4.6	7
Sept.	277 419	360 110	283 255	16.7	4.3	3.7	7
Okt.	286 644	360 581	283 604	15.1	4.4	3.7	7
Nov.	285 324	365 600	288 843	13.3	4.3	3.7	7
Dec.	296 796	371 838	294 981	13.0	2.9	1.8	7
1988 Jan.	294 603	367 799	286 937	8.2	3.3	1.8	7
Feb.	284 968	359 695	279 090	6.1	4.3	2.9	7
Marts	281 705	357 265	276 848	2.0	2.3	0.2	7
April	289 516	360 003	279 356	2.2	2.1	0.2	7
Maj.	286 785	361 034	280 664	3.2	0.7	- 1.0	7
Juni	285 939	369 569	288 213	2.7	0.8	- 0.7	7

¹⁾ Inklusive uopsigelige pantebreve til fast rente.²⁾ Såfremt stigningen i det enkelte pengeinstituts indlån eksklusive særlige indlånsformer i procent i forhold til året før er større end basisstignings takten, skal pengeinstituttet foretage særlige indskud i Nationalbanken, se side 15. Beregning heraf foretoges i juni-

september 1985 på grundlag af ultimotal. Fra og med oktober 1985 er månedsgennemsnit af dag-til-dag saldi blevet lagt til grund for beregningerne. Særlige indskud i Nationalbanken beregnes som 20 pct. af indlånsstigningen ud over basisstignings takten.

Ultimo ¹⁾	Primær likviditet			Forskellige faktorerets påvirkning af den primære likviditet				
	Sedler, mønt og postgiroindskud	Bankers og sparekassers likviditetsmæssige nettostilling over for Nationalbanken ²⁾	I alt	Statens nettotræk på Nationalbanken og udenlandske lån ³⁾	Hypotekbanken og Eksportfinansieringsfonden ⁴⁾	Nationalbankens valutakøb ⁵⁾	Andre faktorer ⁶⁾	I alt
Millioner kroner								
1977	14 682	- 4 067	10 615	1 844	2 126	- 4 170	- 779	- 979
1978	16 744	- 4 604	12 140	2 430	1 467	814	- 3 186	1 525
1979	19 336	- 4 184	15 152	9 716	1 832	- 5 907	- 2 629	3 012
1980	19 703	- 1 680	18 023	8 915	2 367	- 8 350	- 61	2 871
1981	20 776	- 1 031	19 745	12 522	3 881	- 12 634	- 2 047	1 722
1982	21 738	- 6 256	15 482	13 397	6 562	- 23 777	- 445	- 4 263
1983	23 211	- 5 396	17 815	- 204	6 880	- 3 448	- 895	2 333
1984	28 962	- 9 652	19 310	- 5 746	5 652	2 090	- 501	1 495
1985	31 764	- 1 034	32 798	1 265	1 758	13 175	- 2 710	13 488
1986	31 622	- 34 599	- 2 977	- 3 565	943	- 51 820	18 667	- 35 775
1987	34 418	- 17 656	16 762	6 579	1 753	14 720	- 3 313	19 739
1987 April	29 909	- 28 318	1 591	2 952	- 169	- 502	- 1 269	1 012
Maj	28 712	- 13 519	15 193	386	160	13 031	25	13 602
Juni	30 859	- 5 641	25 218	3 331	264	3 931	2 499	10 025
Juli	29 281	- 7 755	21 526	- 298	- 8	- 363	- 3 023	- 3 692
Aug.	28 003	- 6 073	21 930	1 024	- 137	279	- 762	404
Sept.	30 216	- 8 341	21 875	- 1 479	17	- 14	1 421	- 55
Okt.	30 029	- 9 322	20 707	- 902	- 361	922	- 827	- 1 168
Nov.	30 649	- 24 556	6 093	- 14 900	121	- 55	220	- 14 614
Dec.	34 418	- 17 510	16 908	10 357	114	28	170	10 669
1988 Jan.	31 939	- 6 219	25 720	6 010	275	3 564	- 891	8 958
Feb.	29 462	- 6 018	23 444	- 2 495	- 300	2 086	- 1 567	- 2 276
Marts	30 818	- 5 053	25 765	- 3 018	187	1 680	3 472	2 321
April	33 630	- 7 396	26 234	308	210	1 126	- 1 175	469
Maj	33 612	- 4 279	29 333	- 268	47	3 770	- 450	3 099
Juni	39 698	- 5 554	45 252	10 064	- 489	5 964	380	15 919

¹⁾ Se note 1, side 1.

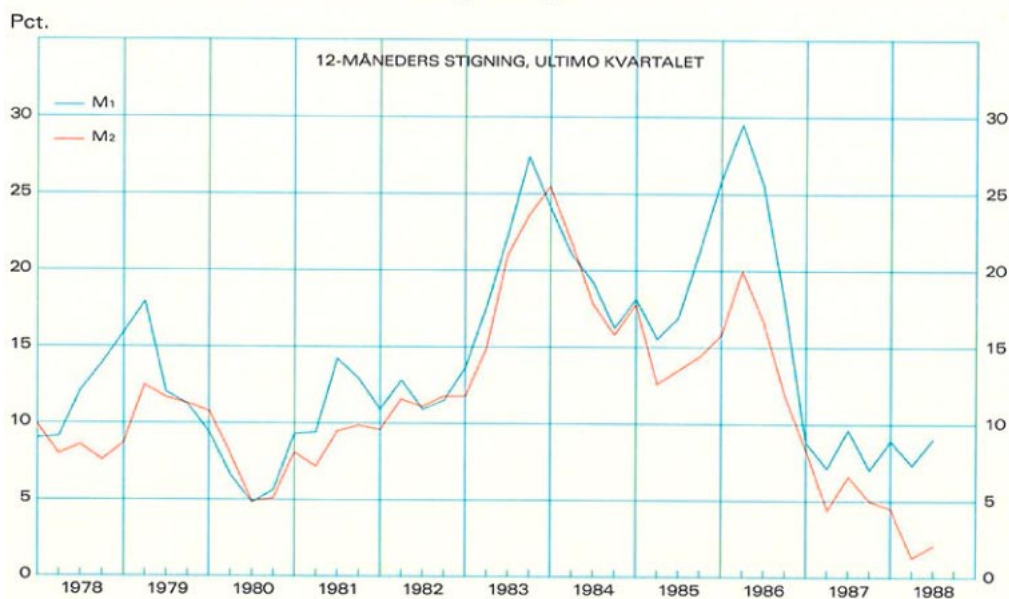
²⁾ Se side 15.

³⁾ Se side 13 øverst.

⁴⁾ Udlånsstigning og obligationskøb.

⁵⁾ Stigning i Danmarks officielle likviditet, korrigeret for statens, Hypotekbankens og Eksportfinansieringsfondens nettolåntagning i udlandet.

⁶⁾ Inklusive ændring i særlige indskud i Nationalbanken, se side 15.

Ultimo	Primær likviditet hos erhverv og husholdninger mv.	Anfordringsindskud i banker og sparekasser ¹⁾		I alt (M ₁)	Indskud på opsigelse i banker og sparekasser ekskl. indskud på særlige indlånsformer ¹⁾	Ikke-banksektorens beholdning af statsgældsbeviser	I alt (M ₂)	Procentvis stigning i forhold til samme tidspunkt året før	
		Konti med checks	Konti uden checks					M ₁	M ₂
Millioner kroner								Procent	
1977	13 088	22 965	27 333	63 386	52 802	2 555	118 743	9.0	9.9
1978	14 954	26 895	31 597	73 446	48 264	7 315	129 025	15.9	8.7
1979	16 910	29 090	34 314	80 314	51 692	11 008	143 014	9.4	10.8
1980	17 540	29 917	40 294	87 751	56 097	10 722	154 570	9.3	8.1
1981	18 687	34 329	44 299	97 315	59 227	12 888	169 430	10.9	9.6
1982	19 685	31 697	59 036	110 418	61 842	16 613	188 873	13.6	11.8
1983	21 167	40 261	75 575	137 003	80 417	19 641	237 061	24.1	25.5
1984	26 086	44 229	91 346	161 661	97 561	18 112	277 334	18.0	17.0
1985	28 649	54 319	120 175	203 143	103 277	15 465	321 885	25.7	16.1
1986	28 711	53 148	139 253	221 112	112 639	14 028	347 779	8.8	8.0
1987	31 430	56 781	153 095	241 306	102 529	20 610	364 445	9.1	4.8
1987 April ...	27 207	50 034	134 059	211 300	96 562	19 594	327 456	8.3	4.2
Maj.	26 467	49 001	134 377	209 845	101 630	18 129	329 604	4.0	3.3
Juni	28 066	59 507	148 181	235 754	97 712	18 580	352 046	9.6	6.6
Juli	27 027	52 303	130 866	210 196	100 524	20 184	330 904	7.0	5.4
Aug.	25 449	53 075	133 526	212 050	100 891	19 951	332 892	8.1	7.4
Sept.	27 658	57 520	134 062	219 240	96 065	20 287	335 592	7.0	5.0
Okt.	27 882	52 929	136 039	216 850	101 625	23 415	341 890	6.9	6.2
Nov.	27 998	53 702	129 888	211 588	103 790	20 831	336 209	6.8	5.9
Dec.	31 430	57 036	152 679	241 145	102 428	20 027	363 600	8.9	4.5
1988 Jan.	29 634	49 115	141 055	219 804	89 904	22 086	331 794	11.2	5.8
Feb.	26 943	50 031	143 414	220 388	85 819	19 445	325 652	10.3	5.2
Marts ...	28 526	57 538	142 620	228 684	84 325	21 020	334 029	7.3	1.3
April ...	31 445	52 889	148 169	232 503	81 417	22 496	336 416	10.0	2.7
Maj.	30 717	53 495	150 974	235 186	82 600	18 841	336 627	12.1	2.1
Juni	37 068	69 713	150 094	256 875	83 158	19 382	359 415	9.0	2.1

¹⁾ Indenlandske. Se note 5, side 16.

	Statens netto-træk på Nationalbanken og udenlandske lån ¹⁾	Ændring i ikke-banksektorens beholdning af statsgældsbeviser	Udlånsstigning i banker og sparekasser	Obligationenkøb ²⁾	Stigning (-) i indskud på særlige indlånsformer	Andre indenlandske faktorer ³⁾	Indenlandske faktorer i alt	Udenlandske faktorer ⁴⁾	Samlet ændring af pengemængden
Millioner kroner									
1979.....	9 716	3 693	10 117	450	- 3 740	- 1 501	18 735	- 4 746	13 989
1980.....	8 915	- 286	10 133	6 973	- 5 038	1 415	22 112	- 10 556	11 556
1981.....	12 522	2 166	11 722	5 055	- 5 279	2 208	28 394	- 13 534	14 860
1982.....	13 397	3 725	16 024	15 809	- 5 771	- 222	42 962	- 23 136	19 826
1983.....	- 204	3 028	19 718	42 865	- 13 231	3 785	55 961	- 7 773	48 188
1984.....	- 5 746	- 1 529	22 806	20 397	- 5 821	8 269	38 376	1 897	40 273
1985.....	1 265	- 2 647	32 010	20 978	- 10 489	- 4 144	36 973	7 578	44 551
1986.....	- 3 565	- 1 437	69 651	8 328	- 4 925	10 910	78 962	- 53 068	25 894
1987.....	6 579	6 582	30 004	- 30 138	- 5 663	- 9 548*	- 2 184*	18 850*	16 666
1986 4. kvtr.	- 14 053	- 2 511	38 131	5 990	- 2 365	13 652	38 844	- 10 802	28 042
1987 1. kvtr.	6 108	2 273	3 153	- 25 459	870	61	- 12 994	- 4 889	- 17 883
2. —	6 669	2 279	7 473	3 622	- 2 626	- 9 374	8 043	14 107	22 150
3. —	- 753	1 707	- 6 570	7 231	445	- 5 150	- 17 552	1 098	- 16 454
4. —	- 5 445	323	25 948	- 1 070	- 4 352	- 4 915*	20 319*	8 534*	28 853
1988 1. kvtr.	497	410	- 19 945	- 12 935	776	- 1 952*	- 33 149*	2 733*	- 30 416
2. —	10 104	- 1 638	10 260	7 829	- 2 268	- 6 688	17 599	7 787	25 386

¹⁾ Se side 13 øverst.

²⁾ Nationalbanken, banker, sparekasser, Hypotekbanken og Postgiroen. Inklusive køb af statspapirer.

³⁾ Residual, omfatter bl.a. stigning i Hypotekbankens og Dansk Eksportfinansieringsfonds udlån, stigning i bankers og sparekassers

beholdning af uclearede checks og forøgelse af Nationalbankens og pengeinstitutternes egenkapital.

⁴⁾ Overskud på betalingsbalansens løbende poster samt den ikke-statslige sektors nettokapitalimport bortset fra pengeinstitutternes optagelse af ansvarlig indskudskapital i udlandet.

Statens nettofinansieringsbehov og kreditudvidelse til den private sektor og kommuner mv. gennem en række vigtige finansieringskilder

	Statens netto-finansierings-behov ¹⁾	Nettoudlån til private, virksomheder og kommuner mv. fra					
		Banker og sparekasser	Realkredit-institutter mv. ²⁾	Forsikrings-skel-skaber og pen-sionskasser ³⁾	De nævnte indenlandske finansierings-kilder i alt	Udlandet ⁴⁾	Samtlige de nævnte finansierings-kilder
		Millioner kroner					
1979.....	20 849	10 117	23 258	4 269	37 644	6 457	44 101
1980.....	25 793	10 133	19 054	3 569	32 756	4 085	36 841
1981.....	41 518	11 722	16 611	1 808	30 141	19	30 160
1982.....	58 113	16 024	17 290	1 013	34 327	- 1 599	32 728
1983.....	52 813	19 718	35 303	1 200	56 221	4 866	61 087
1984.....	39 845	22 806	40 662	366	63 834	17 048	80 882
1985.....	27 499	32 010	63 937	934	96 881	27 623	124 504
1986.....	- 13 929	69 651	63 991	2 179	135 821	864	136 685
1987.....	- 715	30 004	53 315	1 052	84 371	17 498	101 869
1986 4. kvtr.	- 26 400	38 131	11 873	971	50 975	- 3	50 972
1987 1. kvtr.	4 495	3 153	6 957	- 369	9 741	- 7 920	1 821
2. —	12 975	7 473	11 869	216	19 558	12 991	32 549
3. —	2 694	- 6 570	17 182	- 32	10 580	1 494	12 074
4. —	- 20 879	25 948	17 307	1 237	44 492	10 933	55 425
1988 1. kvtr.	3 757	- 19 945	13 079	239*	- 6 627*	754	- 5 873*
2. —	22 951	10 260	11 551	239*	22 050*	...	...

¹⁾ Se side 13 øverst.

²⁾ Netoudlån fra realkreditinstitutter og erhvervsfinansieringsinstitutter samt nettotilgang af obligationer udstedt af kommuner og virksomheder.

³⁾ Stigning i udlån. Fra og med 1980 inklusive Lønmodtagernes Dyr-tidsfond.

⁴⁾ Kommuner og koncessionerede selskabers nettolåntagning i udlandet, finanslån, kommercielle lån, øvrige erhvervsmæssige lån og kreditter samt ikke-registrerede kapitalbevægelser inklusive fejl og udeladelser.

Tinglysninger af pantebreve i fast ejendom

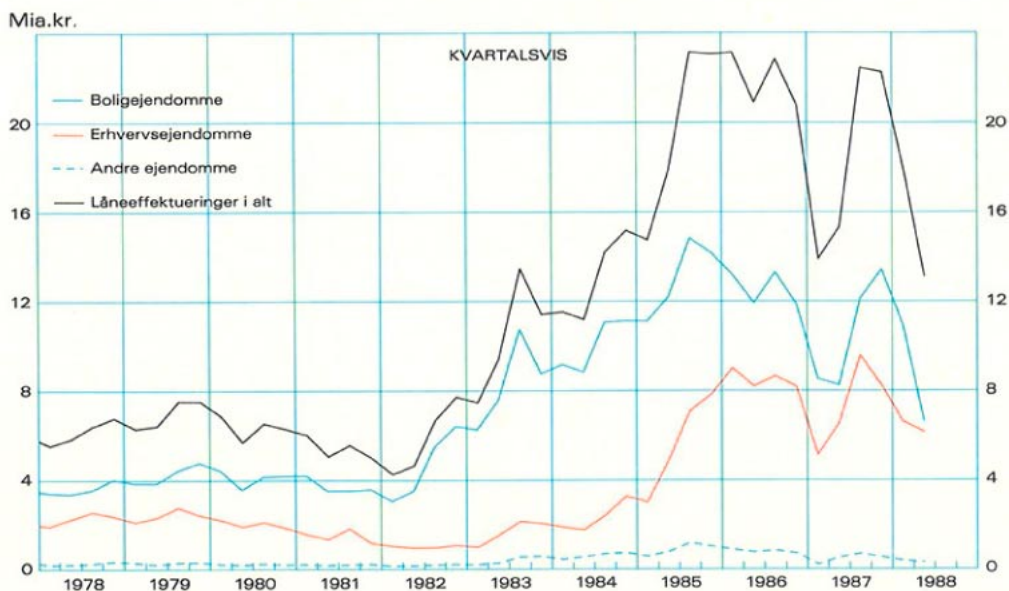
	Pantebreve tinglyst til (långiver)									Ting- lys- ninger i alt
	Real- kredit- institutter	Spare- kasser	Banker	Forsik- ringssel- skaber og pensions- kasser	Stat og kom- muner	Ejer- pante- breve	Sæl- ger- pante- breve	Bolig- selska- bernes Lands- bygge- fond mv. ¹⁾	Andre	
	Millioner kroner									
1978	28 904	580	538	2 011	1 888	23 762	19 221	1 835		78 739
1979	33 049	523	820	3 492	2 179	26 126	20 583	4 459		91 231
1980	30 478	373	495	3 994	1 690	21 173	14 985	2 837		76 025
1981	25 788	554	359	1 564	1 674	18 497	9 923	979	729	60 067
1982	28 785	506	239	486	1 940	17 685	5 325	1 338	335	56 639
1983	50 591	429	279	293	2 269	19 958	4 101	1 318	194	79 432
1984	60 675	412	410	276	1 855	26 190	3 746	1 024	278	94 866
1985	86 728	1 256	1 393	848	1 837	34 475	5 196	997	700	133 430
1986	105 763	2 720	2 137	2 143	1 841	44 534	6 767	761	1 196	167 862
1987	86 908	1 603	2 249	193	1 828	33 396	3 650	1 259	303	131 389
1986 3. kv.	28 075	700	555	659	485	12 300	1 873	209	343	45 199
4. —	28 462	427	494	442	516	10 860	1 721	204	191	43 317
1987 1. kv.	17 757	196	328	82	401	7 142	884	264	69	27 123
2. —	21 370	494	528	38	513	8 565	924	355	108	32 895
3. —	24 036	390	557	36	453	9 063	954	261	70	35 820
4. —	23 745	523	836	37	461	8 626	888	379	56	35 551
1988 1. kv.	20 782	612	768	181	553	8 564	867	283	89	32 699
April	5 029	189	220	24	184	2 125	191	64	107	8 133
Maj	6 023	319	284	26	305	2 494	240	55	12	9 758

¹⁾ Inklusive Grundejernes Investeringsfond og Finansieringsinstitutter for Hoteller.

Cirkulerende børsnoterede kroneobligationer

(Nominal værdi)

Ultimo	Indenlandske statspapirer			Realkredit- obligationer	Andre krone- obligationer	I alt
	Krone- obligationer	Statsgælds- beviser	I alt			
1977	20 282	6 803	27 085	232 195	19 352	278 632
1978	32 071	13 050	45 121	264 413	21 597	331 131
1979	45 392	16 950	62 342	301 505	22 480	386 327
1980	69 408	21 350	90 758	335 574	22 332	448 664
1981	102 126	33 250	135 376	356 874	24 316	516 566
1982	167 818	36 150	203 968	379 005	27 852	610 825
1983	231 776	40 700	272 476	417 556	34 367	724 399
1984	293 546	37 800	331 346	468 261	37 962	837 569
1985	331 062	28 760	359 822	540 425	40 939	941 186
1986	323 576	27 500	351 076	608 706	43 693	1 003 475
1987	301 340	43 675	345 015	668 819	44 786	1 058 620
1987 April	316 126	39 600	355 726	618 124	44 101	1 017 951
Maj	315 413	39 350	354 763	622 841	44 188	1 021 792
Juni	316 382	40 400	356 782	629 809	44 790	1 031 381
Juli	317 617	42 700	360 317	631 452	44 554	1 036 323
Aug.	312 490	41 490	353 980	640 489	44 803	1 039 272
Sept.	315 680	44 690	360 370	648 556	45 336	1 054 262
Okt.	317 179	47 225	364 404	652 084	45 615	1 062 103
Nov.	317 177	43 675	360 852	659 447	46 137	1 066 436
Dec.	301 340	43 675	345 015	668 819	44 786	1 058 620
1988 Jan.	295 266	47 175	342 441	671 662	44 809	1 058 912
Feb.	296 418	45 375	341 793	677 001	45 103	1 063 897
Marts	300 287	48 025	348 312	681 926	45 962	1 076 200
April	306 243	52 725	358 968	682 745	46 506	1 088 219
Maj	305 715	51 075	356 790	686 828	46 790	1 090 408
Juni	308 650	52 825	361 475	693 697	46 975	1 102 147

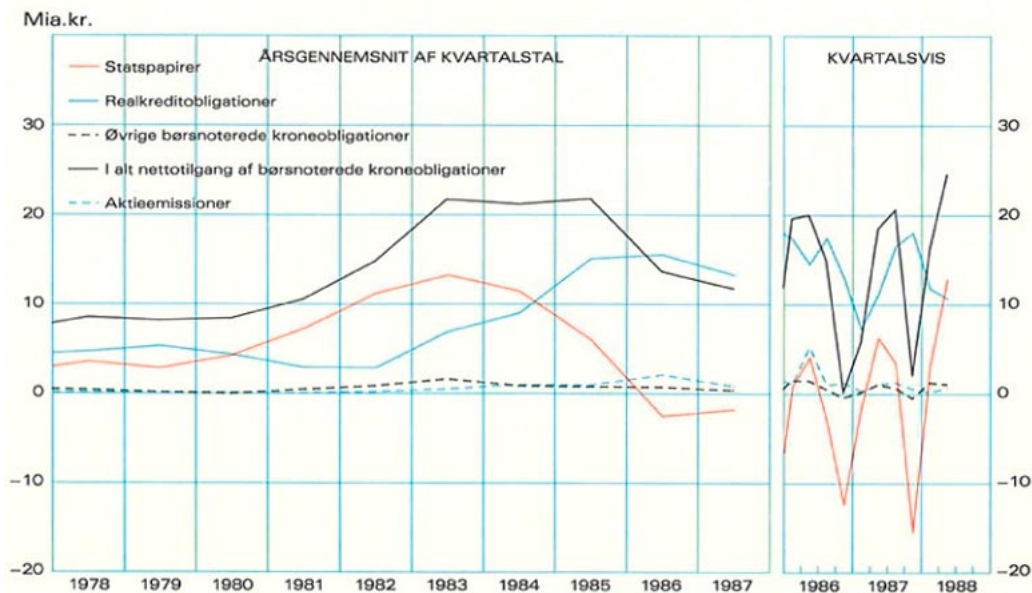

	Låne-tilbud ¹⁾	Låneeffektueringer ²⁾									I alt
		Boligejendomme					Erhvervs-ejendomme		Andre ejendomme		
		Ejerboliger				Udlejnings-ejendomme	I alt	Landbrugs-ejendomme		Industri-ejendomme mv.	
		Nybyggeri	Om- og tilbygninger	Ejerskifter	Andre formål						
		Millioner kroner									
1977	23 560	7 040	2 928	1 736	258	1 997	13 959	4 592	2 176	1 204	21 931
1978	25 614	7 071	3 372	1 659	335	1 868	14 305	6 523	2 715	980	24 523
1979	29 244	8 054	4 691	2 051	265	1 831	16 892	6 930	2 813	1 094	27 729
1980	26 205	6 936	5 353	1 801	252	1 955	16 297	5 105	3 097	853	25 352
1981	20 907	4 542	4 708	2 625	318	2 571	14 764	2 710	3 316	804	21 594
1982	25 681	2 339	3 298	7 444	446	4 919	18 446	2 014	2 123	687	23 270
1983	49 305	4 160	5 516	15 575	639	7 446	33 336	2 934	3 890	1 600	41 760
1984	62 882	5 462	8 842	17 648	477	7 776	40 205	3 641	5 794	2 420	52 060
1985	116 632	9 566	12 664	19 561	1 560	8 962	52 313	7 444	15 492	3 557	78 806
1986	112 842	12 108	7 892	19 291	781	10 167	50 239	12 668	21 491	3 157	87 555
1987	85 873	15 540	3 397	14 997	15	10 760	42 285	8 077	21 521	1 961	73 844
1986 1. kv.	25 547	2 949	2 166	4 503	316	3 260	13 194	2 574	6 470	876	23 114
2. —	34 246	2 715	2 065	5 135	257	1 739	11 911	2 917	5 305	750	20 883
3. —	26 476	3 277	1 890	5 128	97	2 906	13 298	3 759	4 929	830	22 816
4. —	26 573	3 167	1 771	4 525	111	2 262	11 836	3 418	4 787	701	20 742
1987 1. kv.	16 377	2 210	845	3 263	15	2 919	8 511	1 706	3 452	210	13 879
2. —	24 656	2 458	703	3 859	14	1 745	8 228	1 874	4 686	518	15 306
3. —	23 085	3 760	904	4 316	10	3 697	12 122	2 475	7 133	697	22 427
4. —	21 755	7 112	945	3 559	4	2 399	13 424	2 022	6 250	536	22 232
1988 1. kv.	8 885	3 646	658	2 925	14	4 212	10 935	1 543	5 101	381	17 960
2. —	13 351	1 574	604	3 296	21	1 695	6 620	1 605	4 558	301	13 084

¹⁾ Kontantværdi. Nye afgivne bindende lånetilbud minus overførsler, dvs. de restgældsbeløb til instituttet, der forudsættes at blive indfriet i forbindelse med optagelsen af det nye lån. Der er endvidere foretaget fradrag for afslåede, bortfaldne og reducerede lånetilbud.

²⁾ Kursværdi på effektuerings tidspunktet. Bruttolån minus overførsler. Fra og med januar 1987 også minus ekstraordinære indfrielse. Sidstnævnte gælder dog ikke fordelingen af ejerboliger på formål. Boligejendomme i alt afviger derfor fra summen af tallene for ejerboliger og udlejningsejendomme.

Nettotilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi samt aktieemissioner

	Nettotilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi				Placeret hos							Aktie- emis- sioner
	Inden- landske stats- papirer	Real- kredit- obliga- tioner	Øvrige børs- noterede krone- obliga- tioner	I alt	National- banken	Banker	Spare- kasser	Sociale fonde ¹⁾ , Post- giroen og Hypotek- banken	For- sikrings- selskaber og pensions- kasser	Erhvervs- virksom- heder, private mv. ²⁾		
Millioner kroner												
1978	14 027	18 663	1 372	34 062	- 1 074	- 1 189	2 367	9 601	7 682	16 675	472	
1979	11 133	21 097	384	32 614	24	- 563	1 581	9 293	8 300	13 979	236	
1980	16 878	17 113	- 393	33 598	985	3 488	2 415	9 277	9 566	7 867	250	
1981	28 996	11 470	1 673	42 139	388	4 631	283	9 304	12 681	14 852	55	
1982	44 716	11 333	3 186	59 235	1 665	9 002	2 404	12 525	16 592	17 047	592	
1983	53 017	27 541	6 302	86 860	1 351	29 034	9 930	13 560	18 604	14 381	1 922	
1984	45 591	35 945	3 205	84 741	- 1 543	13 832	3 453	15 053	18 324	35 622	3 914	
1985	23 985	60 386	2 815	87 186	- 316	17 037	3 632	12 360	19 870	34 603	3 710	
1986	-10 364	62 150	2 657	54 443	12 071	- 5 298	- 2 107	16 701	16 353	16 723	8 331	
1987	- 7 294	52 979	1 035	46 720	- 88	-21 782	-11 856	12 678	13 185	54 583	3 024	
1985 3. kv. ...	4 250	18 453	429	23 132	- 476	2 835	2 573	4 836	5 508	7 856	663	
4. — ...	-13 843	18 429	- 379	4 207	49	7 719	- 3 471	325	- 929	514	1 815	
1986 1. kv. ...	861	17 303	1 400	19 564	270	- 3 918	3 842	7 083	10 549	1 738	987	
2. — ...	4 114	14 472	1 368	19 954	176	1 943	- 2 008	5 121	5 771	8 951	5 235	
3. — ...	- 2 992	17 400	412	14 820	10 880	- 7 309	- 4 762	3 841	3 405	8 765	919	
4. — ...	-12 347	12 975	- 523	105	745	3 986	821	656	- 3 372	- 2 731	1 190	
1987 1. kv. ...	- 1 613	7 200	85	5 672	14	-18 833	- 9 110	8 219	8 432	16 950	238	
2. — ...	6 306	11 201	963	18 470	- 5	5 416	- 1 822	1 606	3 269	10 006	1 055	
3. — ...	3 447	16 556	574	20 577	- 53	- 8 269	107	5 256	5 014	18 522	1 238	
4. — ...	-15 434	18 022	- 587	2 001	- 44	- 96	- 1 031	-2 403	- 3 530	9 105	493	
1988 1. kv. ...	3 260	11 750	1 168	16 178	- 244	-12 905	- 360	5 645	24 042		152	
2. — ...	12 847	10 650	969	24 466	198	4 844	2 010	3 493	13 921		628	

¹⁾ Den sociale Pensionsfond, Arbejdsmarkedets Tillægspension (til og med 1980 ændringer i bogførte værdier) og Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

²⁾ Beregnet residualt. Inklusive nettovalg til udlandet, se side 8.

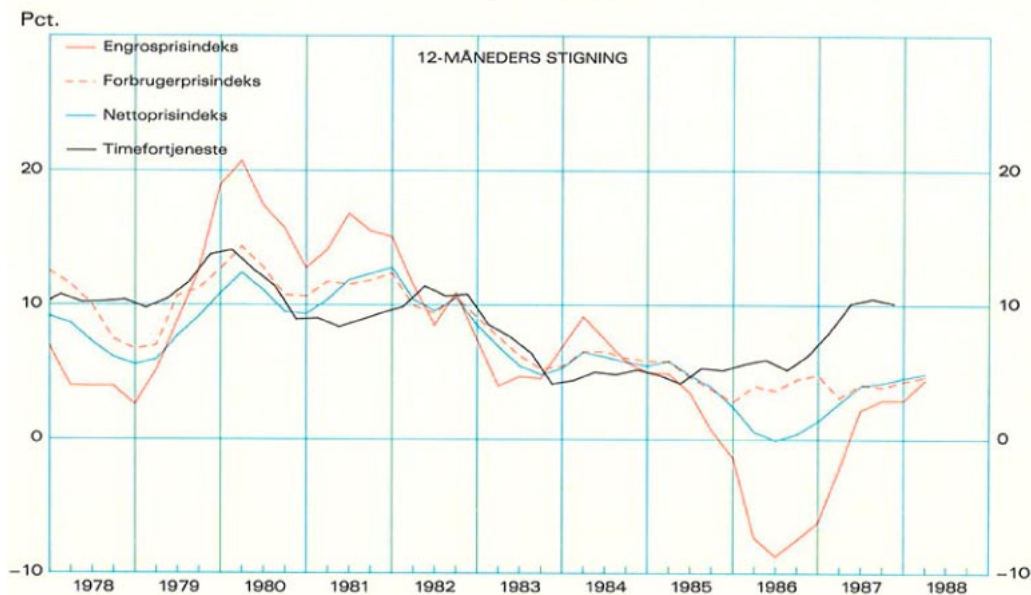
Ultimo	Aktiver							
	Kasse- behold- ning	Fonds- behold- ning	Udlån		Garanti- debitorer	Faste ejendomme, maskiner og inventar mv. ²⁾	Andet	I alt
			Erhvervs- mæssige	Ikke- erhvervs- mæssige ¹⁾				
Millioner kroner								
1984	707	409	2 006	1 080	88	1 013	230	5 533
1985	1 727	112	2 791	1 934	91	1 396	341	8 392
1986	2 305	251	4 461	3 858	124	1 787	645	13 431
1987	935	175	5 555	5 067	278	2 083	1 123	15 216
1986 Marts	1 598	532	3 172	2 184	82	1 660	300	9 528
Juni	1 335	467	3 337	2 963	86	1 743	523	10 454
Sept.	1 272	347	4 359	3 391	82	1 821	559	11 831
Dec.	2 305	251	4 461	3 858	124	1 787	645	13 431
1987 Marts	1 103	268	5 245	4 260	161	1 850	919	13 806
Juni	1 400	171	5 555	4 659	78	1 928	895	14 686
Sept.	211	168	5 393	4 377	103	2 287	929	13 468
Dec.	935	175	5 555	5 067	278	2 083	1 123	15 216
1988 Marts	925	172	5 710	5 032	388	2 042	1 441	15 710
Juni	1 141	44	5 468	4 467	112	1 792	1 112	14 136

Ultimo	Passiver						I alt
	Gæld til pengeinstitutter		Afgivne garantier	Andet		Egen- kapital og ansvarlig indskuds- kapital	
	Inden- landske	Uden- landske		Inden- landske	Uden- landske		
Millioner kroner							
1984	1 882	750	88	1 399	659	755	5 533
1985	2 694	2 198	91	1 671	624	1 114	8 392
1986	6 939	2 620	126	1 161	1 216	1 369	13 431
1987	7 212	2 063	278	1 800	1 965	1 898	15 216
1986 Marts	2 169	3 649	82	1 135	1 277	1 216	9 528
Juni	2 833	3 113	86	1 803	1 178	1 441	10 454
Sept.	4 038	3 235	82	1 667	1 094	1 715	11 831
Dec.	6 939	2 620	126	1 161	1 216	1 369	13 431
1987 Marts	6 731	2 531	161	1 416	1 077	1 890	13 806
Juni	6 903	2 910	78	1 506	1 124	2 165	14 686
Sept.	6 047	2 605	103	1 348	1 037	2 328	13 468
Dec.	7 212	2 063	278	1 800	1 964	1 898	15 216
1988 Marts	7 180	2 258	388	1 986	1 777	2 121	15 710
Juni	6 807	2 411	112	2 028	986	1 792	14 136

Anm.: Nogle af de indberettende selskaber er etableret i løbet af perioden. Fra og med ultimo juni 1988 eksklusive Global Finans, der er omdannet til en bank, og inklusive Top-Global Leasing.

¹⁾ Herunder udlån til erhvervsdrivende til køb af personbiler og varige forbrugsgoder.

²⁾ Altovervejende leasingaktiver. Leasingaktiver i pengeinstitutejede finansieringsselskaber er i et vist omfang placeret under erhvervs-mæssige udlån.

	Engros- prisindeks ¹⁾	Forbruger- prisindeks ²⁾	Netto- prisindeks ³⁾	Time- fortjeneste ⁴⁾	Engros- prisindeks ¹⁾	Forbruger- prisindeks ²⁾	Time- fortjeneste ⁴⁾	
	År-til-år stigning i procent				1980 = 100	1980 = 100	Indeks 1980 = 100	Kroner
1978	5.4	10.1	7.5	10.4	78	81.2	81	48.92
1979	9.0	9.6	7.6	11.5	85	89.0	90	54.56
1980	17.6	12.3	10.7	11.4	100	100.0	100	60.79
1981	15.0	11.7	11.3	9.0	115	111.7	109	66.27
1982	10.4	10.1	10.4	10.6	127	123.0	121	73.31
1983	5.5	6.9	6.2	6.5	134	131.5	128	78.11
1984	7.5	6.3	6.0	4.8	144	139.8	135	81.89
1985	2.8	4.7	4.6	4.9	148	146.4	141	85.89
1986	- 6.8	3.6	0.7	5.6	138	151.7	149	90.74
1987	0.0	4.0	3.1	9.7	138	157.8	164	99.56
1985 Juli	3.5	4.6	4.8	5.3	149	146.4	142	86.56
Okt.	0.7	3.7	3.9	5.1	147	147.4	145	87.85
1986 Jan.	- 1.4	2.8	2.4	5.6	145	147.5	145	87.99
April	- 7.3	4.0	0.5	5.9	139	151.8	149	90.45
Juli	- 8.7	3.6	- 0.1	5.1	136	151.7	150	91.01
Okt.	- 7.5	4.5	0.4	6.2	136	154.0	154	93.33
1987 Jan.	- 6.2	4.8	1.4	8.0	136	154.6	156	95.02
April	- 2.2	3.1	2.7	10.1	136	156.5	164	99.58
Juli	2.2	4.1	4.0	10.4	139	157.9	165	100.52
Okt.	2.9	3.9	4.2	10.1	140	160.0	169	102.75
1988 Jan.	2.9	4.3	4.6	...	140	161.3	...	...
April	4.4	4.7	4.9	...	142	163.8	...	...
Maj	4.4	4.6	5.1	...	143	165.2	...	...
Juni	4.3	4.6	5.2	...	144	165.1	...	...

Anm.: Årstallene for de anførte prisindeks er gennemsnit af månedsindeksene.

¹⁾ Eksklusive alle indirekte skatter bortset fra told og importafgifter. Vægtene er baseret på engrosomsætningen i 1980. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1975 = 100.

²⁾ Vægtene bliver løbende reguleret og er nu baseret på sammensætningen af det samlede forbrug i 1981 ført frem med prisudviklingen til april 1984. Inklusive udgifter til bolig. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis.

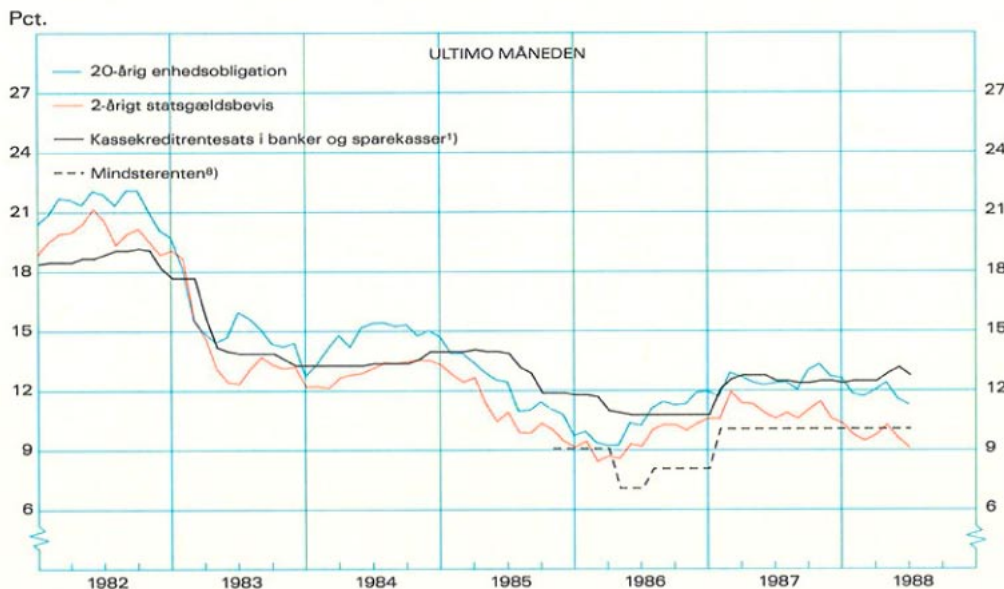
³⁾ Eksklusive direkte og indirekte skatter samt offentlige pristilskud.

Inklusive udgifter til bolig. Vægtene bliver løbende reguleret og er nu baseret på forbrugssammensætningen i lønmodtagerhusholdninger i 1981, hvor vægtene er ajourført for prisudviklingen frem til april 1984. Til og med 1980 benævnt månedsprisindekset, der indgik i beregningen af reguleringspristallet, som blev anvendt ved regulering af lønninger.

⁴⁾ Gennemsnitlig timefortjeneste for mandlige arbejdere i industri, håndværk samt bygge- og anlægsvirksomhed i det pågældende år eller kvartal.

Effektiv rente af et udvalg af børsnoterede obligationer samt mindsterenten

29

Ultimo ²⁾	Stats- gælds- beviser ³⁾ (2-årige)	Statsobligationer			Realkreditobligationer				Gennem- snit af effektiv obliga- tions- rente ⁷⁾	Mindste- renten ⁸⁾
		10 pct.	10 pct. ⁴⁾	5 pct.	10 pct. ⁵⁾	10 pct. ⁵⁾	10 pct. ⁵⁾	9 pct. ⁶⁾		
		Færdigamortiseret senest			Færdigamortiseret antal år efter seriens lukning					
		2004	1993	2007	30	20	10	5		
		Procent p.a.								
1977	17.12	•	<u>17.85</u>	17.23	17.37	17.68	17.61	16.37	17.47	•
1978	17.10	•	18.12	16.42	<u>18.49</u>	<u>18.94</u>	18.39	17.02	18.15	•
1979	<u>17.82</u>	•	19.12	18.33	18.26	18.68	19.04	18.14	18.11	•
1980	18.17	19.98	19.62	19.72	<u>18.93</u>	<u>19.52</u>	<u>19.79</u>	<u>17.61</u>	18.60	•
1981	18.87	20.91	19.63	20.02	19.93	<u>20.38</u>	19.96	18.55	19.45	•
1982	<u>19.05</u>	<u>20.14</u>	20.63	18.40	<u>19.10</u>	<u>19.69</u>	<u>19.65</u>	<u>18.78</u>	19.38	•
1983	<u>12.16</u>	12.96	12.73	11.87	12.83	12.61	12.65	12.65	12.64	•
1984	<u>13.30</u>	14.60	14.16	11.92	14.75	14.77	14.18	13.94	14.02	•
1985	<u>9.13</u>	9.67	<u>9.47</u>	8.76	<u>10.31</u>	<u>10.32</u>	<u>9.65</u>	<u>9.29</u>	9.86	9
1986	<u>10.59</u>	11.70	<u>10.82</u>	11.49	<u>12.48</u>	<u>11.96</u>	<u>11.60</u>	10.85	11.61	8
1987	10.34	12.05	10.61	10.14	12.79	12.61	11.67	9.61	11.73	10
1987 Okt.	11.45	12.56	11.66	10.54	13.43	13.31	12.10	11.52	12.65	10
Nov.	10.58	11.84	10.97	9.86	12.84	12.70	11.79	8.33	11.91	10
Dec.	10.34	12.05	10.61	10.14	12.79	12.61	11.67	9.61	11.73	10
1988 Jan.	9.76	11.18	9.95	9.94	12.00	11.82	10.72	9.30	11.01	10
Feb.	9.47	10.91	9.58	9.92	11.85	11.69	10.48	9.62	10.81	10
Marts	9.75	11.22	9.90	9.50	12.13	12.02	10.37	9.97	11.06	10
April	10.27	11.44	10.63	9.53	12.59	12.39	10.91	9.76	11.48	10
Maj	9.61	10.71	9.74	9.28	11.82	11.57	10.83	9.80	10.83	10
Juni	9.13	10.38	9.33	8.54	11.40	11.27	10.41	9.32	10.56	10

¹⁾ Vejet gennemsnit af bankers og sparekassers typiske rente inklusive løbende provision for nybevilgede udlån med adgang til variabel udnyttelse. Omregnet til effektiv helårsrente.

²⁾ Den effektive rente på helårsbasis som beregnet af Københavns Fondsbørs. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra to gange den effektive halvårsrente.

³⁾ Til og med 1979 8 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med 1984 10 pct. Til og med marts 1986 9 pct. Til og med december 1986 8 pct. Derefter 10 pct.

⁴⁾ Til og med marts 1986 10 pct. 8-10-årigt serielån. Til og med december 1986 8 pct. 5-6-årigt serielån.

⁵⁾ Til og med 1980 10 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med marts 1986 10 pct. Fra og med april 1986 4 kreditortermener. Til og med december 1986 9 pct.

⁶⁾ Rentetilpasningslån. Til og med 1980 9 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med marts 1986 10 pct.

⁷⁾ Vejet gennemsnit af samtlige serier/afdelinger på kurslistens sektion I og II. Til og med 1981 dog vejet gennemsnit af samtlige statspapirer samt alle åbne serier af almindelig og særlig realkredit.

⁸⁾ I henhold til kursgevinstloven.

	Udlån			Indlån					
	Gennem- snit af samtlige udlån	Heraf		Gennem- snit af samtlige indlån	Heraf				
		Udlån med ad- gang til variabel udnyttelse	Andre udlån ¹⁾		Indlån på an- fordring uden check	Indlån på 12 måneder og der- over	Særlige indlåns- former	Aftale- indlån	
Procent p.a.									
<i>Banker</i>									
1983	1. kvrt.	18.4	18.4	18.7	11.4	9.1	13.0	14.6	•
	2. —	15.7	15.4	16.3	9.6	7.9	11.0	12.8	•
	3. —	15.4	15.0	16.1	9.2	7.7	10.8	12.6	•
	4. —	15.3	14.9	15.9	9.5	7.7	10.9	13.3	•
1984	1. kvrt.	15.1	14.8	15.6	8.9	7.3	10.1	10.4	11.4
	2. —	15.2	14.8	15.8	8.7	7.4	9.8	9.4	11.1
	3. —	15.2	14.8	15.9	9.2	7.6	9.9	12.0	10.8
	4. —	15.6	15.2	16.1	9.7	7.6	9.8	11.9	12.0
1985	1. kvrt.	15.5	15.3	16.0	9.1	7.6	9.6	11.7	11.8
	2. —	15.7	15.5	16.1	9.2	7.8	9.9	11.7	11.0
	3. —	14.4	14.0	14.8	8.0	7.3	8.8	10.4	10.1
	4. —	13.7	13.3	14.3	7.7	6.9	7.8	9.7	10.0
1986	1. kvrt.	13.2	12.9	13.6	7.2	6.8	7.3	8.6	9.3
	2. —	12.5	12.2	13.1	6.7	6.4	6.8	7.9	8.7
	3. —	12.5	12.1	13.1	6.7	6.5	6.5	7.8	9.0
	4. —	12.5	12.2	13.0	7.2	6.4	6.4	7.8	9.4
1987	1. kvrt.	13.0	13.0	13.2	7.7	6.6	6.9	7.8	10.5
	2. —	13.6	13.5	13.8	7.7	6.6	7.1	8.0	10.1
	3. —	13.5	13.3	13.8	7.6	6.7	7.1	8.0	9.8
	4. —	13.4	13.3	13.7	7.7	6.6	7.1	8.0	10.0
1988	1. kvrt.	13.2	13.2	13.5	7.3	6.7	6.8	7.9	9.3
<i>Sparekasser</i>									
1983	1. kvrt.	18.8	19.0	19.1	10.7	6.1	12.6	16.3	•
	2. —	16.4	16.3	16.8	8.8	5.0	10.3	13.2	•
	3. —	16.0	16.0	16.3	8.5	5.0	10.2	12.7	•
	4. —	16.1	15.7	16.7	8.4	5.1	10.2	12.2	•
1984	1. kvrt.	15.5	15.3	15.8	8.3	5.1	9.5	11.2	11.7
	2. —	15.6	15.5	16.0	8.3	5.1	9.6	10.8	11.2
	3. —	15.9	15.6	16.2	8.5	5.4	9.7	11.6	11.4
	4. —	16.3	16.3	16.6	9.0	5.8	9.7	12.6	12.0
1985	1. kvrt.	16.2	16.0	16.5	8.3	5.7	9.4	11.7	11.8
	2. —	16.6	16.3	17.2	8.8	5.9	9.4	12.0	11.1
	3. —	15.4	15.3	15.8	7.7	5.3	9.0	11.2	11.1
	4. —	14.5	14.2	15.0	7.0	4.9	8.3	10.0	10.0
1986	1. kvrt.	13.5	13.7	13.6	6.6	5.2	8.0	9.1	9.4
	2. —	13.0	13.3	12.9	6.2	5.0	7.4	8.0	9.1
	3. —	13.1	13.4	13.0	6.0	5.0	6.9	7.8	8.8
	4. —	12.8	13.3	12.6	6.7	5.1	6.9	8.0	9.8
1987	1. kvrt.	13.3	13.7	13.2	6.8	5.4	7.0	7.8	10.0
	2. —	13.6	14.3	13.3	7.1	5.8	7.1	8.5	10.0
	3. —	13.5	13.9	13.3	6.9	5.7	7.3	7.8	9.6
	4. —	13.5	14.2	13.1	7.0	5.6	7.4	7.8	9.9
1988	1. kvrt.	13.4	14.1	13.1	7.0	5.8	7.3	8.1	9.1

Anm.: Periodens renteindtægter respektive renteudgifter er sat i forhold til periodens gennemsnitlige saldo for de pågældende udlåns- respektive indlånsformer, omregnet til effektiv rente på helårsbasis. Renteindtægter omfatter rente, løbende provi-

sion og stiftelsesprovision. Stiftelsesprovision og underkurs indregnes i det omfang, bekendtgørelsen om bankers og sparekassers regnskabsaflæggelse foreskriver.

¹⁾ Omfatter ikke veksler, byggelån og prioritetslån.

Ultimo	Rente for 3-måneders interbankindskud					
	Danmark ¹⁾	England ¹⁾	Japan ²⁾	Sverige ³⁾	Tyskland ²⁾	USA ²⁾
	Procent p.a.					
1986 Juli	9.3	9.9	4.6	9.5	4.6	6.4
August	9.4	9.9	4.8	9.3	4.3	5.7
September ..	9.6	10.8	4.8	8.7	4.5	6.0
Oktober ...	9.6	11.1	4.4	8.5	4.6	5.8
November ..	9.8	11.3	4.5	8.6	4.6	6.0
December ..	9.8	11.1	4.4	9.1	5.2	6.2
1987 Januar	10.5	11.1	4.1	9.8	4.1	6.1
Februar	11.2	10.8	4.2	10.3	4.0	6.3
Marts	10.4	9.9	4.1	10.8	3.9	6.6
April	10.2	9.3	3.9	9.5	3.8	7.0
Maj	10.0	8.8	3.8	9.2	3.7	7.3
Juni	9.7	9.2	3.8	8.8	3.7	7.1
Juli	10.0	9.2	3.9	8.7	3.8	6.8
August	9.9	10.4	3.9	9.1	3.9	7.2
September ..	9.8	10.2	4.9	9.0	4.4	8.2
Oktober ...	10.2	9.2	4.4	9.4	4.1	7.5
November ..	9.9	8.9	4.4	9.1	3.8	7.9
December ..	9.5	8.9	4.2	9.0	3.4	7.2
1988 Januar	8.9	8.7	4.1	9.2	3.2	6.8
Februar	8.7	9.3	4.2	9.2	3.3	6.8
Marts	8.9	8.6	4.1	9.6	3.3	6.8
April	9.5	8.2	4.0	10.0	3.4	7.1
Maj	9.0	7.6	4.1	10.2	3.5	7.6
Juni	8.3	9.9	4.4	10.3	4.4	7.8
Ultimo	Effektiv rente af 10-årige statsobligationer ⁴⁾					
	Danmark	England	Japan	Sverige	Tyskland	USA
	Procent p.a.					
1986 Juli	10.6	10.0	5.5	9.7	5.7	7.4
August	11.1	9.9	5.3	9.8	5.5	7.0
September ..	10.9	11.5	5.7	9.5	6.0	7.6
Oktober ...	10.7	11.5	5.6	9.6	6.2	7.5
November ..	11.3	11.7	5.4	10.0	6.0	7.3
December ..	11.1	11.0	5.3	11.0	6.1	7.4
1987 Januar	10.8	10.7	5.0	11.7	5.9	7.3
Februar	12.2	10.1	4.8	11.5	6.0	7.3
Marts	11.9	9.6	4.5	11.2	5.7	7.8
April	11.4	9.4	4.1	11.2	5.6	8.4
Maj	11.2	9.2	3.7	11.8	5.7	8.6
Juni	11.0	9.7	4.6	11.8	6.0	8.6
Juli	11.3	10.1	5.2	11.9	6.2	8.8
August	10.9	10.6	5.4	12.1	6.5	9.2
September ..	11.6	10.5	6.1	12.0	6.8	9.8
Oktober ...	11.9	9.6	5.4	11.6	6.4	9.1
November ..	11.1	9.6	5.2	11.8	6.3	9.2
December ..	10.8	9.8	4.9	11.6	6.4	9.0
1988 Januar	10.1	9.6	4.7	11.4	6.4	8.4
Februar	9.8	9.5	4.6	11.1	6.2	8.3
Marts	10.0	9.3	4.8	11.3	6.2	8.8
April	10.7	9.5	4.8	11.4	6.5	9.1
Maj	9.9	9.6	5.0	11.4	6.6	9.4
Juni	9.6	10.1	5.4	11.2	6.7	9.0

¹⁾ 3-måneders pengemarkedsrente.

²⁾ 3-måneders eurorente.

³⁾ 3-måneders skatkammerbeviser.

⁴⁾ Danmark: Serielån. Øvrige lande: Stående lån.

Gældende fra	Diskonto og rediskonto	Almindelig udlånsrente	Gældende fra	Diskonto og rediskonto	Almindelig udlånsrente
	Procent p.a.			Procent p.a.	
(1975 1. jan.)	10	11	1979 17. sept.	11	12
14. jan.	9	10	1980 18. feb.	13	14
7. april	8	9	19. sept.	12	13
18. aug.	7½	8½	27. okt.	11	12
1976 18. marts	8½	9½	1982 30. nov.	10	11
5. okt.	11	12	1983 22. marts	8½	9½
7. dec.	10	11	22. april	7½	8½
1977 3. marts	9	10	27. okt.	7	8
1978 25. juli	8	9	(1988 31. juli)	7	8
1979 15. juni	9	10			

Rente ved belåning af indlånsbeviser¹⁾

Gældende fra	Procent p.a.	Gældende fra	Procent p.a.	Gældende fra	Procent p.a.
1985 1. aug.	9	1987 2. feb.	10½	1987 9. juni	9
19. dec.	8½	17. marts	10		
1987 6. jan.	9¾	26. —	9½		

Rente af træk og indestående på foliokonto²⁾

Gældende fra	Træk	Indestående
	Procent p.a.	
1987 3. aug.	9½	8¾
9. dec.	9	8¼
1988 16. juni	8¾	8
8. juli	8½	7¾
(31. juli)	8½	7¾

Rente ved dag-til-dag udlån via pengemarkedet³⁾

Gældende fra	Procent p.a.	Gældende fra	Procent p.a.	Gældende fra	Procent p.a.
1985 16. april	10¼	1985 19. dec.	9¼	1987 12. jan.	11
15. okt.	10½	1987 6. jan.	10¼	17. marts	10½
16. —	10⅜	8. —	12	26. —	10
14. nov.	9¾	9. —	14	9. juni	9½

¹⁾ Indlånsbeviser med forfald efter 15. september 1987 kan ikke belånes, jf. note 2.

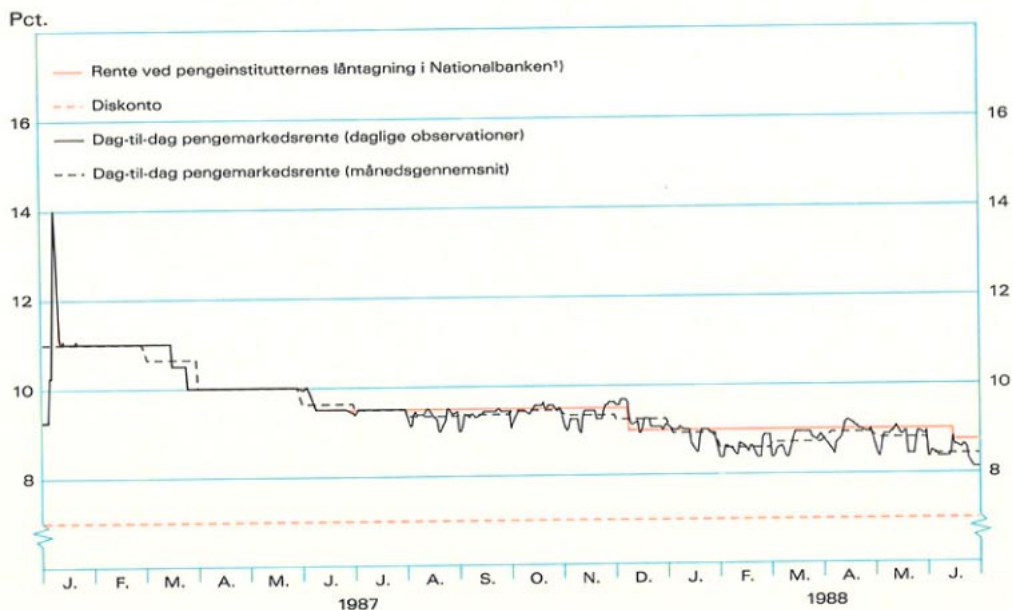
²⁾ Fra og med 3. august 1987 indførtes en adgang for pengeinstitutter tilsluttet de kreditpolitiske aftaler til låntagning i Nationalbanken i form af dag-til-dag træk på foliokonto. Maksimum for træk ud-

trykkes som en andel af pengeinstituttets egenkapital mv. Samtidig indførtes forrentning af indestående på foliokonto.

³⁾ Tabellen angiver, hvornår renten er blevet ændret. Nationalbanken har kun intervenseret i pengemarkedet, når de øvrige låneordninger ikke har været tilstrækkelige, senest den 31. juli 1987.

Nationalbankens diskonto og marginalrente ved udlån til pengeinstitutterne samt pengemarkedsrenten

33

¹⁾ Renten ved træk på foliokonto. Til og med juli 1987 belåningsrenten for indlånsbeviser. Når Nationalbanken har inter文neret i pengemarkedet, er renten ved udlån i pengemarkedet anvendt.

Dag-til-dag pengemarkedsrente

	Gennem- snit	Højest	Lavest	Rente af særlige indskud ¹⁾		Gennem- snit	Højest	Lavest	Rente af særlige indskud ¹⁾
	Procent p.a.					Procent p.a.			
1986 Juli	9.25	9 1/4	9 1/4	4.25	Juli . . .	9.49	9 1/2	9 3/8	9.49
Aug. . . .	9.10	9 1/4	8 3/8	4.10	Aug. . .	9.34	9 1/2	9	9.34
Sept. . . .	9.17	9 1/4	8 3/8	5.17	Sept. . .	9.37	9 1/2	9	9.37
Okt. . . .	9.25	9 1/4	9 1/4	6.25	Okt. . .	9.46	9 3/8	9 1/16	9.46
Nov. . . .	9.22	9 1/4	9	6.22	Nov. . .	9.34	9 3/8	8 15/16	9.34
Dec. . . .	9.25	9 3/16	9 1/4	6.25	Dec. . .	9.25	9 11/16	8 15/16	9.25
1987 Jan. . . .	11.00	14	9 1/4	8.00	1988 Jan. . .	8.93	9 1/8	8 1/2	•
Feb. . . .	11.00	11	11	9.00	Feb. . .	8.59	8 7/8	8 3/8	•
Marts . . .	10.66	11	10	10.66	Marts . .	8.71	8 15/16	8 3/8	•
April . . .	10.00	10	10	10.00	April . .	8.92	9 3/16	8 7/16	•
Maj. . . .	10.00	10	10	10.00	Maj. . .	8.80	9 1/16	8 3/8	•
Juni . . .	9.62	10	9 7/16	9.62	Juni . .	8.43	8 13/16	8 1/8	•

Anm.: Daglige omsætningsgennemsnit.

¹⁾ Særlige indskud i Nationalbanken, se side 15, forrentes med periodens gennemsnitlige dag-til-dag pengemarkedsrente eller med et

variabelt spænd herunder. Rentespændet fastsættes af Nationalbanken.